

STANOVISKO
K NÁVRHU STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2025

Nejvyšší kontrolní úřad

Sp. zn.: 99/26-NKU45/277/26

Praha 28. srpna 2026

STANOVISKO
K NÁVRHU STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2025

(k sněmovnímu tisku č. 179/0)

(předkládané v souladu s § 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu)

Předkládá: Miloslav Kala,
prezident Nejvyššího kontrolního úřadu

Nejvyšší kontrolní úřad (dále také „NKÚ“) předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále také „PSP ČR“) stanovisko k vládnímu návrhu státního závěrečného účtu (dále také „SZÚ“) České republiky (dále také „ČR“) za rok 2025 na základě ustanovení § 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. NKÚ při vypracování stanoviska vycházel ze sněmovního tisku PSP ČR č. 179/0, ze závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, ze schválených kontrolních závěrů kontrolních akcí (dále také „KA“) a z dalších poznatků ze své kontrolní a analytické činnosti.

STANOVISKO NKÚ JE ROZVRŽENO DO NÁSLEDUJÍCÍCH ČÁSTÍ:

I.	Úvodní slovo prezidenta.....	4
II.	Hospodaření veřejných rozpočtů	6
1.	Ekonomický vývoj.....	8
2.	Veřejný dluh	15
III.	Státní rozpočet.....	20
1.	Hospodaření státního rozpočtu	22
2.	Příjmy státního rozpočtu	25
3.	Výdaje státního rozpočtu	31
IV.	Hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů	50
1.	Hospodaření územních rozpočtů	52
2.	Hospodaření státních fondů	57
3.	Hospodaření zdravotních pojišťoven.....	60
V.	Vyhodnocení správnosti vykázaných údajů.....	63
	Seznam zkratk.....	66
	Příloha č. 1: Kontrolní akce, jejichž schválené kontrolní závěry byly použity pro stanovisko NKÚ	69

Redakční poznámka:

Redakční uzávěrka stanoviska NKÚ k návrhu SZÚ za rok 2025 byla stanovena na 30. 6. 2026.

Materiál je prioritně zaměřen na skutečnosti roku 2025 a hodnocení je provedeno na základě nejaktuálnějších dostupných dat. Ve výjimečných případech mohou být data starší než pro rok 2025.

V materiálu není sjednocen počet desetinných míst, a to z důvodu používání různých zdrojů (některé zdroje uvádějí pouze zaokrouhlená čísla nebo čísla zaokrouhlená na odlišný počet desetinných míst). Dále může v materiálu dojít k drobným odchylkám hodnot z důvodu zaokrouhlování nebo použití různých zdrojů.

I. ÚVODNÍ SLOVO PREZIDENTA

Milé čtenářky, milí čtenáři,

vlastně bych mohl své úvodní slovo začít podobně jako loni. Česká republika hospodařila v roce 2025 – stejně jako v letech předchozích – s deficitem v řádu stovek miliard korun. Podíl veřejného dluhu na HDP se opět o něco více přiblížil dluhové brzdě. Trh práce je stále napnutý, což vytváří tlak na růst mezd a tím i na růst inflace. V návrhu rozpočtu na rok 2025 Ministerstvo financí podhodnotilo výdaje na obnovitelné zdroje a nadhodnotilo příjmy z emisních povolenek. Českou ekonomiku brzdí vysoké ceny energií a o klíčových reformách se už ani nemluví, natož aby vláda nějakou spustila.

Makroekonomickými daty, která moje úvodní shrnutí vyčíslí a usadí do kontextu, se tento dokument jen hemží. Letos bych ale Vaši pozornost, vážení čtenáři, rád přitáhl k některým detailům. Protože, jak se říká, ďábel je skrytý v detailu.

Výdaje státního rozpočtu meziročně vzrostly o 135 miliard korun, tedy o 6 %. Výrazně k tomu přispěl růst kapitálových výdajů. Meziročně stouply o 47,5 miliardy korun, tedy o více než 22 %, což byl nejvyšší meziroční růst kapitálových výdajů za posledních deset let. Za růstem kapitálových výdajů stály především transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury. Doprava se tak stala hlavní prioritou loňského rozpočtu s celkovými výdaji téměř 129 miliard korun. Například transfery ze SFDI na rozvoj a údržbu železniční sítě vzrostly v roce 2025 o 12 % na celkových téměř 70 miliard korun.

Česká železniční síť je velmi specifická. Jedná se o nejhustší železniční síť v Evropské unii – tomuto žebříčku vévodíme se 123 kilometry tratí na 1 000 km². Pro zajímavost: Řekové, kteří jsou na chvostu zmíněného žebříčku, jich mají jen 14 km na 1 000 km². Čím hustší železniční síť, tím vyšší náklady na její údržbu a modernizaci. Peníze, které potřebujeme na zajištění provozuschopnosti lokálních železnic, chybí na rozvoj a zkapacitnění páteřní sítě železnic. Přesto tvrdošíjně udržujeme železniční síť v celém jejím rozsahu a opravujeme nádražní budovy, které v dnešní době nemají využití. Jako by historicky koncipovaná síť přinášela neoddiskutovatelné ekonomické benefity.

Jak jsou na tom ostatní evropské země? Od 90. let řada z nich zásadně restrukturalizovala svou železniční infrastrukturu. A přesně opačně než my. Například Francie zredukovala svou železniční infrastrukturu o 6 847 km, ale posílila vícekolejné tratě o 1 276 km, stejně tak Německo snížilo rozsah železnic o 5 195 km a prodloužilo kapacitní úseky o 1 988 km. Polsko zmenšilo síť železnic o 6 603 km a soustředilo se na vícekolejné koridory. Ty nyní představují 45 % celkové délky železniční sítě.

A co Česká republika? Za uplynulých 34 let rozšířila svou už tak robustní železniční infrastrukturu o dalších 63 km, ale jen 128 km jednokolejných tratí přebudovala na vícekolejné.

Chápete? Co vlastně skrýváme za tím magickým slovem „investice“? Udržujeme evropský skanzen železniční sítě konce 19. století? A nákladně ho vybavíme moderními a drahými technologiemi? To, kam směřujeme naši představu o podobě naší železnice v dalším století, názorně ukazuje spor o zachování jednoho zastaralého mostu v Praze. Proč ne. Jenom si konečně řekněme, že investice nejsou peníze, které vyhodíme z okna.

Investice přesahuje volební cyklus a dlouhodobě směřuje ke strategické výhodě. Pokud chcete pochopit, kam mířím, najdete si pasáž této publikace věnovanou výdajům na vědu a výzkum.

Česká republika si dala za cíl, že do roku 2030 bude patřit podle European Innovation Scoreboard, který sestavuje Evropská komise, mezi inovační lídry EU. V roce 2025 ale stále v tomto hodnocení zaujímal místo mezi tzv. mírnými inovátory a mezi ní a prvním inovačním lídrem bylo dalších 14 zemí EU. Oproti tomu Estonsko, země skoro o polovinu menší a s desetinovou populací, se řadí do skupiny tzv. silných inovátorů.

Jak je to možné? Vždyť Česko má tradičně silnější a robustnější průmyslovou ekonomiku, větší trh a stále ještě vyšší HDP na obyvatele v paritě kupní síly.

Přesto Estonsko vyniká mimořádnou aktivitou rizikového kapitálu, tedy investic do začínajících a inovativních firem s vyšším potenciálem růstu. Se 77 investičními koly – což je situace, kdy start-up získá kapitál od investorů – se řadí mezi světové lídry. Odráží to vysoce dynamické a efektivní startupové prostředí. Česká republika se řadí s šesti investičními koly k zemím s výrazně nižší aktivitou rizikového kapitálu. Postavení Estonska potvrzuje i počet tzv. jednorožců, tedy start-upů, jejichž hodnota přesáhla 1 miliardu dolarů a které významně přispívají k tvorbě přidané hodnoty a přitahují další investice. Estonsko vytvořilo 15 jednorožců. A Česko? To eviduje pouze čtyři takové společnosti.

Jak je to možné? Estonsku se podařilo menší tržní sílu kompenzovat špičkovou kvalitou investičního prostředí. Dokáže si díky cílené podpoře lépe udržet inovativní firmy na domácím trhu. Jeho konkurenční výhodou je zejména plně digitalizovaná veřejná správa, nulové zdanění reinvestovaného zisku a nízká administrativní zátěž. Tyto faktory společně vytvářejí atraktivní podmínky pro vznik a růst inovativních firem a přitahují zahraniční kapitál.

Je to ukázka, že i v malé zemi lze ekonomicky uvažovat ve velkém měřítku. Můžete namítnout, že podíl dvou- a víceletých tratí měli Estonci v roce 2024 nejnižší v celé EU. A právě o to jde. Jde o ono „think big“. O rozhodnutí, kam napřeme své síly a potenciál. V čem chceme být jedničky a co jsme pro to ochotni udělat. A co kvůli tomu budeme muset obětovat.

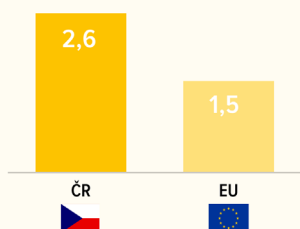
O tom je tento dokument. Přináší svědectví o tom, že náš stát zavírá oči před realitou a místo strategického uvažování volí skanzeny. Ptám se: Když můžou Estonci, proč ne my?

Miloslav Kala,
prezident NKÚ

II. HOSPODAŘENÍ VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

Česká ekonomika v roce 2025 sice pokračovala v růstu, její potenciál však nadále brzdí nízká produktivita práce, vysoká energetická náročnost a napjaté veřejné finance. Rozpočtové schodky lze z dlouhodobého hlediska odůvodnit pouze tehdy, pokud financují investice, které zvyšují výkonnost ekonomiky a podporují její budoucí růst. V prostředí vyšších úrokových sazeb je zároveň nezbytné udržet veřejné finance v dobré kondici. Bez potřebných strukturálních změn hrozí postupná ztráta konkurenceschopnosti české ekonomiky i rostoucí tlak na veřejné rozpočty. NKÚ proto považuje za klíčové zaměřit veřejné finance na opatření, která posílí dlouhodobou odolnost a výkonnost české ekonomiky.

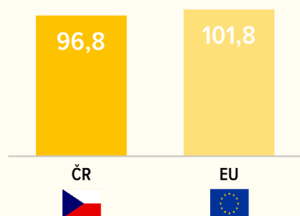
Růst reálného HDP
v roce 2025 (v %)

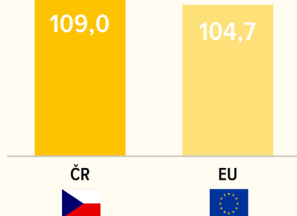
HDP

Česká ekonomika vzrostla v roce 2025 o 2,6 %, zatímco průměr EU činil 1,5 %. Pro další růst bude klíčové investovat do technologií, zvyšovat produktivitu práce a posílit energetickou konkurenceschopnost.

Produktivita práce
v roce 2025
(index 2020 = 100)

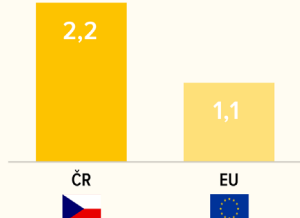
Počet odpracovaných
hodin v roce 2025
(index 2020 = 100)

Produktivita

Ekonomický růst však ve srovnání s EU stojí více na počtu odpracovaných hodin než na růstu produktivity, což není dlouhodobě udržitelné.

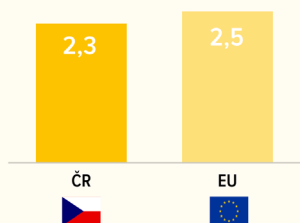
Energetická náročnost HDP
v roce 2024
(v MWh/1 000 EUR HDP)

Energetika

Energetická náročnost ČR je dvojnásobná oproti průměru EU a spolu s drahými emisními povolenkami je významnou překážkou konkurenceschopnosti českého průmyslu.

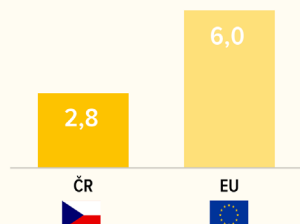
Meziroční míra inflace v roce 2025 (v %)

Míra inflace

Česká republika si v roce 2025 udržela inflaci blízko cíle ČNB. Růst cen byl nižší než průměr EU, k čemuž přispěl mimo jiné příznivější vývoj cen energií, které v předchozím roce patřily k nejvyšším v EU.

Nezaměstnanost v roce 2025 (v %)

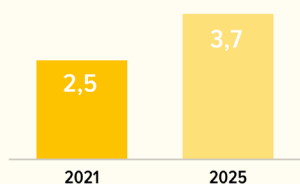

Nezaměstnanost

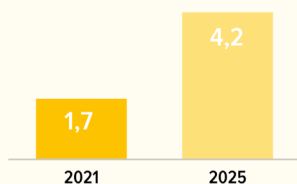
Nezaměstnanost v České republice zůstává dlouhodobě výrazně pod průměrem EU. Tento stav souvisí mimo jiné s nedostatkem pracovní síly. Napjatý trh práce současně vytváří tlak na růst mezd, což může přispívat ke vzniku inflačních tlaků.

Státní dluh České republiky vzrostl mezi lety 2021 a 2025 o 1,2 bilionu Kč. Současně se průměrné výnosy fixně úročených státních dluhopisů zvýšily z 1,7 % na 4,2 % a aktuálně se blíží k 5 %, což znamená dražší financování státního dluhu. Finanční trhy dnes vedle výše zadlužení stále více sledují také to, na co jsou půjčené prostředky vynakládány. Rostoucí úrokové sazby se již promítají do výdajů na obsluhu státního dluhu, které vzrostly z 42 na 98 mld. Kč, tedy na více než dvojnásobek.

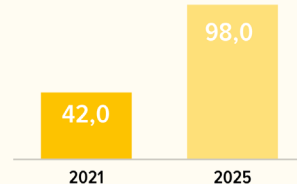
Státní dluh (v bil. Kč)

Vývoj výnosů státních dluhopisů (v %)

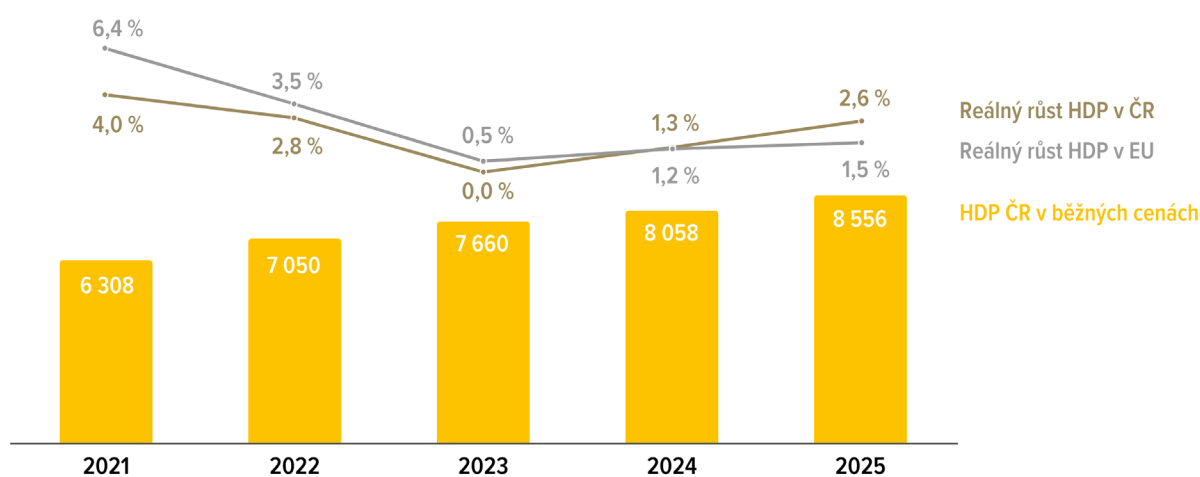
Výdaje na obsluhu státního dluhu (v mld. Kč)

1. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Reálný růst hrubého domácího produktu (dále také „HDP“) České republiky v loňském roce činil 2,6 % a překonal tak průměrný růst států EU o 1,1 procentního bodu (dále také „p. b.“). Jedná se tak již o druhý rok v řadě, kdy česká ekonomika rostla rychlejším tempem v porovnání s průměrem EU. Růst HDP o 2,6 % přibližně odpovídá dlouhodobému potenciálnímu růstu české ekonomiky, který odhaduje Česká národní banka (dále také „ČNB“). Pro vyšší růst HDP v dalších letech bude nezbytné zvyšovat zejména produktivitu práce prostřednictvím investic do technologicky vyspělých odvětví a zlepšení energetické konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Graf č. 1: Vývoj HDP v ČR a EU v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

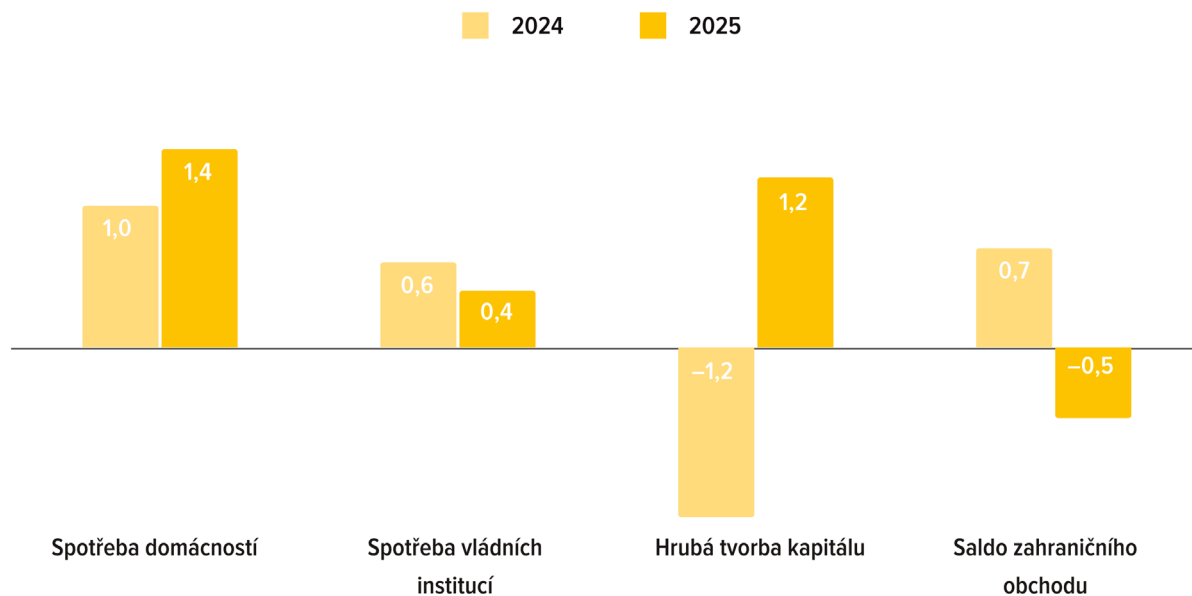

Zdroj: Eurostat, Český statistický úřad.

VÝVOJ HDP

Na růstu HDP se podílely všechny jeho složky s výjimkou zahraničního obchodu. K růstu přispěla zejména vyšší spotřeba domácností, za kterou stál pokračující růst reálných mezd. Na konci roku 2025 spotřeba domácností poprvé překonala předpandemickou úroveň. Oproti roku 2024 rostly i investice, respektive tvorba hrubého fixního kapitálu, která je klíčová pro dlouhodobý růst ekonomiky.

Graf č. 2: Meziroční změna struktury HDP v ČR v letech 2024–2025 (v p. b.)

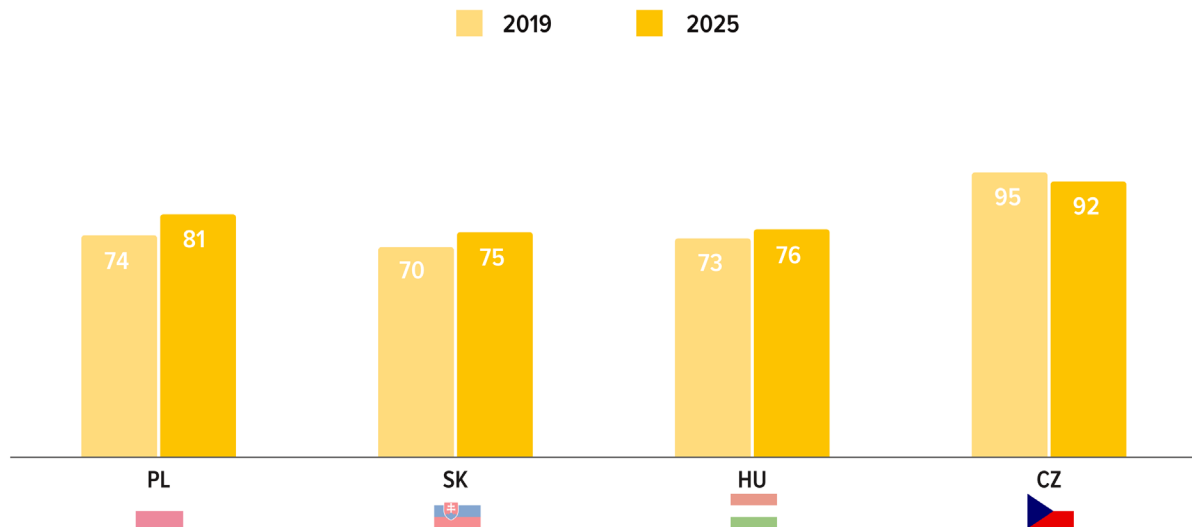

Zdroj: Eurostat.

Pozn.: Hodnoty vyjadřují příspěvek jednotlivých složek k meziročnímu růstu HDP v procentních bodech.

Současný příznivější ekonomický vývoj v ČR je nutné posuzovat v delším časovém horizontu. Vyšší růst HDP přichází po letech, kdy česká ekonomika rostla pomaleji ve srovnání s okolními státy. V ukazateli HDP v přepočtu na jednoho obyvatele v paritě kupní síly ČR v roce 2019 dosahovala 95 % průměru EU a v roce 2025 to bylo 92 %. Ostatní státy V4 se k průměru EU naopak přiblížily. Česká republika si přesto v rámci regionu udržuje nejvyšší ekonomickou úroveň.

Graf č. 3: Změna relativní ekonomické úrovně států V4 vůči průměru EU (EU = 100) mezi roky 2019 a 2025 (v %)

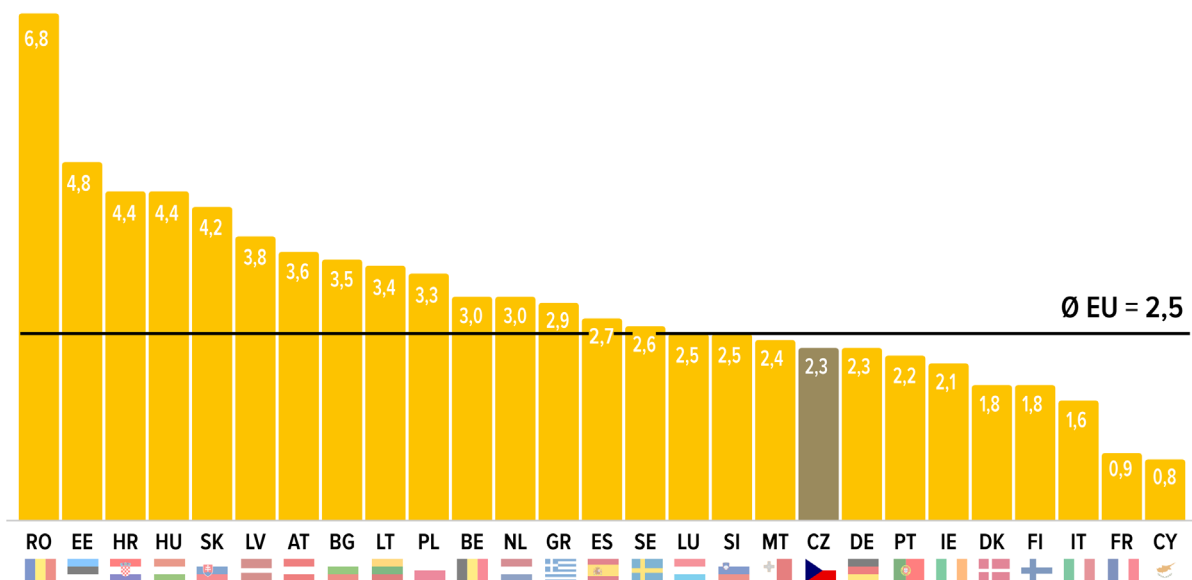
Zdroj: Eurostat.

Pozn.: Graf porovnává ekonomickou úroveň států měřenou HDP na obyvatele v paritě kupní síly v letech 2019 a 2025.

VÝVOJ INFLACE

Meziroční míra inflace v ČR se v roce 2025 držela blízko inflačního cíle ČNB a za celý rok dosáhla hodnoty 2,3 %. Byla tak nižší než průměrný nárůst cen v EU. Zatímco například ceny energií se v ČR vyvíjely příznivěji než v průměru států EU, u cen služeb tomu bylo naopak. V závěru loňského roku rostly ceny služeb v ČR o 4,4 % a průměrně v EU o 3,8 %.

Graf č. 4: Meziroční míra inflace v zemích EU v roce 2025 (v %)

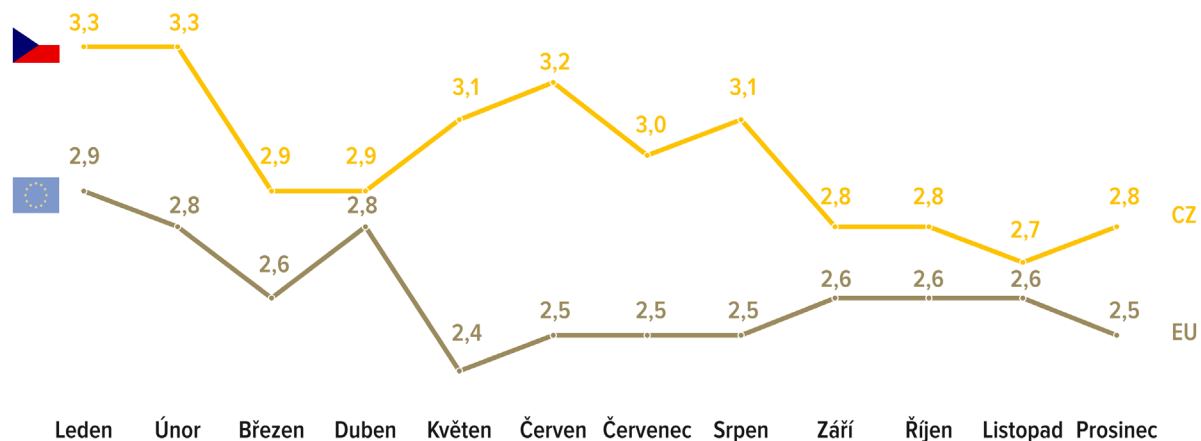

Zdroj: Eurostat.

Pro lepší zachycení skutečného vývoje cen je vhodné sledovat také tzv. jádrovou inflaci. Ta nezahrnuje ceny energií, pohonných hmot, potravin, alkoholu a tabáku, a lépe tak odráží cenový vývoj v domácí ekonomice. Očištění o tyto položky omezuje vliv krátkodobých výkyvů a umožňuje lépe zachytit přetrvávající inflační tlaky, což je důležité i z pohledu měnové politiky.

Jádrová inflace v České republice byla v roce 2025 vyšší, než činil průměr EU. Tento rozdíl naznačuje silnější a trvalejší domácí cenové tlaky. Takový vývoj může vést k udržování relativně restriktivnějšího nastavení měnové politiky v České republice (včetně vyšší úrovně úrokových sazeb) ve srovnání s měnovou politikou Evropské centrální banky.

Graf č. 5: Měsíční vývoj jádrové inflace v ČR a EU v roce 2025 (v %)

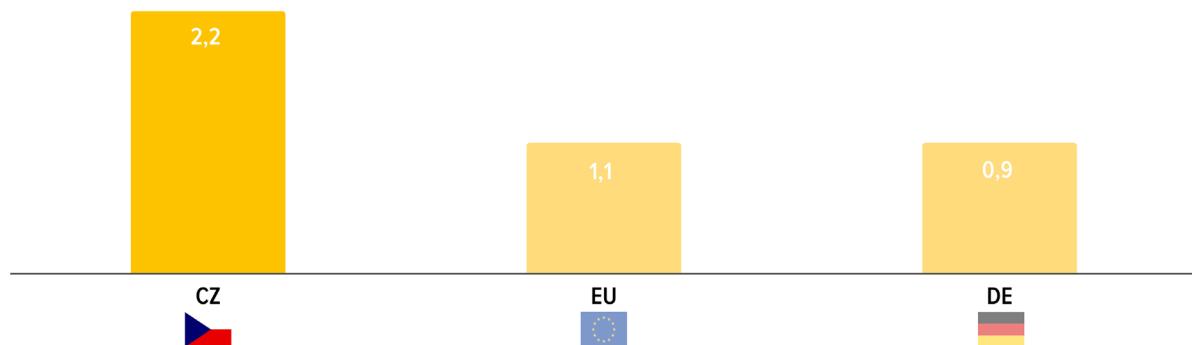
Zdroj: Eurostat.

ENERGETICKÁ NÁROČNOST EKONOMIKY

Energetická náročnost ekonomiky se mezi jednotlivými státy výrazně liší, odráží zejména strukturu jejich průmyslu a podíl energeticky náročných odvětví. Česká ekonomika patří v rámci EU dlouhodobě k těm, které potřebují k vytvoření jedné jednotky HDP více energie. Ve srovnání s Německem, které je rovněž velmi průmyslové, spotřebuje Česko na vytvoření jedné jednotky HDP téměř 2,5× více energie. To zvyšuje citlivost domácí výroby na výkyvy cen energií a zhoršuje její konkurenceschopnost v období energetických šoků.

Vedle úsilí o stabilizaci a snížení cen energií je proto zásadní podporovat postupný přechod k méně energeticky náročným technologiím a oborům. Důležitou roli hrají investice do modernizace výrobních procesů, digitalizace, automatizace a rozvoj činností s vyšší přidanou hodnotou, které mohou energetickou náročnost snižovat a zároveň posilovat odolnost celé ekonomiky.

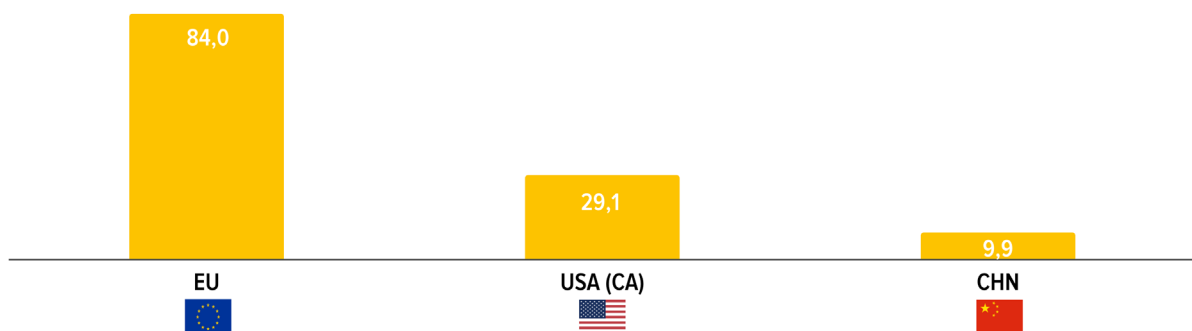
Graf č. 6: Energetická náročnost HDP v roce 2024 (v MWh/1 000 € HDP)

Zdroj: Eurostat, výpočet NKÚ.

Pozn.: Ukazatel vyjadřuje, kolik energie je potřeba na vytvoření 1 000 € HDP; data za rok 2025 nebyla v době redakční uzávěrky k dispozici.

Významný podíl na cenách energií mají emisní povolenky v systému EU ETS I. Jejich ceny jsou dlouhodobě výrazně vyšší než v Kalifornii (v USA neexistuje jednotný federální systém) nebo v Číně. Cena emisních povolenek v EU v roce 2025 dosahovala přibližně trojnásobku úrovně Kalifornie a více než osminásobku úrovně Číny. Emisní povolenky mají svůj opodstatněný cíl, avšak jejich vysoká cena snižuje konkurenceschopnost firem EU vůči ostatním ekonomikám, což je v rozporu s jedním z cílů fungování EU.

Graf č. 7: Průměrná cena emisních povolenek v EU, Kalifornii a Číně v roce 2025 (v USD/tCO₂)

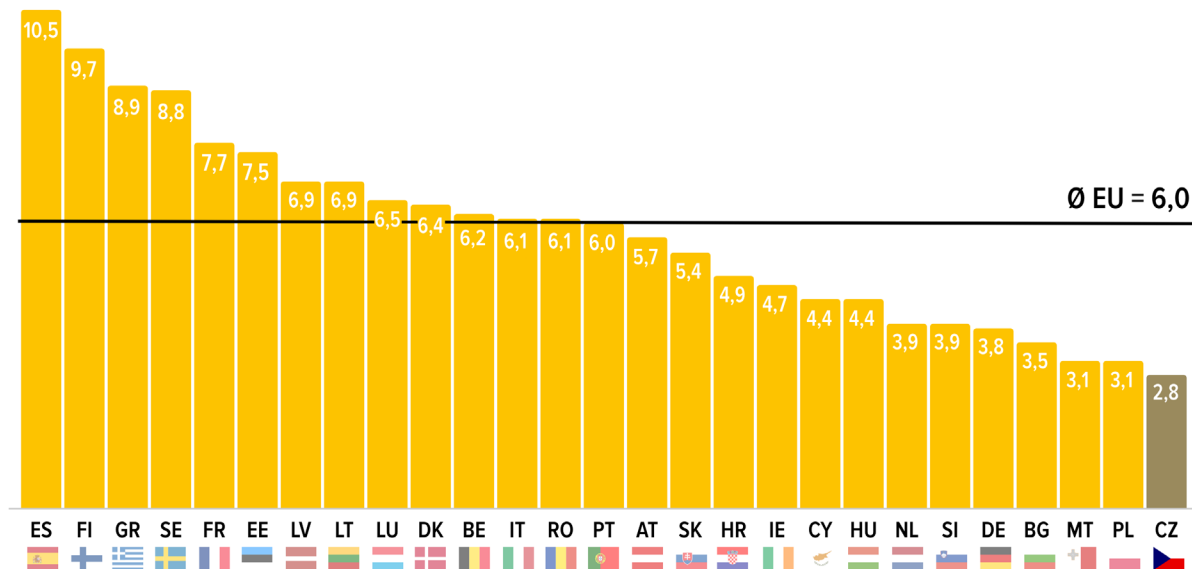
Zdroj: Emissions trading worldwide status report 2026.

Podíl ceny emisní povolenky na výsledné ceně elektřiny se mezi státy výrazně liší v závislosti na jejich energetickém mixu. Ekonomiky s vyšším zastoupením nízkoemisních zdrojů, zejména obnovitelných a jaderných, vykazují nižší emisní intenzitu výroby elektřiny, a tím i nižší relativní zatížení cen elektřiny systémem EU ETS I. Dle posledních dostupných dat činila v roce 2024 v ČR emisní intenzita 338 g CO₂e/kWh, zatímco průměr EU byl pouze 183 g CO₂e/kWh. Tyto rozdíly jsou jedním z důvodů odlišného postoje členských států k úvahám o revizi systému EU ETS I. Emisní povolenky nejsou jedinou regulací, která se významně podílí na ceně energií. Značnou část konečné ceny tvoří také daně a poplatky.

TRH PRÁCE

Nezaměstnanost v ČR se v roce 2025 udržela na nejnižší úrovni v rámci zemí EU, když dosáhla 2,8 %. Negativní geopolitické vlivy se tak výrazněji neprojeví. Zároveň se potvrzuje, že trh práce v České republice zůstává napjatý a nedostatek pracovní síly omezuje potenciál vyššího ekonomického růstu.

Graf č. 8: Nezaměstnanost v zemích EU v roce 2025 (v %)

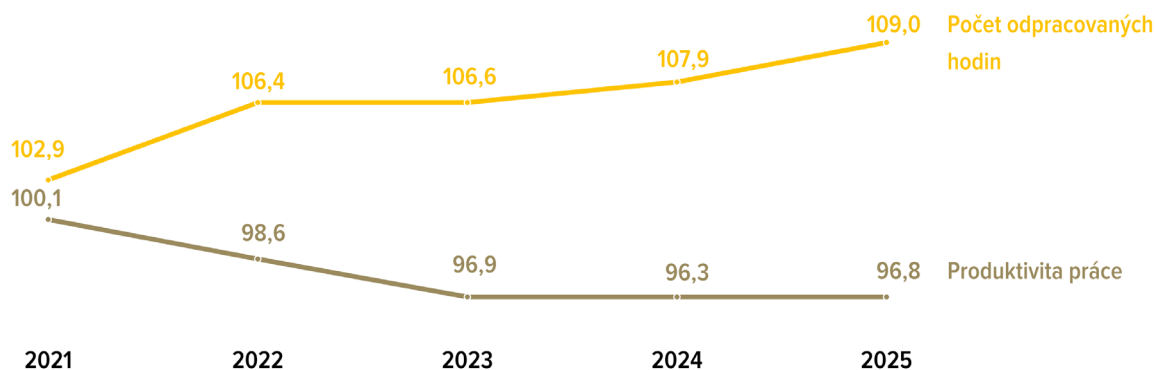

Zdroj: Eurostat.

V posledních letech česká ekonomika rostla i díky vyššímu počtu odpracovaných hodin a rozšiřování pracovní síly, k němuž přispěla také migrace. Produktivita práce však ve stejném období spíše stagnovala.

Možnosti dalšího růstu založeného na větším množství práce jsou však omezené. Česká republika čelí stárnutí populace a na trhu práce již dnes chybí pracovníci v řadě oborů. Z dlouhodobého hlediska proto bude rozhodující především růst produktivity, kterého lze dosáhnout zejména zaváděním automatizace a robotizace ve výrobě, širším využíváním digitálních technologií a umělé inteligence, modernizací výrobních zařízení, posilováním výzkumu a vývoje a zvyšováním kvalifikace pracovníků. Tyto faktory přispívají k vyšší produkci a vytváření větší přidané hodnoty při stejném nebo nižším množství práce.

Graf č. 9: Vývoj počtu odpracovaných hodin a produktivity práce (index 2020 = 100)

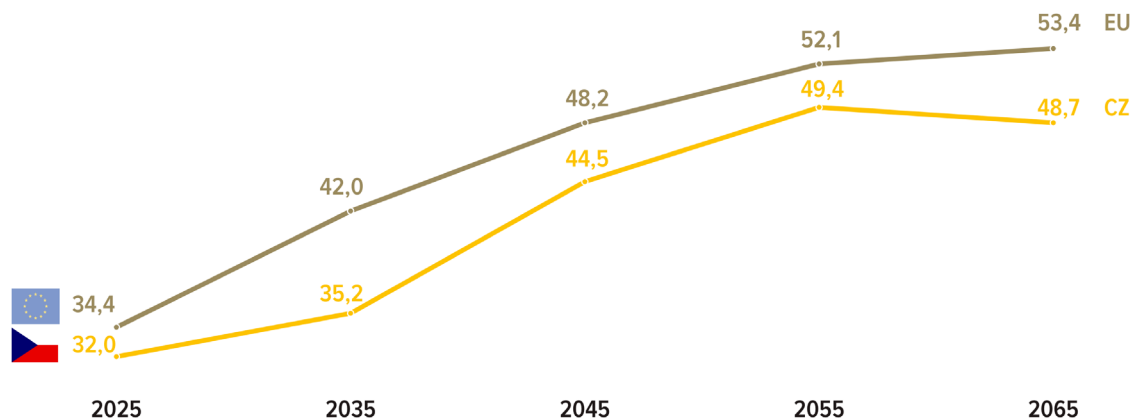

Zdroj: Eurostat.

Pozn.: Jedná se o reálnou produktivitu práce na odpracovanou hodinu a počet odpracovaných hodin na zaměstnanou osobu.

Vývoj trhu práce a udržitelnost ekonomického růstu ČR jsou významně ohroženy poklesem počtu narozených dětí. V loňském roce se v České republice narodilo nejméně dětí od roku 1785. Dalším faktorem ovlivňujícím vývoj trhu práce je celoevropský trend stárnutí populace. Predikce poměru populace lidí nad 65 let k lidem v produktivním věku ukazuje, že státy EU i Česká republika se musí připravit na demografickou změnu, která přijde ve 30. letech. Stárnutí populace bude představovat zátěž pro veřejné finance a zejména zdravotní a sociální systémy. Stát by měl co nejdříve budovat kapacity v oblasti péče o seniory, kteří se budou dožívat stále vyššího věku. Tento trend nabízí ale i příležitosti v oblasti tzv. silver economy, respektive systému, který dokáže využít kupní sílu stárnoucí populace a uspokojit její potřeby.

Graf č. 10: Predikce poměru populace 65 let a starší k populaci 15 až 64 let (v %)

Zdroj: Eurostat.

2. VEŘEJNÝ DLUH

Veřejný dluh České republiky dlouhodobě roste a v roce 2025 dosáhl úrovně 3 786,3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 297,8 mld. Kč. Podíl veřejného dluhu na HDP činil 44,3 % a opět se přiblížil hranici dluhové brzdy, která je zákonem stanovena na úrovni 55 % HDP.

Přestože je úroveň zadlužení České republiky v evropském srovnání stále relativně nízká, problémem je jeho vývojový trend. Ten naznačuje, že Česká republika si v obdobích ekonomického růstu systematicky nevytváří dostatečný fiskální prostor pro případ budoucí krize. Zatímco průměrná úroveň zadlužení členských států EU se v letech 2021 až 2025 v poměru k HDP snížila o 5 p. b., v České republice naopak došlo ke zvýšení o 3,6 p. b. HDP.

Schéma č. 1: Saldo veřejných rozpočtů, veřejný dluh a jeho podíl na HDP v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Veřejný dluh	2 556,8	2 997,6	3 234,1	3 488,5	3 786,3	297,8
Saldo veřejných rozpočtů	-312,3	-216,3	-286,1	-163,3	-183,7	-20,4
Veřejný dluh / HDP	40,7 %	42,5 %	42,2 %	43,3 %	44,3 %	1,0 p. b.
Saldo veřejných rozpočtů / HDP	-5,0 %	-3,1 %	-3,7 %	-2,0 %	-2,1 %	-0,1 p. b.

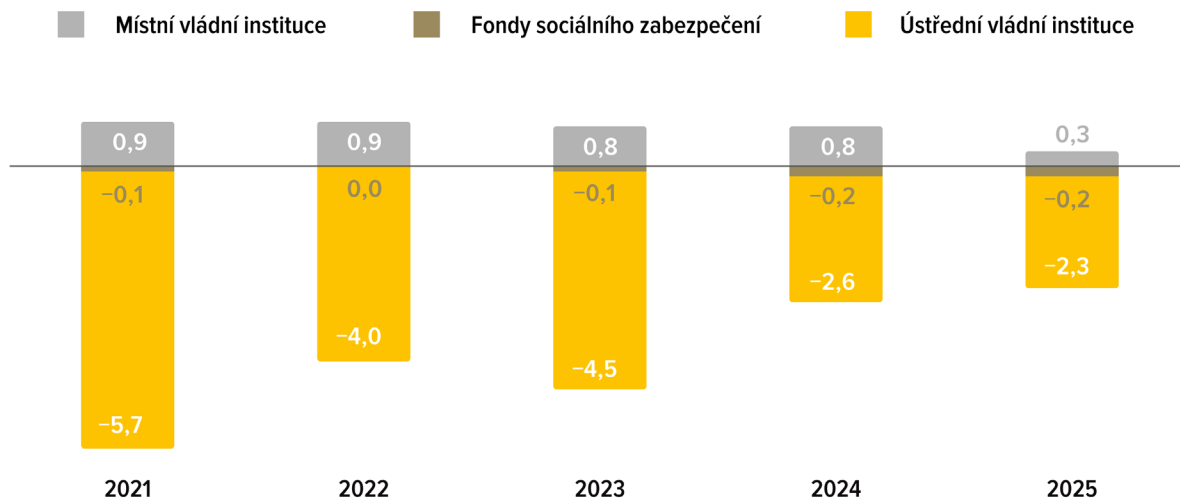
Zdroj: Eurostat, ČSÚ.

Pozn.: Saldo sektoru vládních institucí není rovno meziroční změně dluhu ani při jednotné metodice ESA a aktuálním vykazování, protože dluh je stavová veličina ovlivněná i operacemi s finančními aktivy, přeceněními a dalšími položkami, které nejsou součástí salda; tento rozdíl je v ESA systematicky zachycen jako stockflow adjustment.

Ústřední vládní instituce, které zahrnují zejména ústřední vládu a státní fondy, se na deficitu veřejných financí podílejí nejvíce. Naopak místní vládní instituce, tedy obce a kraje, dlouhodobě vykazují kladné saldo hospodaření. NKÚ dlouhodobě upozorňuje na méně efektivní využívání veřejných prostředků ze strany územních samosprávných celků, které tyto prostředky kumulují na nízko úročených účtech namísto jejich efektivního investování. Uvedené přebytky se však pozitivně promítají do celkového salda hospodaření veřejného sektoru, jež je klíčové pro hodnocení stavu veřejných financí ratingovými agenturami. Od tohoto hodnocení se mimo jiné odvíjí i výnosy státních dluhopisů.

V roce 2025 klesl přebytek územně samosprávných celků. Po vyloučení hospodaření hlavního města Prahy by sektor místních vládních institucí jako celek vykázal deficit.

Graf č. 11: Vliv hospodaření jednotlivých sektorů vládních institucí na celkové saldo v letech 2021–2025 (v % HDP)

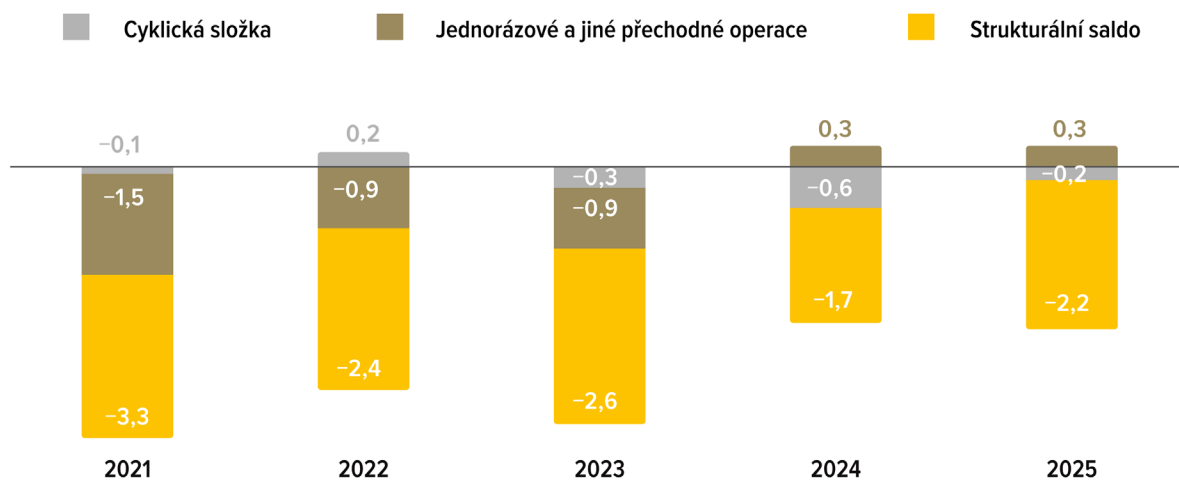
Zdroj: Eurostat.

STRUKTURÁLNÍ SALDO

Z hlediska dlouhodobé stability veřejných financí je klíčové strukturální saldo. To vyjadřuje základní nastavení rozpočtové politiky, protože je očištěno o cyklické výkyvy ekonomiky a mimořádná opatření. V roce 2025 činil strukturální deficit 2,2 % HDP, což je přibližně 188 mld. Kč. Přestože se v minulých letech díky částečné konsolidaci veřejných financí situace mírně zlepšila, přetrvávající strukturální deficit potvrzuje, že nerovnováha veřejných financí není důsledkem hospodářského cyklu, ale má spíše systémový charakter.

Do budoucna proto nelze snížení strukturálního salda dosáhnout prostřednictvím ekonomického růstu, který se promítá do cyklické složky. Řešení strukturálního deficitu vyžaduje změny v nastavení struktury příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, tedy opatření s trvalým a dlouhodobým fiskálním účinkem.

Graf č. 12: Podíl jednotlivých složek na deficitu veřejných financí v letech 2021–2025 (v % HDP)

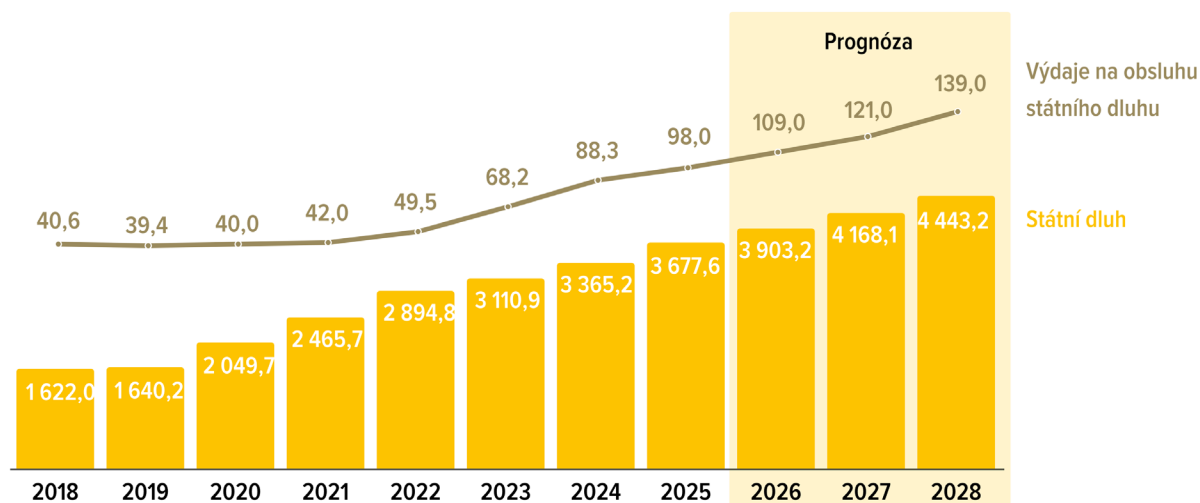

Zdroj: makroekonomická predikce Ministerstva financí z dubna 2026.

STÁTNÍ DLUH

Státní dluh České republiky dosáhl v roce 2025 výše 3,7 bil. Kč a výdaje na jeho obsluhu činily 98 mld. Kč. Za poslední desetiletí vzrostl státní dluh o 2 bil. Kč, přičemž k nejvýraznějšímu růstu došlo po roce 2020. Tento vývoj vedl k výraznému zvýšení výdajů na obsluhu státního dluhu. Podle aktuální prognózy Ministerstva financí by výdaje na obsluhu měly do roku 2028 vzrůst až na 139,0 mld. Kč. Současně se očekává, že státní dluh překročí hranici 4,4 bil. Kč.

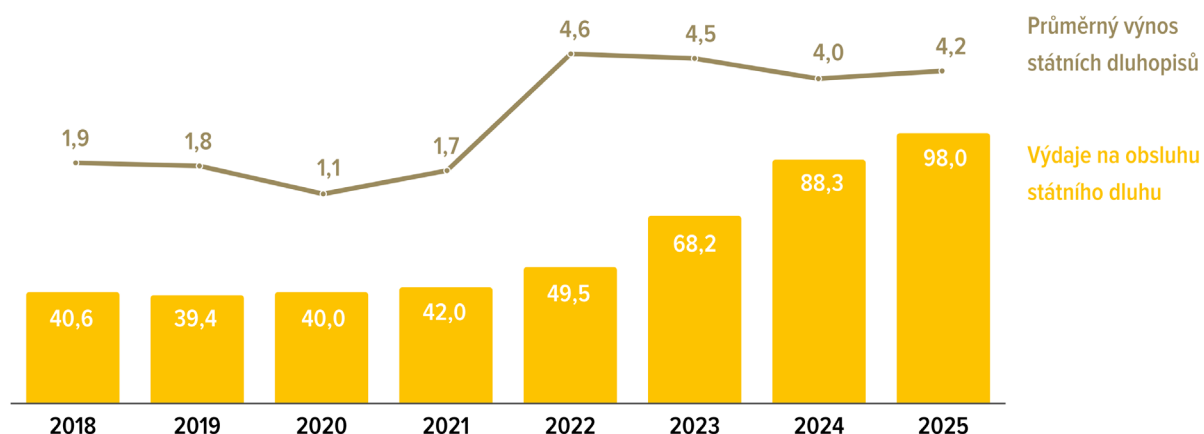
Graf č. 13: Státní dluh a výdaje na jeho obsluhu za roky 2018–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí.

Od roku 2020 do roku 2025 se státní dluh zvýšil o 79,4 %, zatímco výdaje na jeho obsluhu vzrostly o 145 %. Tento rozdíl byl způsoben především růstem průměrných výnosů státních dluhopisů, jimiž stát refinancoval své závazky na finančních trzích. Do roku 2021 byly průměrné výnosy státních dluhopisů velmi nízké, což umožňovalo držet výdaje na obsluhu státního dluhu na úrovni 40 mld. Kč, a to i přes postupný růst zadlužení. Situace se změnila mezi roky 2021 a 2022, kdy v důsledku vysoké inflace vzrostly úrokové sazby a současně i průměrné výnosy státních dluhopisů. V tomto období zároveň započalo vyšší tempo růstu státního dluhu. Na zvýšení výdajů na obsluhu státního dluhu měl tedy vedle růstu úrokových sazeb a výnosů přímý vliv také samotný nárůst objemu dluhu.

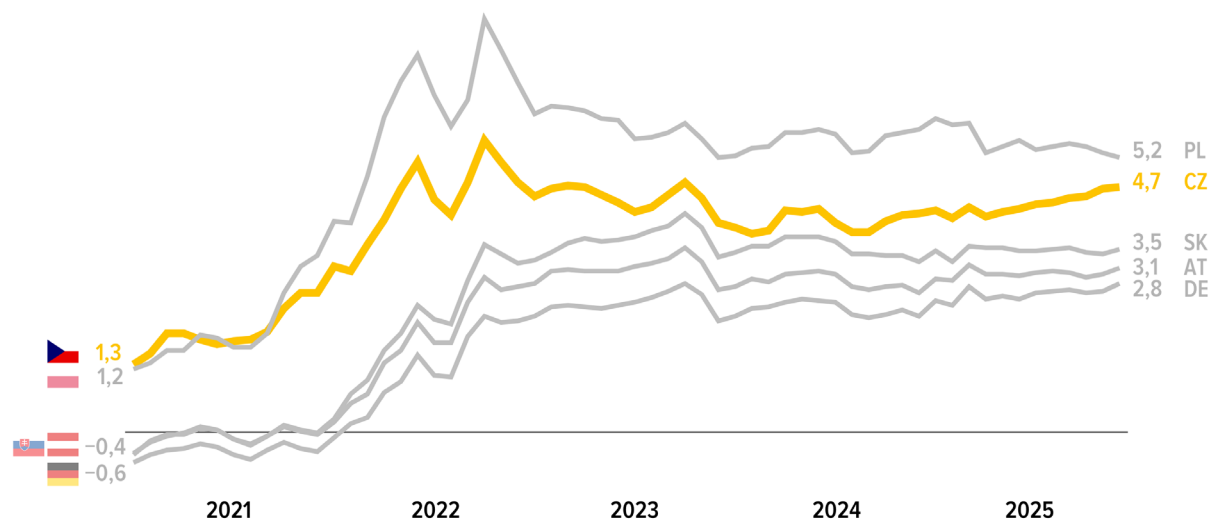
Graf č. 14: Výdaje na obsluhu státního dluhu a průměrné výnosy státních dluhopisů za roky 2018–2025 (v mld. Kč, v %)

Zdroj: Ministerstvo financí.

Česká republika má vyšší výnosy než průměr zemí eurozóny mimo jiné kvůli vyšším domácím úrokovým sazbám a existenci měnového rizika. Výnosy dlouhodobých dluhopisů odrážejí nejen aktuální měnovou politiku, ale i očekávání inflace a budoucího vývoje úrokových sazeb. V Česku jsou tyto faktory ovlivněny také silnějšími inflačními tlaky danými mimo jiné napjatým trhem práce.

Graf č. 15: Výnosy dlouhodobých státních dluhopisů v letech 2021–2025 v ČR a v sousedních zemích (v %)

Zdroj: Eurostat.

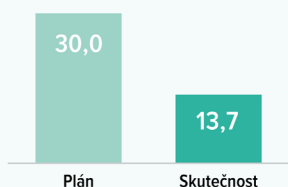
Pozn.: Graf zobrazuje průměrné měsíční výnosy dlouhodobých státních dluhopisů (s dobou splatnosti 10 let) na sekundárním trhu vybraných zemí.

III. STÁTNÍ ROZPOČET

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2025 skončilo vyšším schodkem, než předpokládal schválený rozpočet. Dlouhodobě udržitelná konsolidace veřejných financí vyžaduje opatření vedoucí ke zlepšení strukturálního salda, nikoli pouze rozpočtové úpravy, které krátkodobě zlepšují plánovaný výsledek, aniž by měly reálný dopad na stav veřejných financí. NKÚ v této souvislosti upozorňuje, že problémem není jen samotná výše veřejných výdajů, ale především to, že za ně stát nezískává odpovídající výsledky. NKÚ proto doporučuje namísto formálního upravování rozpočtových položek zaměřit rozpočtování více na měřitelné výsledky a přínosy než na samotný objem utracených prostředků.

DEFICIT STÁTNÍHO ROZPOČTU PŘEKROČIL PLÁNOVANOU ÚROVEŇ O 49,7 MLD. KČ.

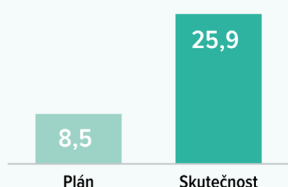
Příjmy z emisních
povolenek
v roce 2025 (v mld. Kč)

Příjmy z emisních povolenek

K překročení plánovaného deficitu státního rozpočtu významně přispěly nižší než rozpočtované příjmy z prodeje emisních povolenek. Očekávané příjmy se nenaplnily ani z poloviny a podobná situace se opakuje již od roku 2022.

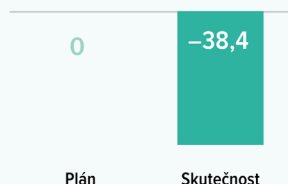
Výdaje na OZE
v roce 2025 (v mld. Kč)

Výdaje na OZE

Výdaje na obnovitelné zdroje energie naopak rozpočet překročily. Rozdíl mezi rozpočtovanou a skutečnou výší těchto výdajů se navíc prohlubuje, v roce 2024 činilo překročení přibližně dvojnásobek, v roce 2025 již trojnásobek.

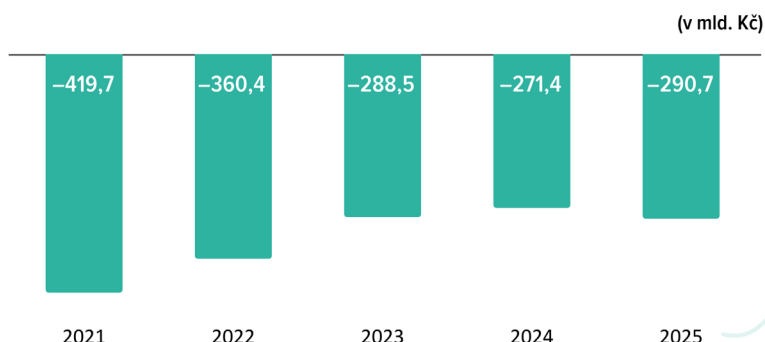
Saldo prostředků EU/FM
v roce 2025 (v mld. Kč)

Saldo prostředků EU/FM

Do výsledného deficitu státního rozpočtu se promítl také vývoj prostředků z EU/FM. Přestože jsou rozpočtovány neutrálně, jejich skutečný dopad se v jednotlivých letech liší. V letech 2023 a 2024 deficit zlepšily, v roce 2025 naopak zhoršily.

STAMILIARDOVÉ DEFICITY STÁTNÍHO ROZPOČTU SE STALY BĚŽNOU NORMOU.

V roce 2025 dosáhly příjmy státního rozpočtu 2 081,1 mld. Kč a výdaje 2 371,8 mld. Kč. Celkový deficit tak činil 290,7 mld. Kč.

Přetrvávající vysoké schodky státního rozpočtu zvyšují význam efektivního využívání veřejných prostředků. Vybrané výdajové oblasti ukazují, že samotná výše výdajů není zárukou odpovídajících výsledků.

VYBRANÉ VÝDAJOVÉ OBLASTI STÁTNÍHO ROZPOČTU

Obrana
158,9 mld. Kč

Česká republika vydala na obranu 1,86 % HDP a nesplnila alianční závazek. Samotná výše obranných výdajů nevypovídá o tom, zda vynaložené prostředky skutečně vedou k rozvoji požadovaných obranných schopností a posilování bojové připravenosti Armády ČR.

Doprava
128,8 mld. Kč

Významné finanční prostředky směřující do dopravy dosud nepřinesly očekávané výsledky. To ilustruje například vývoj železniční nákladní dopravy. Přestože Česká republika disponuje hustou železniční sítí, její nedostatečná kvalita dlouhodobě omezuje rozvoj železniční nákladní dopravy. Její výkony dlouhodobě klesají, zatímco silniční nákladní doprava roste.

Věda a výzkum
54,1 mld. Kč

Stát dlouhodobě podporuje vědu, výzkum a inovace. Česká republika se však v EU nadále řadí mezi země s podprůměrnou inovační výkonností. Strategická ambice zařadit se do roku 2030 mezi evropské inovační lídry tak zůstává spíše nenaplněnou vizí.

1. HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hospodaření státního rozpočtu včetně prostředků Evropské unie a finančních mechanismů (dále také „prostředky EU/FM“) skončilo v roce 2025 schodkem ve výši 290,7 mld. Kč. Oproti plánu, který byl ve výši 241,0 mld. Kč¹, byl schodek vyšší o 49,7 mld. Kč, tedy o 20,6 %. V roce 2025 tak došlo poprvé od roku 2011 k překročení plánovaného salda.

V roce 2025 se skutečné celkové saldo státního rozpočtu meziročně zhoršilo o 19,3 mld. Kč (o 7,1 %), a to zejména kvůli prostředkům EU/FM. Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2025 dosáhly výše 2 081,1 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 5,9 %, zatímco celkové výdaje vzrostly o 6,0 % na 2 371,8 mld. Kč.

Schéma č. 2: Vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Příjmy	1 487,2	1 624,4	1 914,1	1 965,4	2 081,1	115,7
Výdaje	1 906,9	1 984,8	2 202,6	2 236,8	2 371,8	135,0
Plánované saldo	–500,0	–375,0	–295,0	–282,0	–241,0	41,0
Skutečné saldo	–419,7	–360,4	–288,5	–271,4	–290,7	–19,3
Saldo bez EU/FM	–408,6	–316,8	–300,6	–288,9	–252,2	36,6

Zdroj: informační portál MONITOR, státní závěrečné účty za roky 2021–2024, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

Hlavním důvodem překročení schváleného schodku SR včetně prostředků EU/FM v roce 2025 bylo záporné saldo prostředků EU/FM ve výši 38,4 mld. Kč. To bylo způsobeno především nižšími než schválenými příjmy z EU/FM o 22,9 mld. Kč a zároveň vyššími výdaji státního rozpočtu na předfinancování společných programů ČR a EU/FM (dále také „výdaje EU/FM“) o 15,6 mld. Kč². Jednalo se primárně o využití prostředků v rámci *Národního plánu obnovy*.

Při pohledu na hospodaření bez vlivu prostředků EU/FM bylo překročení schváleného schodku (o 11,2 mld. Kč) způsobeno především kombinací nadhodnocených rozpočtovaných příjmů z prodeje emisních povolenek a současně podhodnocených výdajů na podporu obnovitelných zdrojů energie (dále také „OZE“). Ještě většímu rozdílu naopak zabránil zejména vyšší než rozpočtovaný výběr daňových příjmů.

1 Zákon č. 434/2024 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2025.

2 Bez národních zdrojů.

Schéma č. 3: Hlavní důvody nedodržení schodku státního rozpočtu v roce 2025

Rozpočet skončil **o 49,7 mld. Kč hůře**, než se plánovalo.

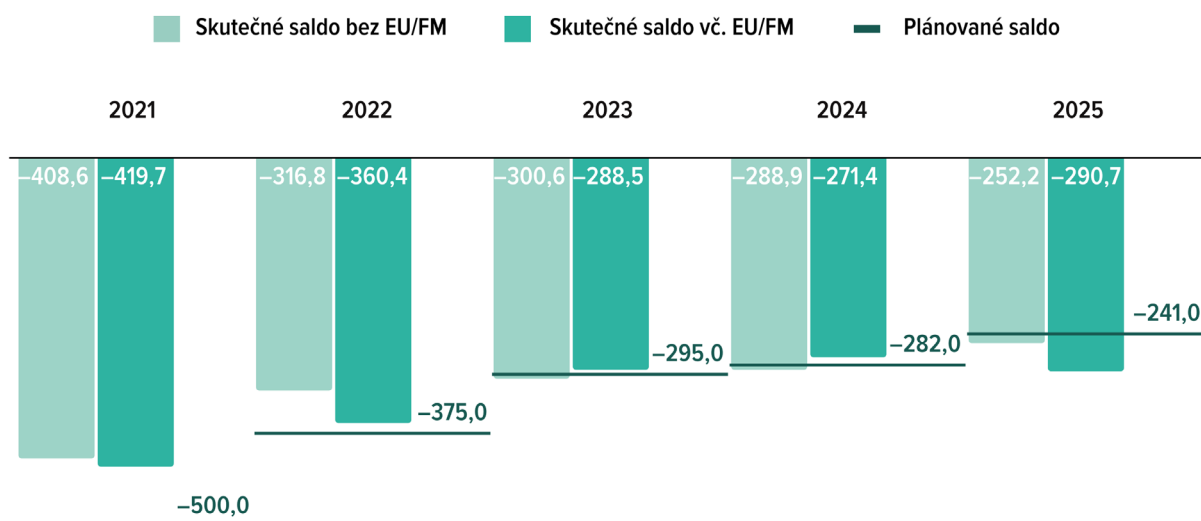
Co zejména stálo za tímto rozdílem?

		Odchylka od schváleného rozpočtu
	Saldo prostředků EU/FM	–38,4 mld. Kč
	Příjmy z emisních povolenek	–16,3 mld. Kč
	Výdaje na OZE	17,4 mld. Kč

Zdroj: Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025 (graficky zpracoval NKÚ).

Prostředky EU/FM jsou rozpočtovány neutrálně a jejich skutečný dopad na hospodaření SR se v jednotlivých letech liší. Závisí zejména na fázi víceletých finančních rámců a na souvisejícím rozdílu mezi výdaji EU/FM a přijatými prostředky z rozpočtu EU/FM do státního rozpočtu v daném roce. Zatímco v letech 2023 a 2024 celkové saldo zlepšily a přispěly k dodržení schváleného schodku, v roce 2025 naopak saldo zhoršily. V souhrnu za období 2021–2025 prostředky EU/FM zhoršily saldo státního rozpočtu o 63,6 mld. Kč, což představuje pouze 3,9 % z celkového kumulativního schodku ve výši 1 630,7 mld. Kč. Z dlouhodobého pohledu proto nelze prostředky EU/FM považovat za hlavní příčinu přetrvávajících deficitů, ty souvisejí především se strukturálním nastavením státního rozpočtu.

Graf č. 16: Vliv evropských prostředků na saldo státního rozpočtu v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

Vedle hodnocení plnění rozpočtu a faktorů ovlivňujících výsledné saldo je potřeba posuzovat také efektivitu veřejných výdajů. Ačkoli se sestavování a realizace státního rozpočtu v roce 2025 stále opíraly převážně o tradiční rozpočtový přístup zaměřený na objem vynaložených prostředků, doporučení pro nadcházející období poukazují na význam postupného posilování výkonově orientovaných prvků rozpočtování a hodnocení efektivitu veřejných výdajů. Rada Evropské unie ve svých doporučeních³ zdůrazňuje, že pro zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti, zejména v kontextu stárnutí populace a klimatických změn, by se Česká republika měla zaměřit na zavedení výkonově orientovaného rozpočtování. Komise dále upozorňuje, že Česká republika byla v roce 2025 jednou z posledních zemí EU, které takový přístup k rozpočtování ještě nevyužívaly. Tento přístup předpokládá odklon od pouhého přerozdělování prostředků a přechod k systému, který využívá systematické přezkumy výdajů (spending reviews) a indikátory zaměřené na konkrétní výsledky.

2. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU

Zákon o státním rozpočtu na rok 2025⁴ stanovil příjmy ve výši 2 086,1 mld. Kč. Jejich skutečné inkaso za celý rok 2025 dosáhlo celkové výše 2 081,1 mld. Kč, tedy o 5,0 mld. Kč méně, než byl schválený rozpočet. Tento výsledek ovlivnily především nižší než předpokládané kapitálové příjmy a přijaté transfery. Hlavním důvodem menšího objemu přijatých transferů byly nižší příjmy z rozpočtu EU/FM. Ty souvisely zejména s tím, že část prostředků na společné projekty ČR a EU nebyla do státního rozpočtu proplacena v průběhu roku 2025. Jejich přijetí se očekává až v následujícím roce. Naopak daňové příjmy včetně inkasa z pojistného i nedaňové příjmy překročily rozpočtovanou úroveň.

Schéma č. 4: Schválený rozpočet a plnění příjmů státního rozpočtu dle jednotlivých tříd v roce 2025 (v mld. Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost	Rozdíl
Příjmy státního rozpočtu	2 086,1	2 081,1	-5,0 plnění na 99,8 %
Daňové příjmy vč. pojistného	1 840,1	1 864,1	24,0 plnění na 101,3 %
Nedaňové příjmy	38,9	42,7	3,8 plnění na 109,9 %
Kapitálové příjmy	34,6	21,1	-13,5 plnění na 61,0 %
Přijaté transfery	172,5	153,1	-19,4 plnění na 88,8 %

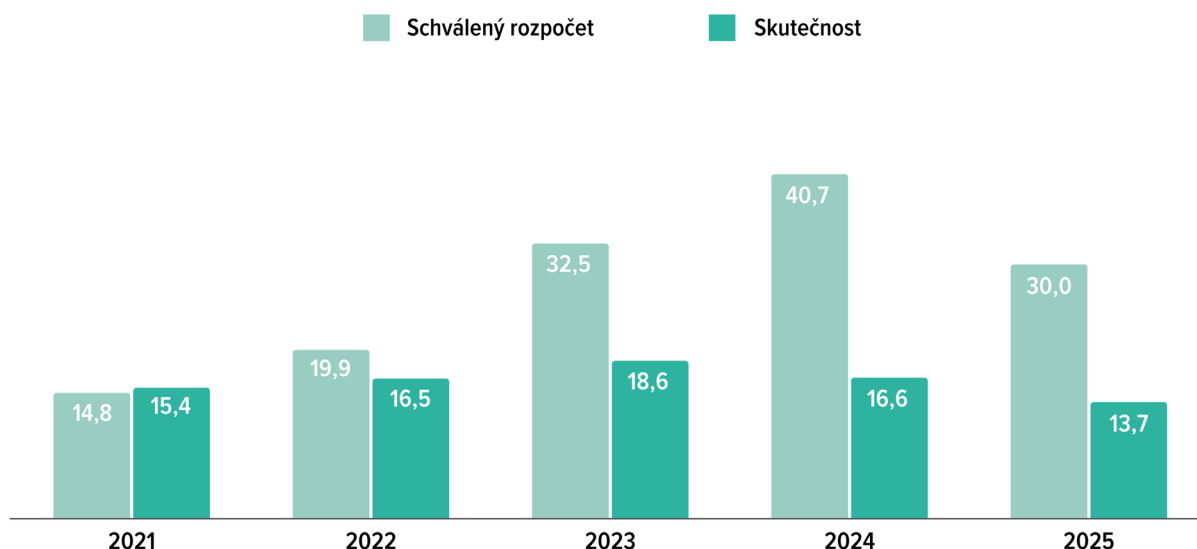
Zdroj: informační portál MONITOR.

Značně nadhodnocené byly opět příjmy z prodeje emisních povolenek. Ve srovnání se schváleným rozpočtem zaostalo jejich inkaso o 16,3 mld. Kč, tedy o 54,3 %, a plánovaný objem tak nenaplnily ani z poloviny.

Plnění těchto příjmů zaostává za schváleným rozpočtem od roku 2022, kdy bylo skutečné inkaso nižší o 3,4 mld. Kč. V následujících letech se však rozdíl mezi rozpočtovaným a skutečně dosaženým inkasem výrazně prohloubil. V roce 2024 dosáhl maxima 24,2 mld. Kč a v roce 2025 činil rozdíl 16,3 mld. Kč. Za období let 2022–2025 tak stát vybral na příjmech z prodeje emisních povolenek o 57,2 mld. Kč méně, než předpokládaly schválené rozpočty. Hlavní příčinou byla zejména nižší skutečná cena emisních povolenek oproti rozpočtovým očekáváním.

4 Zákon č. 434/2024 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2025.

Graf č. 17: Příjmy z prodeje emisních povolenek v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR, státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Příjmy z prodeje emisních povolenek přispívaly k celkovým příjmům státního rozpočtu, přestože se jejich rozpočtovaný objem dlouhodobě nedařilo naplňovat. Rok 2025 byl však posledním rokem, kdy tyto příjmy plynuly do státního rozpočtu. Od roku 2026 se kromě několika výjimek stávají příjmem Státního fondu životního prostředí.

Celkově příjmy státního rozpočtu v roce 2025 meziročně vzrostly o 115,7 mld. Kč (o 5,9 %) na 2 081,1 mld. Kč. Nejvýrazněji se zvýšily daňové příjmy včetně příjmů z pojistného, a to o 146,7 mld. Kč (o 8,5 %). Samotné pojistné vzrostlo o 53,6 mld. Kč. Tento vývoj podpořil především růst nominálních mezd. Pozitivně se na příjmech projevila rovněž opatření konsolidačního balíčku⁵, včetně změn rozpočtového určení daní ve prospěch SR⁶, a další legislativní úpravy.

Meziroční růst příjmů státního rozpočtu naopak zpomalily přijaté transfery, které se snížily o 39,1 mld. Kč, především v důsledku nižšího objemu prostředků z rozpočtu EU/FM. Negativní vliv měl rovněž pokles příjmů z majetkových účastí státu o 10,5 mld. Kč.

⁵ Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů.

⁶ Podíl na celostátním výnosu DPH, DPFO a DPPPO byl dle § 3 a § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, snížen pro rok 2025 u obcí o 0,76 p. b., tj. na 24,16 %, a u krajů o 0,31 p. b., tj. na 9,45 %.

Schéma č. 5: Příjmy státního rozpočtu dle jednotlivých tříd v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

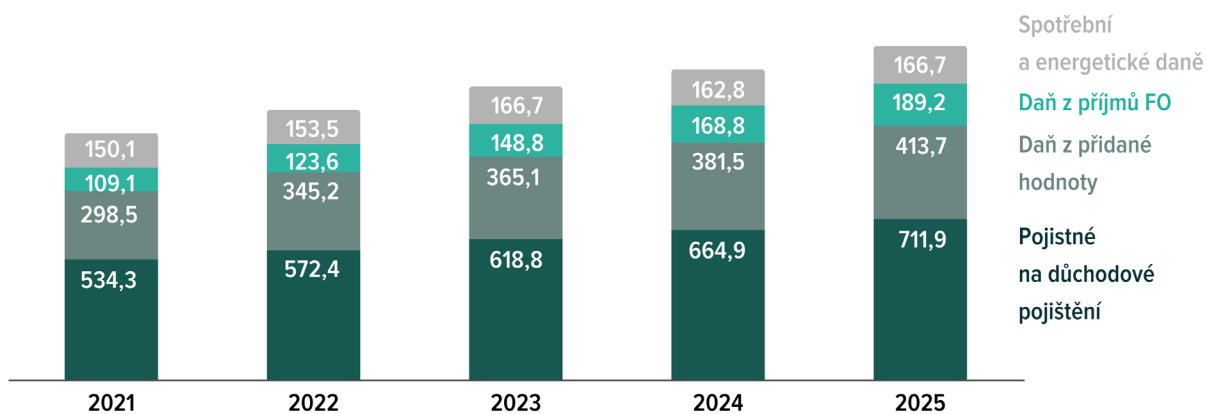
	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Příjmy SR	1 487,2	1 624,4	1 914,1	1 965,4	2 081,1	115,7
Daňové příjmy	1 294,9	1 427,3	1 627,3	1 717,5	1 864,1	146,7
Nedaňové příjmy	33,1	31,8	32,5	36,6	42,7	6,1
Kapitálové příjmy	18,5	19,4	21,4	19,1	21,1	2,0
Přijaté transfery	140,8	145,8	232,9	192,2	153,1	–39,1

Zdroj: informační portál MONITOR.

DAŇOVÉ PŘÍJMY

Nejvýznamnějším zdrojem příjmů státního rozpočtu jsou daňové příjmy včetně pojistného. Jejich vývoj odráží nejen výkonnost ekonomiky, ale také změny v daňové legislativě a efektivitu výběru daní.

Graf č. 18: Vybrané daňové příjmy v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR.

PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Největší podíl na růstu daňových příjmů včetně pojistného v roce 2025 mělo konkrétně inkaso pojistného na důchodové pojištění, které meziročně vzrostlo o 47,1 mld. Kč. Z toho 28,7 mld. Kč připadalo na vyšší odvody od zaměstnavatelů. K tomuto vývoji přispěl růst mezd a rovněž legislativní změny⁷.

PŘÍJMY Z DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Inkaso daně z přidané hodnoty (dále také „DPH“) patří k objemově nejvýznamnějším daním. Její výnos se zvýšil o 32,1 mld. Kč (o 8,4 %) a dosáhl 413,7 mld. Kč. Tento růst podpořila především vyšší spotřeba domácností a rovněž změna rozpočtového určení daní ve prospěch státního rozpočtu. NKÚ však v této oblasti zjistil určité nedostatky, konkrétně ve správě DPH se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování (dále také „e-commerce“), které mělo být jednodušší a transparentnější. V KA č. 25/01⁸ NKÚ zjistil, že systém zavedený na úrovni EU vykazuje řadu nedostatků a chybných údajů, které umožňují daňové úniky. Ty jsou za celou EU v oblasti e-commerce odhadovány na 10 mld. € ročně. V případě ČR NKÚ zjistil, že Finanční správa neměla spolehlivé informace, aby mohla zjistit a ověřit, že subjekty registrované ve zvláštním režimu přiznaly a odvedly DPH ve správné výši. Docházelo k podhodnocování zboží nízké hodnoty, Celní správa ČR odhalila nesrovnalosti v hodnotě zboží u 61 % zkontrolovaných zásilek. Rovněž párování plateb DPH obdržených z jiných členských států EU s údaji z daňových přiznání ve zvláštním režimu bylo dle NKÚ problematické.

PŘÍJMY Z DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Příjmy z daně z příjmů fyzických osob vzrostly i díky změně rozpočtového určení daní ve prospěch státního rozpočtu o 20,4 mld. Kč na 189,2 mld. Kč. Nejvíce se zvýšilo inkaso placené plátcí, a to o 16,5 mld. Kč, především vlivem růstu mezd. Výrazně vzrostla také daň placená poplatníky, a to o 46,6 % (o 4,6 mld. Kč), zejména díky nárůstu počtu drobných podnikatelů i dopadů konsolidačního balíčku.

PŘÍJMY ZE SPOTŘEBNÍCH A ENERGETICKÝCH DANÍ

Příjmy ze spotřebních a energetických daní se v roce 2025 meziročně zvýšily o 3,9 mld. Kč a dosáhly celkové výše 166,7 mld. Kč. Nejvýrazněji k tomuto růstu přispělo vyšší inkaso daně z minerálních olejů, které vzrostlo o 1,3 mld. Kč v návaznosti na intenzivnější silniční nákladní dopravu a s ní spojenou vyšší spotřebu pohonných hmot. Rovněž se naplno projevil dopad nové spotřební daně z výrobků souvisejících s tabákovými výrobky. Tato daň byla zavedena v roce 2024 v rámci konsolidačního balíčku. Její inkaso se zvýšilo o 1,2 mld. Kč (o 122,7 %).

Celkový objem spotřebních a energetických daní se však dlouhodobě výrazně nemění a jejich podíl na celkových příjmech státního rozpočtu dokonce klesá. Zatímco v roce 2021 činil 10,1 %, v roce 2025 dosáhl již jen 8 %.

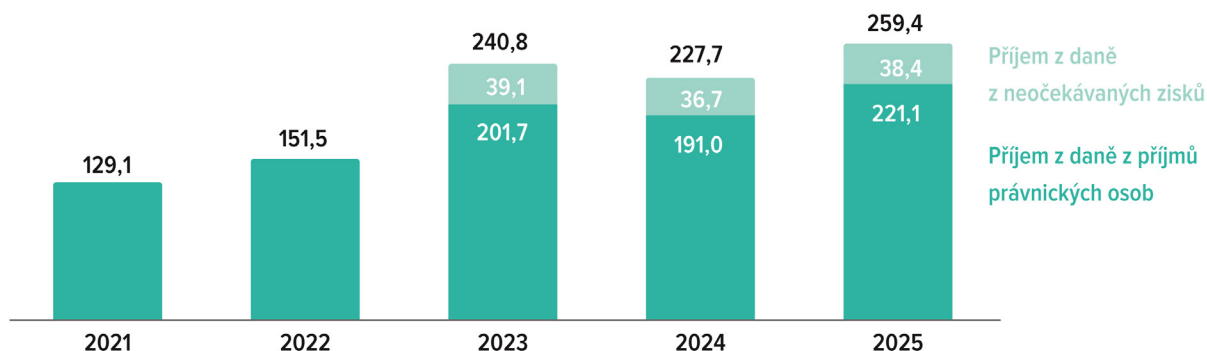
PŘÍJMY Z DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB A DANĚ Z NEOČEKÁVANÝCH ZISKŮ

Významně také vzrostly příjmy z daně z příjmů právnických osob (dále také „DPPO“) včetně daně z neočekávaných zisků, a to o 31,8 mld. Kč (o 14,0 %) na celkových 259,4 mld. Kč. Nejvíce vzrostla samotná DPPO, konkrétně o více než 30 mld. Kč. Příčinou bylo zejména zvýšení sazby v rámci konsolidačního balíčku z 19 % na 21 %.

Daň z neočekávaných zisků v roce 2025 přinesla do státního rozpočtu 38,4 mld. Kč. Jelikož se jednalo o mimořádné opatření, které v roce 2025 skončilo, bude důležité v dalších letech výpadek těchto dočasných příjmů nahradit jinými, stabilními zdroji.

7 Např. zvýšení sazby pojistného na 28,8 % u zaměstnavatelů zdravotnických záchranářů a členů jednotek hasičských záchranných sborů podniků.
8 KA č. 25/01 – *Správa daně z přidané hodnoty se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 6/2025 *Věstníku NKÚ*).

Graf č. 19: Příjmy z daně z příjmů právnických osob a z daně z neočekávaných zisků v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR.

Pozn.: Daň z neočekávaných zisků byla zavedena v roce 2023.

DAŇOVÝ MIX

Daňový mix vyjadřuje strukturu daňových příjmů a rozložení daňového zatížení mezi jednotlivé zdroje zdanění. Následující členění zahrnuje zdanění práce, spotřeby, firemních zisků a nemovitostí.

Graf č. 20: Struktura daňového mixu států V4 a průměr EU v roce 2024 (v %)

Zdroj: Eurostat.

Pozn.: Data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

V roce 2024 tvořilo v České republice zdanění práce zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných 53,9 % daňových příjmů. Z toho největší část představují sociální odvody, které v roce 2024 tvořily 44,9 % všech daňových příjmů. Na význam zdanění práce upozorňuje také NKÚ v KA č. 24/14⁹, kde zjistil, že nelegální zaměstnávání připravuje stát o desítky miliard korun, a odhadl, že v letech 2019–2022 činil výpadek příjmů z daní a zákonných pojištění 92 mld. Kč. V návaznosti na zjištění této kontroly byl s účinností od 1. října 2025 mj. novelizován zákon o zaměstnanosti, který mimo jiné zavedl institut nehlášené práce.

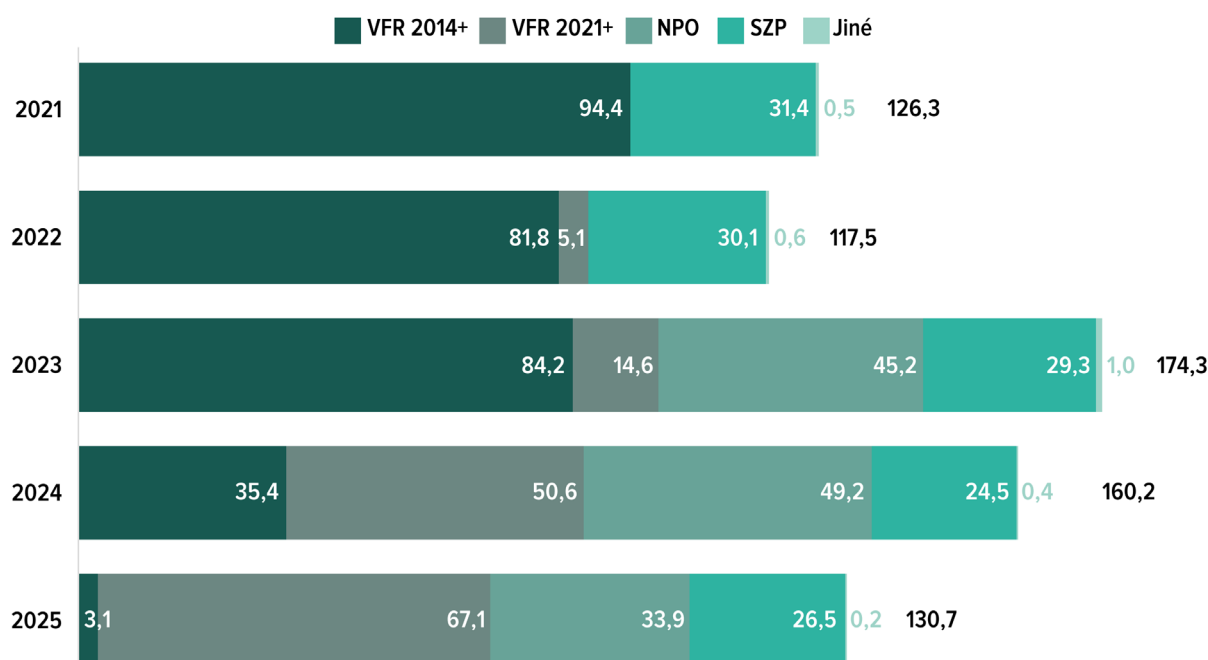
Druhým nejvýznamnějším zdrojem veřejných příjmů jsou daně ze spotřeby, které tvoří 30 % daňových příjmů, přičemž jejich výnos závisí na spotřebním chování domácností. Naopak příjmy z daně z nemovitostí patří v ČR k nejnižším v EU, neboť základ daně mimo jiné dosud nezohledňuje tržní hodnotu nemovitostí. Zdanění firemních zisků tvoří 12,8 % daňových příjmů, což je více, než činí průměr EU.

Evropská komise hodnotí český daňový mix jako strukturálně nevyvážený, zejména kvůli vysoké závislosti na zdanění práce a nízkému využití majetkových daní, především zdanění nemovitostí. Doporučuje proto posun části daňového zatížení směrem k majetkovým a ekologickým daním při zachování dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí.

PŘÍJMY Z ROZPOČTU EU/FM

Celkový objem příjmů státního rozpočtu v roce 2025 nepříznivě ovlivnily meziročně nižší prostředky z rozpočtu EU/FM včetně společné zemědělské politiky (dále také „SZP“) o 29,5 mld. Kč (o 18,4 %). Inkaso těchto prostředků má nepravidelný charakter a výrazně závisí na fázi jednotlivých víceletých finančních rámců i na postupu realizace společných projektů ČR a EU. Hlavní důvod spočíval v tom, že nárůst příjmů z víceletého finančního rámce 2021–2027 (dále také „VFR 2021+“) o 16,5 mld. Kč nedokázal vyrovnat pokles příjmů o 32,3 mld. Kč z víceletého finančního rámce 2014–2020 (dále také „VFR 2014+“). Dalším výrazným faktorem byly meziročně nižší příjmy z *Národního plánu obnovy* o 15,3 mld. Kč.

Graf č. 21: Příjmy z EU/FM určené na krytí předfinancování výdajů společných programů ČR a EU v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR, státní závěrečné účty za roky 2021–2024, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

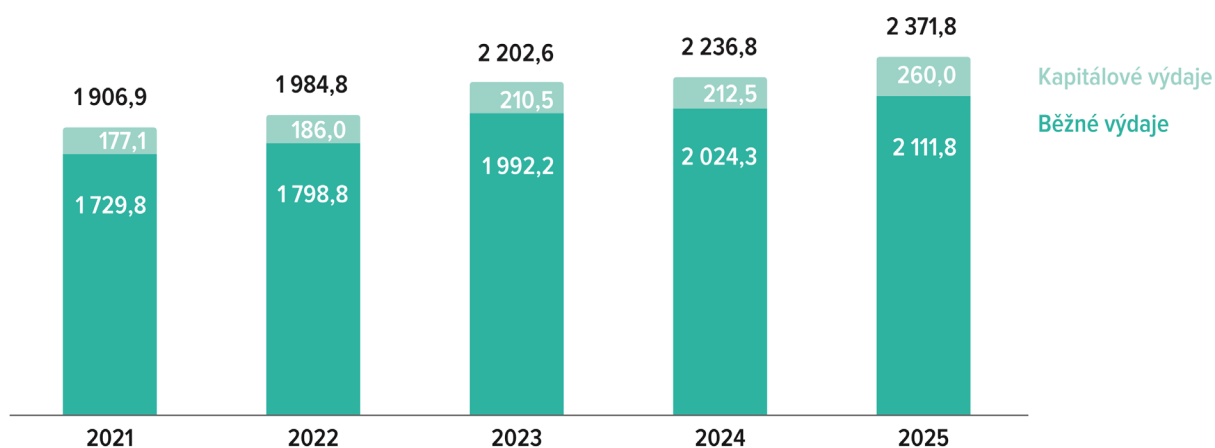
Pozn.: Do kategorie „jiné“ jsou zahrnuty příjmy ze starších víceletých finančních rámců (realizovaných před rokem 2013) a příjmy z finančních mechanismů.

3. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Výdaje státního rozpočtu dosáhly v roce 2025 celkové výše 2 371,8 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 135 mld. Kč (o 6 %). Rychlejší tempem rostly především kapitálové výdaje, které se meziročně zvýšily o 47,5 mld. Kč (o 22,4 %). Jednalo se o nejvyšší meziroční nárůst za posledních deset let. Růst kapitálových výdajů podpořily především vyšší transfery státním fondům ve výši 41,9 mld. Kč. Největší objem představovaly prostředky směřující do Státního fondu dopravní infrastruktury (dále také „SFDI“) ve výši 32,6 mld. Kč. K růstu dále přispěly výdaje do oblasti zdravotnictví ve výši 4,9 mld. Kč a vzdělávání ve výši 4,2 mld. Kč.

Běžné výdaje rostly ve srovnání s předchozími lety mírněji a meziročně se zvýšily o 87,5 mld. Kč (o 4,3 %). Jejich růst ovlivnily zejména vyšší výdaje na vzdělávání o 28,1 mld. Kč, nárůst sociálních dávek o 17,6 mld. Kč a zvýšené výdaje na obsluhu státního dluhu ve výši 9,7 mld. Kč.

Graf č. 22: Výdaje státního rozpočtu v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

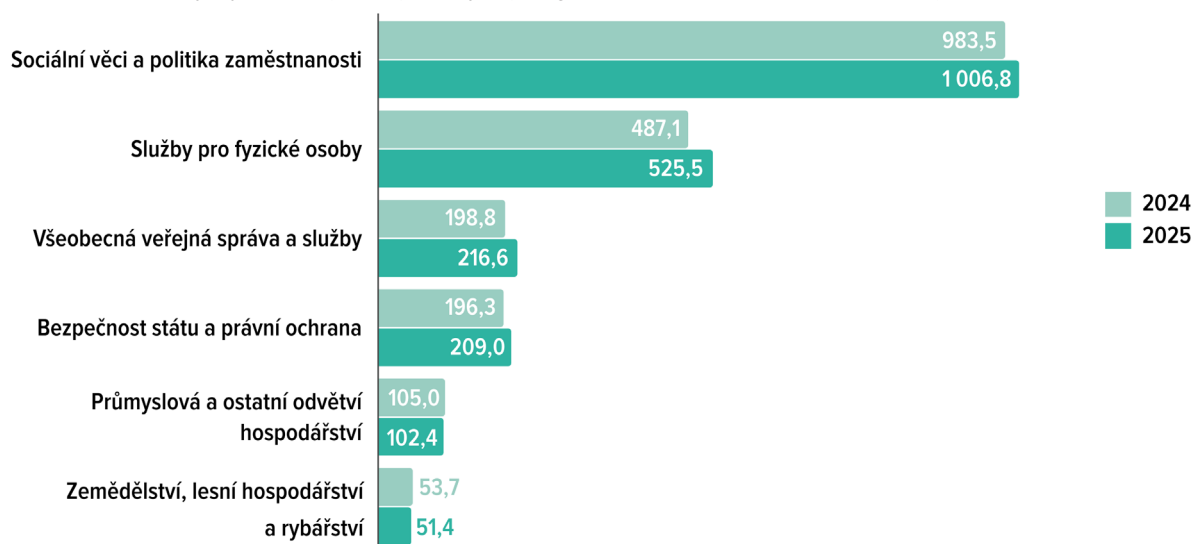

Zdroj: informační portál MONITOR.

BĚŽNÉ VÝDAJE

Běžné výdaje státního rozpočtu dosáhly v roce 2025 celkové výše 2 111,8 mld. Kč. Největší část tvořily výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti ve výši 1 006,8 mld. Kč, které meziročně vzrostly o 23,3 mld. Kč (o 2,4 %). Nejvyšší meziroční nárůst zaznamenala skupina výdajů na služby pro fyzické osoby o 38,4 mld. Kč, tj. o 7,9 %, a to především v důsledku zvýšených výdajů na školství.

Graf č. 23: Běžné výdaje dle skupin rozpočtových paragrafů v letech 2024 a 2025 (v mld. Kč)

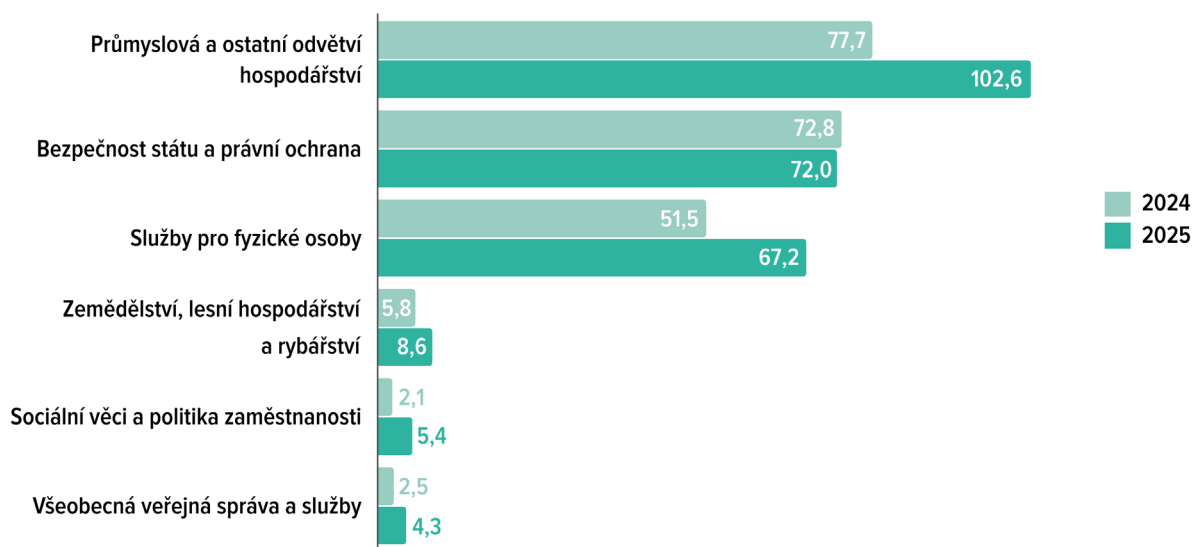

Zdroj: informační portál MONITOR.

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Kapitálové výdaje státního rozpočtu dosáhly v roce 2025 celkové výše 260,0 mld. Kč. Meziročně nejvýrazněji vzrostly výdaje ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, a to zejména v souvislosti s vyššími investicemi do dopravní infrastruktury. Významný nárůst zaznamenaly také kapitálové výdaje na služby pro fyzické osoby, což souviselo především s posílením investic do vzdělávání, školských služeb a zdravotnictví. U ostatních výdajových skupin byly meziroční změny méně výrazné.

Graf č. 24: Kapitálové výdaje dle skupin rozpočtových paragrafů v letech 2024 a 2025 (v mld. Kč)

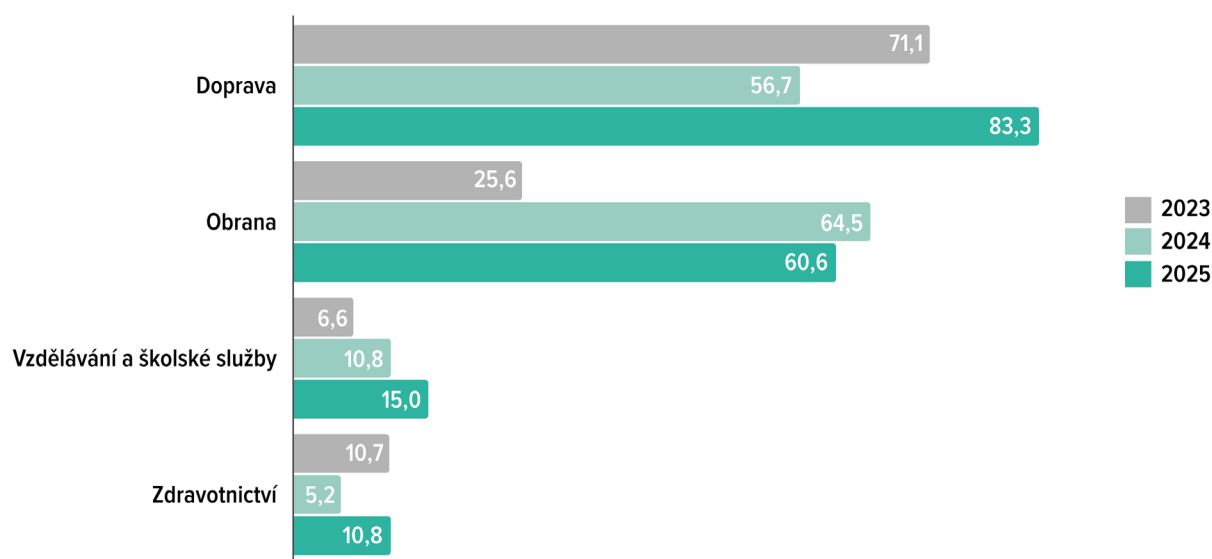

Zdroj: informační portál MONITOR.

Nejvýraznější změna nastala v oblasti dopravy, kam v roce 2025 směřovalo meziročně o 26,7 mld. Kč více, což představovalo nárůst o 47 %. Doprava se tak opět stala hlavní prioritou. Oproti tomu kapitálové výdaje na obranu po mimořádném navýšení v roce 2024 o 152 %, které souviselo se snahou o naplnění cíle výdajů na obranu ve výši 2 % HDP, v roce 2025 meziročně klesly o 3,9 mld. Kč.

Výdaje na vzdělávání a školské služby rostly již druhým rokem po sobě, s průměrným meziročním navýšením o 4,2 mld. Kč. Ve zdravotnictví se po poklesu v roce 2024 výdaje v roce 2025 opět zvýšily na úroveň srovnatelnou s rokem 2023.

Graf č. 25: Vybrané kapitálové výdaje dle rozpočtových oddílů v letech 2023–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR.

MANDATORNÍ VÝDAJE

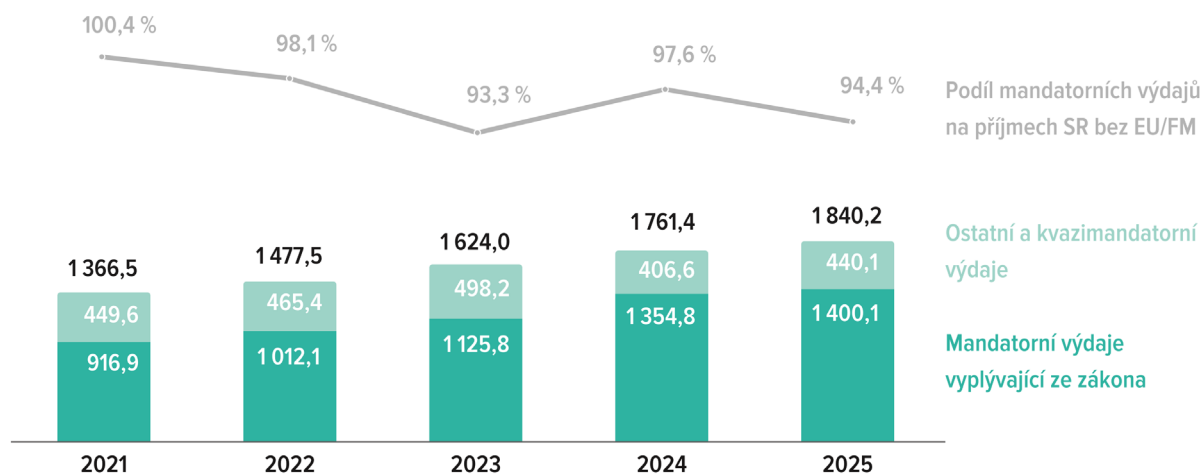
V roce 2025 Ministerstvo financí upravilo metodiku sledování mandatorních a kvazimandatorních výdajů tak, aby bylo možno tato data lépe spravovat, sledovat a vyhodnocovat. Nově sledovaný soubor zahrnuje mandatorní výdaje vyplývající ze zákona a ostatní a kvazimandatorní výdaje a byl očištěn o příjmy a výdaje související s prostředky EU/FM. Objem takto vymezených výdajů činil v roce 2025 celkem 1 840,2 mld. Kč.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona dosáhly výše 1 400,1 mld. Kč a meziročně vzrostly o 45,3 mld. Kč (o 3,3 %). Nejvíce se zvýšily výdaje na obsluhu státního dluhu (o 9,7 mld. Kč), dotace na obnovitelné zdroje energie (o 7,9 mld. Kč) a dávky důchodového pojištění (o 6,0 mld. Kč). Největší část mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona tvoří sociální výdaje, které dosáhly 1 097 mld. Kč a představovaly 78,3 % těchto výdajů.

Ostatní a kvazimandatorní výdaje činily 440,1 mld. Kč a meziročně vzrostly o 33,5 mld. Kč (o 8,2 %). K největšímu navýšení došlo u výdajů organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací na platy včetně příslušenství (o 24,7 mld. Kč).

V letech 2021–2025 rostly příjmy státního rozpočtu bez prostředků z EU/FM v průměru rychleji než mandatorní výdaje vyplývající ze zákona a ostatní a kvazimandatorní výdaje. Jejich podíl na těchto příjmech tak postupně klesl ze 100,4 % na 94,4 %, čehož bylo částečně dosaženo konsolidací veřejných financí. Současně však podíl těchto výdajů na výdajích bez prostředků EU/FM vzrostl ze 77,2 % na 83,5 %. To ukazuje na zvyšující se svázanost státního rozpočtu a omezení prostoru pro investiční a rozvojové výdaje.

Graf č. 26: Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona a ostatní a kvazimandatorní výdaje a jejich podíl na příjmech státního rozpočtu bez prostředků EU/FM (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

Pozn.: K výrazné změně objemu mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona v roce 2024 došlo zejména kvůli přesunutí výdajů na obranu z ostatních a kvazimandatorních výdajů do mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona v souladu se zákonným závazkem ČR vůči NATO vydávat na obranu minimálně 2 % nominálního HDP.

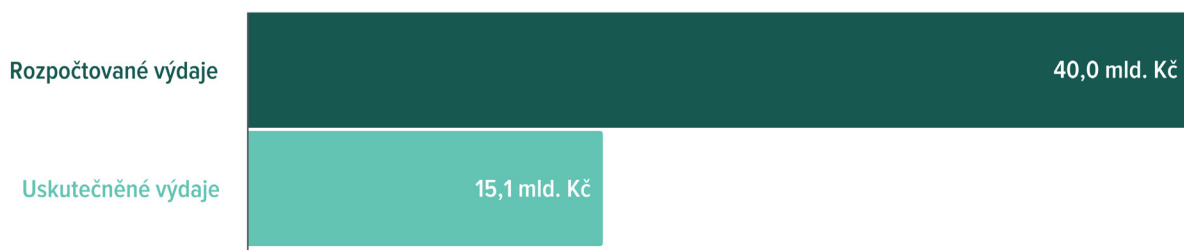
VLÁDNÍ ROZPOČTOVÁ REZERVA

Část výdajů státního rozpočtu je čerpána prostřednictvím vládní rozpočtové rezervy (dále také „VRR“), která je součástí rozpočtu kapitoly *Všeobecná pokladní správa* (dále také „VPS“). Pro rok 2025 byla výše VRR schválena v objemu 7,9 mld. Kč, což bylo o 33,9 mld. Kč méně než v roce 2024, kdy byla v průběhu roku navýšena o 30 mld. Kč na odstraňování následků povodní.

V rozpočtu kapitoly VPS byla v roce 2025 dále zřízena mimořádná rezervní položka *Prostředky na odstranění důsledků povodní a na následnou obnovu*, a to v souvislosti s povodněmi ze září 2024. Její schválený objem činil 10 mld. Kč.

Z údajů *Státního závěrečného účtu ČR za rok 2024* a z *Návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2025* vyplývá, že z celkových 40 mld. Kč vyčleněných na likvidaci následků povodní bylo během let 2024 a 2025 vynaloženo zatím jen 15,1 mld. Kč, tedy 37,8 %.

Graf č. 27: Výdaje na odstraňování následků povodní celkem za roky 2024 a 2025

Zdroj: Státní závěrečný účet ČR za rok 2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

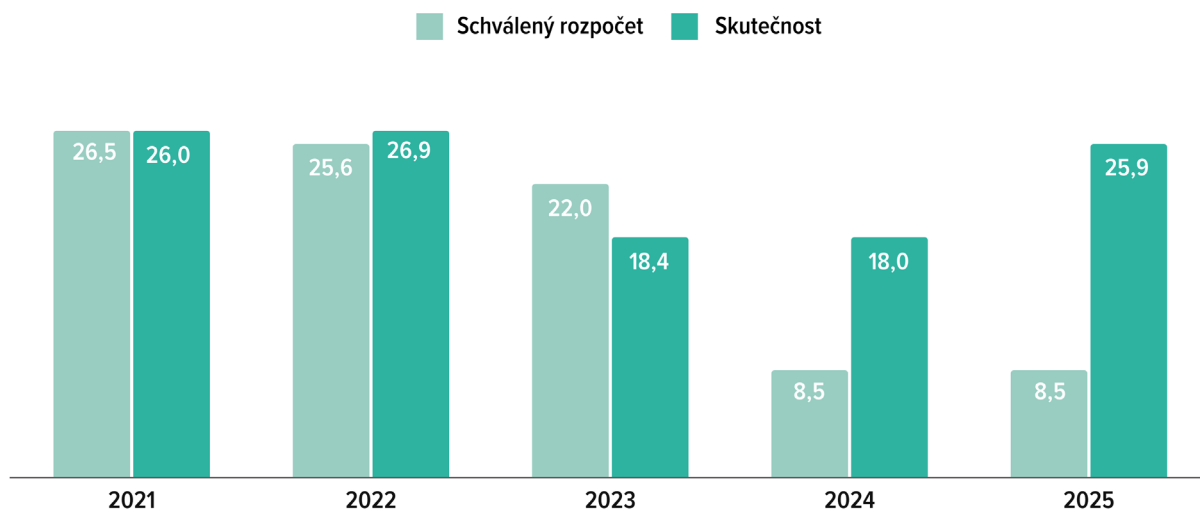
Pozn.: Další 0,4 mld. Kč bylo využito z jiných rozpočtových zdrojů státního rozpočtu.

Většina prostředků z VRR na rok 2025 byla uvolněna již v prvním pololetí. Více než tři čtvrtiny, tedy 6 mld. Kč, byly využity na dodatečné navýšení dotací na obnovitelné zdroje energie. Vzhledem k dlouhodobému a předvídatelnému charakteru podpory obnovitelných zdrojů energie nelze tyto výdaje považovat za neočekávané nebo nepředvídatelné události, s nimiž nebylo možné počítat již při sestavování státního rozpočtu. Další 0,9 mld. Kč šlo na OZE z prostředků určených na odstraňování důsledků povodní a na následnou obnovu.

VÝDAJE NA OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Výdaje na podporu obnovitelných zdrojů byly v roce 2025 opět výrazně podhodnoceny. Na tento nesoulad upozornila již před schválením státního rozpočtu Národní rozpočtová rada ve svém vyjádření ze dne 3. října 2024.

Graf č. 28: Dotace na obnovitelné zdroje energie (v mld. Kč)

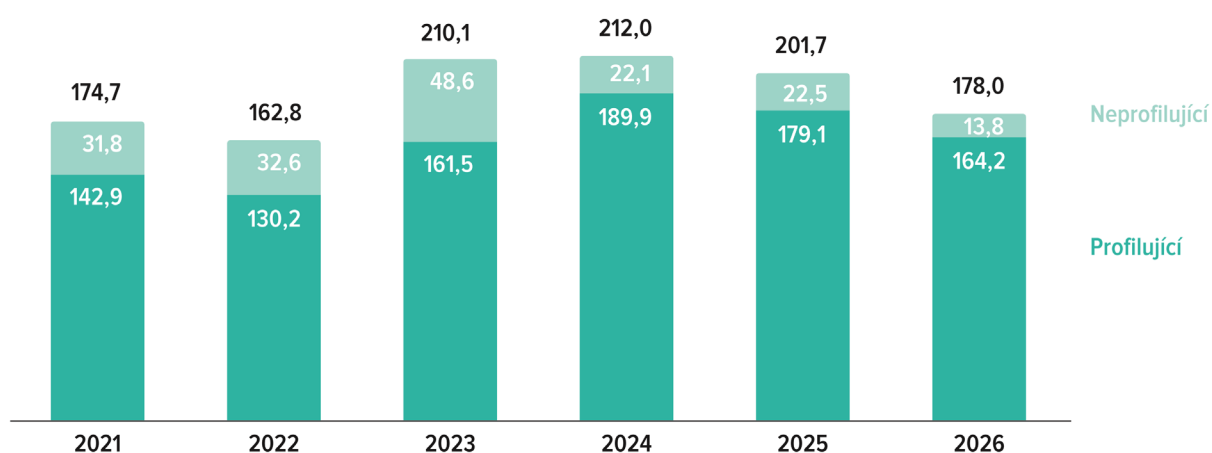
Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

NÁROKY Z NESPOTŘEBOVANÝCH VÝDAJŮ

Významná část nevyužitých výdajů na povodně z roku 2024 byla v roce 2025 čerpána formou nároků z nespotřebovaných výdajů (dále také „NNV“), které mohou výrazně ovlivňovat celkový objem výdajů státního rozpočtu v daném roce. K 1. 1. 2026 dosáhl celkový stav NNV výše 178,0 mld. Kč, což představovalo pokles o 23,6 mld. Kč oproti stavu k 1. 1. 2025. Pokles celkového stavu NNV souvisel jak s čerpáním části nároků z minulých let evidovaných k 1. 1. 2025, tak s nižší tvorbou tzv. nových nároků k 1. 1. 2026 v důsledku vyšší realizace rozpočtovaných výdajů na rok 2025.

Nejvíce se snížily profilující (účelové) NNV, a to o 14,9 mld. Kč. Tento pokles se týkal především výdajů spojených s mimořádnou pomocí státu při vysokých cenách energií a výdajů souvisejících zejména s programovým financováním. Současně došlo ke snížení stavu neprofilujících (neúčelových) NNV o 8,7 mld. Kč.

Graf č. 29: Vývoj stavu nároků z nespotřebovaných výdajů k 1. 1. v letech 2021–2026 (v mld. Kč)

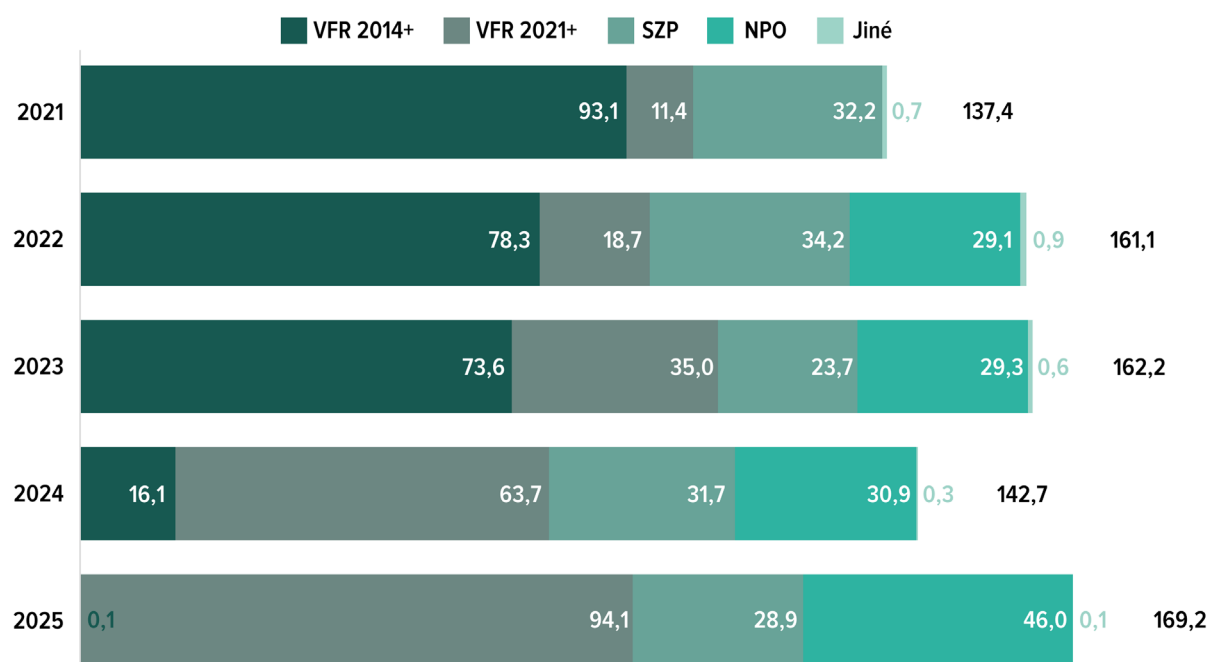
Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025, Integrovaný informační systém Státní pokladny.

VÝDAJE NA SPOLEČNÉ PROGRAMY EU/FM

V roce 2025 dosáhly celkové výdaje na společné programy EU/FM (včetně společné zemědělské politiky) výše 190,7 mld. Kč. Z toho představovaly prostředky bez národního spolufinancování celkem 169,2 mld. Kč.

V roce 2025 bylo uzavřeno čerpání z VFR 2014+, u něhož výdaje klesly na marginálních 0,1 mld. Kč, což odpovídalo jen administrativnímu dočerpání projektů. Naopak výdaje na projekty z aktuálního VFR 2021+ výrazně vzrostly, a to o 30,4 mld. Kč. Na celkovém růstu se významně podílel také *Národní plán obnovy*, jehož výdaje meziročně vzrostly o 48,9 % na 46 mld. Kč.

Graf č. 30: Výdaje na financování společných programů EU/FM bez národních prostředků (v mld. Kč)

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

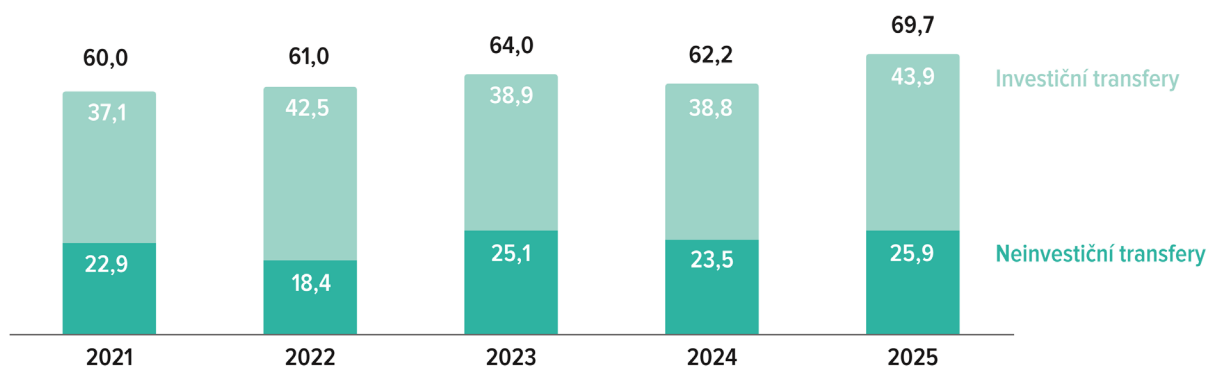
VYBRANÉ VÝDAJOVÉ OBLASTI

Doprava

V roce 2025 činily celkové výdaje na oddíl doprava (dle odvětvového třídění rozpočtové skladby) ze státního rozpočtu 128,8 mld. Kč, z toho 45,4 mld. Kč představovaly běžné výdaje a 83,3 mld. Kč kapitálové výdaje. Rozhodující část těchto celkových výdajů, konkrétně 115,7 mld. Kč, byla poskytnuta formou transferu Státnímu fondu dopravní infrastruktury (dále také „SFDI“).

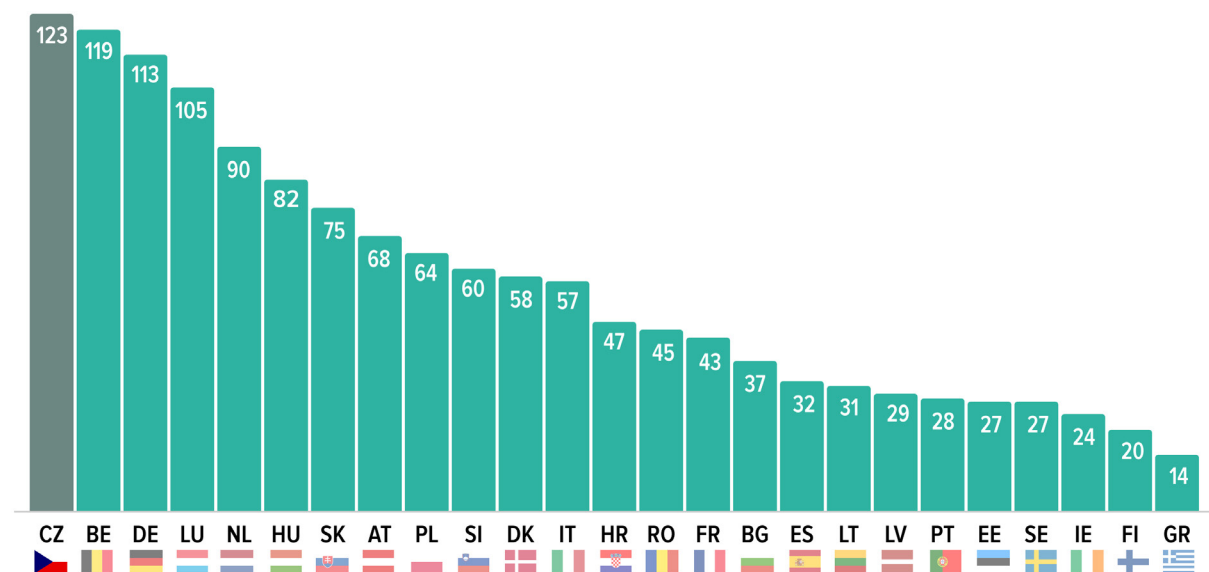
Investice do rozvoje a údržby železniční sítě jsou v gesci Správy železnic, s. o. (dále také „SŽ“). Její činnost je financována převážně z transferů SFDI. Celkové transfery se v letech 2021 až 2024 pohybovaly mezi 60 až 64 mld. Kč. V roce 2025 vzrostly o 12 % na celkovou výši 69,7 mld. Kč. Z této částky bylo 43,9 mld. Kč vyčleněno na investiční výdaje spojené s přípravou a výstavbou nové železniční infrastruktury, zbývajících 25,9 mld. Kč pak tvořily neinvestiční výdaje určené primárně na provoz a údržbu železniční infrastruktury.

Graf č. 31: Přerozdělení finančních transferů ze SFDI směrem k SŽ (v mld. Kč)

Zdroj: výroční zprávy SFDI za roky 2021–2025.

Dopravní infrastruktura a služby jsou klíčové pro dostupnost regionů a efektivitu přepravy osob i zboží. Investice do železnic zároveň přispívají k dekarbonizaci dopravy. Česká republika se v tomto kontextu vyznačuje nejvyšší hustotou železniční sítě v rámci EU, což na první pohled představuje významnou konkurenční výhodu. Vysoká hustota sítě však sama o sobě nezaručuje její efektivní využívání ani ekonomickou přínosnost a může naopak představovat strukturální zátěž spojenou s vysokými náklady na údržbu a modernizaci rozsáhlé infrastruktury.

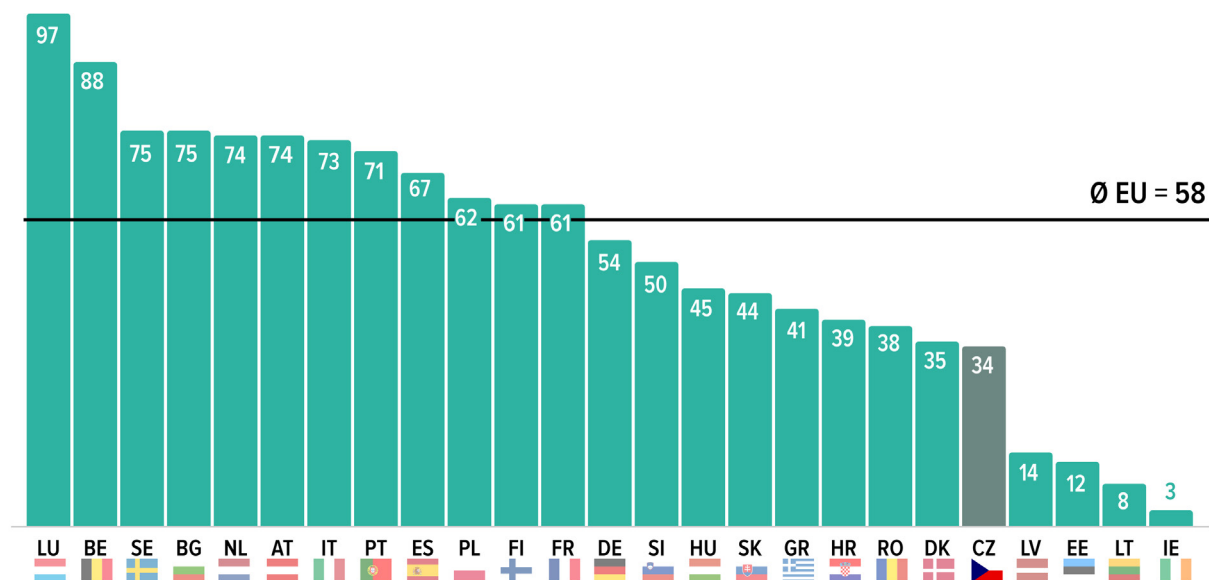
Graf č. 32: Hustota železničních tratí v roce 2024 (v km/1 000 km²)

Zdroj: Eurostat.

Pozn.: Data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Podíl elektrifikovaných tratí činí 34 %, což je pátá nejnižší hodnota v EU, jejíž průměr dosahuje 58 %. Tento ukazatel je však nutné posuzovat s ohledem na rozsah železniční sítě. Česká republika provozuje velké množství regionálních tratí s omezeným dopravním významem, u nichž by nákladná elektrifikace přinášela jen omezené ekonomické přínosy. Nižší míra elektrifikace proto nemusí představovat slabinu infrastruktury, ale spíše odráží historicky vytvořenou strukturu sítě.

Graf č. 33: Podíl elektrifikovaných tratí v roce 2024 (v %)

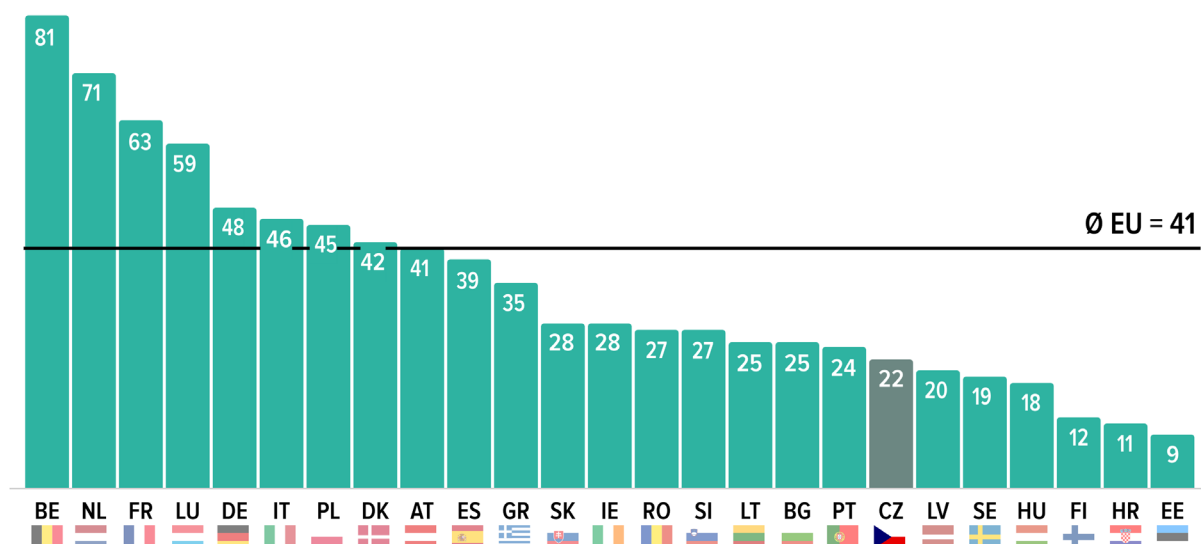
Zdroj: Eurostat, výpočet NKÚ.

Pozn.: Data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Česká republika disponuje jednou z nejhustších železničních sítí v Evropě, avšak její kapacita je limitována nízkým podílem vícekolejných tratí, ty tvoří pouze 22 % celkové délky sítě. Od roku 1990 do roku 2024 prošla železniční infrastruktura v řadě zemí EU významnou restrukturalizací. Například Francie zredukovala svou železniční infrastrukturu o 6 847 km, ale posílila vícekolejné tratě o 1 276 km, stejně tak Německo snížilo rozsah železnic o 5 195 km a prodloužilo kapacitní úseky o 1 988 km. Polsko snížilo rozsah železnic o 6 603 km a soustředilo se na vícekolejné koridory. Ty nyní představují 45 % celkové délky železniční sítě. Česká republika za dobu 34 let rozšířila svou železniční infrastrukturu o dalších 63 km, avšak pouze 128 km jednokolejných tratí přebudovala na vícekolejné.

Česká republika tak udržuje relativně rozsáhlou, avšak v některých oblastech málo využívanou železniční síť, jejíž provoz a údržba spotřebovávají značné prostředky, které by mohly být efektivněji využity na modernizaci klíčových tratí. Na nedostatečnou přípravu a neujasněnost financování rychlých železničních spojení upozorňuje i NKÚ ve své KA č. 25/09¹⁰. NKÚ zjistil, že stát zatím nevytvořil podmínky pro výstavbu rychlých železničních spojení v ČR tak, aby byla zajištěna jejich efektivní a účelná realizace. Přitom odhady investičních nákladů na tuto výstavbu přesahují 730 mld. Kč a SŽ není schopna ji hradit ze svých prostředků. Zdroje financování nebyly do doby ukončení kontroly NKÚ určeny.

Graf č. 34: Podíl dvoukolejných a vícekolejných tratí v roce 2024 (v %)

Zdroj: Eurostat, výpočet NKÚ.

Pozn.: Data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Nedostatečná restrukturalizace železniční infrastruktury se promítá i do výkonů nákladní dopravy. Mezi roky 2000 a 2024 klesl objem nákladní železniční přepravy z 98 253 tis. tun na 80 408 tis. tun, zatímco silniční doprava vzrostla ze 199 565 tis. tun na 442 787 tis. tun, tedy více než dvojnásobně. Tento trend potvrzuje i NKÚ ve své KA č. 23/13¹¹, ve které bylo zjištěno, že vliv podpory na rozvoj nákladní kombinované dopravy je minimální. NKÚ dále zjistil, že existuje riziko, že podpořené projekty nebudou dosahovat předpokládaných objemů ani v budoucnosti, protože Ministerstvo dopravy nenastavilo vhodné podmínky podpory (dobu udržitelnosti). Rovněž nezajistilo odstranění překážek bránících rozvoji nákladní kombinované dopravy, které samo uvedlo v koncepčních materiálech. Celkový přepravený objem v kombinované dopravě v ČR klesá, železniční nákladní doprava stagnuje, vodní nákladní doprava prakticky neexistuje a silniční nákladní doprava naopak roste. Následně KA č. 24/11¹² upozornila na rostoucí přetížení silniční

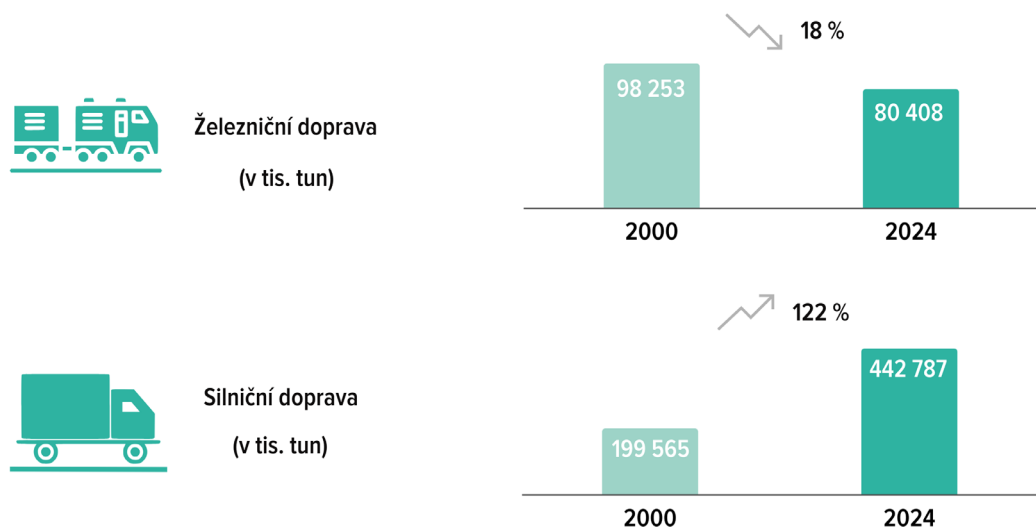
10 KA č. 25/09 – Peněžní prostředky určené na přípravu výstavby rychlých železničních spojení (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2026 Věstníku NKÚ).

11 KA č. 23/13 – Peněžní prostředky státu a Evropské unie určené na rozvoj nákladní kombinované dopravy (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2024 Věstníku NKÚ).

12 KA č. 24/11 – Peněžní prostředky určené na kontrolní vážení vozidel na dálnicích a silnicích I. třídy a příjmy Státního fondu dopravní infrastruktury z pokut uložených v souvislosti s kontrolním vážením vozidel (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2025 Věstníku NKÚ).

infrastruktury kvůli přetíženým kamionům. Od ledna 2020 do října 2024 bylo vysokorychlostními váhami zjištěno celkem 495 707 vážních deliktů, přičemž nízkorychlostní kontrolní vážení bylo prováděno v minimálním rozsahu. Např. v roce 2023 jím bylo na dálnicích zkontrolováno jen 233 kamionů.

Graf č. 35: Silniční a železniční doprava v letech 2000 a 2024

Zdroj: Ministerstvo dopravy – ročenky dopravy České republiky za roky 2000 a 2024.

Pozn.: Data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

V KA č. 25/05¹³ NKÚ zjistil, že částečné zavedení systému ETCS (European Train Control System) sice zvýšilo bezpečnost, ale zatím nevedlo k vyšší kapacitě tratí ani ke zrychlení provozu. Správa železnic totiž doposud nepřistoupila k modernizaci samotného systému řízení vlaků. Aby se kapacita drah zvýšila a vlaky mohly jezdit rychleji, je nezbytné přejít na technologicky nejvyspělejší úroveň tohoto zabezpečení.

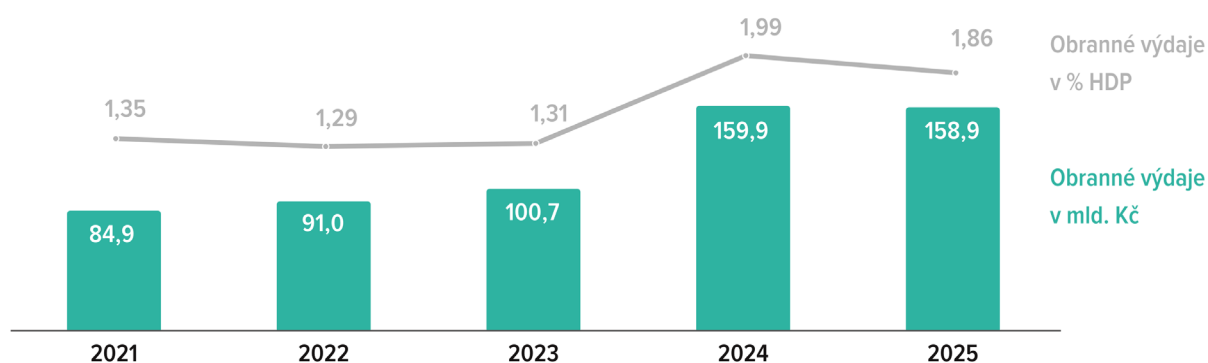
13

KA č. 25/05 – Peněžní prostředky vynakládané na implementaci evropského vlakového zabezpečovacího zařízení (kontrolní závěr byl zveřejněn v části 3/2026 Věstníku NKÚ).

OBRANA

Česká republika vynaložila v roce 2025 obranné výdaje ve výši 158,9 mld. Kč, což představovalo meziroční pokles o 1 mld. Kč. Společně s Maďarskem jsou jedinými dvěma členskými zeměmi NATO, kde došlo k meziročnímu snížení nominálních obranných výdajů. Zároveň klesl i podíl obranných výdajů vůči HDP na 1,86 %.

Graf č. 36: Obranné výdaje České republiky v letech 2021–2025

Zdroj: Defence Investment of NATO Countries (2014-2026).

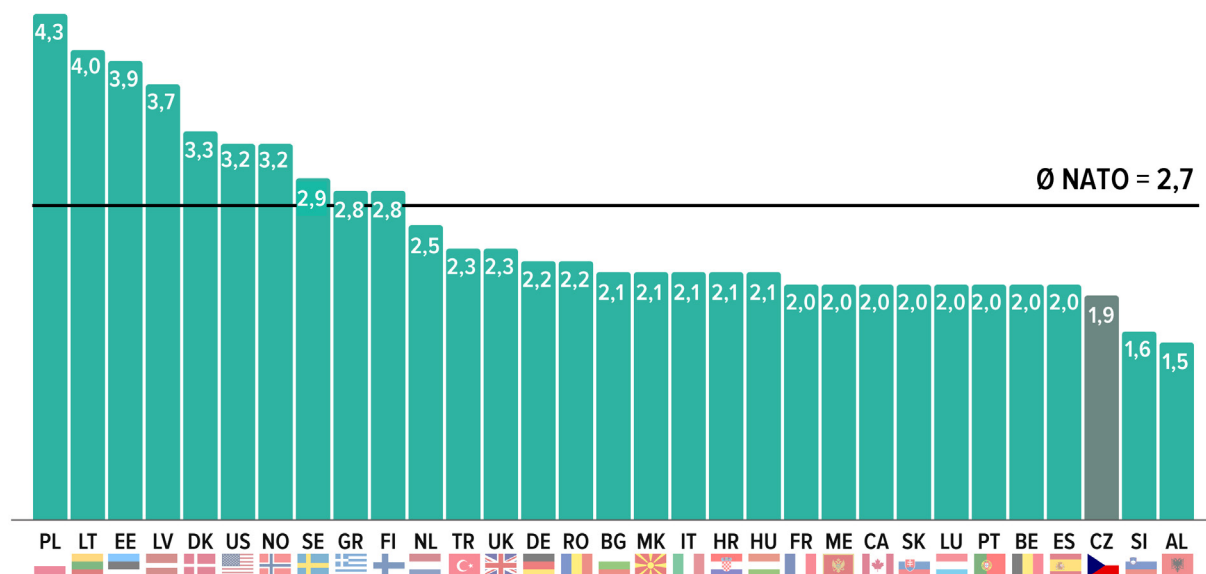
Pozn.: Pro rok 2025 jde o předběžná data. Jedná se o tzv. přímé obranné výdaje (výdaje na ozbrojené síly, jejich schopnosti a podporu obrany státu očištěné o nepřímé obranné výdaje).

Česká republika v roce 2025 nesplnila alianční závazek vynakládat na obranu 2 % HDP a v rámci členských států NATO se podle podílu obranných výdajů na HDP umístila na 30. místě. Nebyl tak vytvořen dostatečný základ pro stabilní růst obranných výdajů, který by umožnil postupné dosažení nového aliančního cíle vynakládat do roku 2035 na přímé obranné výdaje 3,5 % HDP.

Samotná výše obranných výdajů však nevypovídá o tom, zda vynaložené prostředky skutečně přispívají k rozvoji požadovaných obranných schopností a posilování bojové připravenosti Armády České republiky. Vedle plnění aliančních závazků v oblasti výše obranných výdajů je proto nezbytné sledovat také plnění cílů výstavby vojenských schopností (tzv. capability targets), k jejichž naplňování se Česká republika svým členstvím v NATO rovněž zavázala.

Kontrola NKÚ č. 24/12¹⁴ zjistila, že navzdory investicím Ministerstva obrany (dále také „MO“) ve výši téměř 1,8 mld. Kč vynaloženým v letech 2019 až 2024 modernizovaná výcviková zařízení Armády České republiky stále neodpovídají současným potřebám. Časté změny priorit a nedostatky v řízení vedly ke zpoždění klíčových investic, například propojení simulačního centra ve Vyškově se simulačními centry NATO. Přetrvávající nedostatky omezují efektivitu výcviku vojáků, prodlužují využívání zastaralé výcvikové infrastruktury, zvyšují provozní náklady a oddalují vytvoření podmínek nezbytných pro plnění úkolů Armády České republiky.

Graf č. 37: Podíl obranných výdajů jako % HDP v členských státech NATO v roce 2025

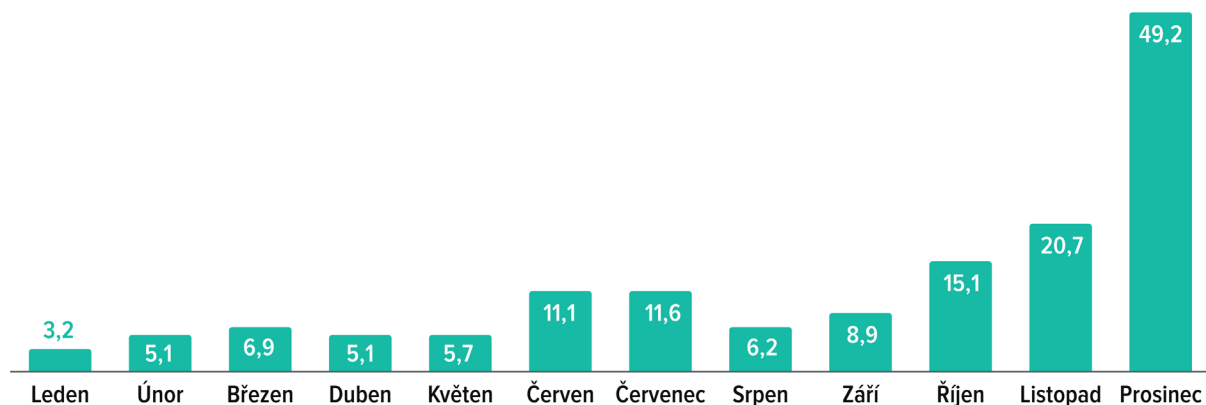

Zdroj: Defence Investment of NATO Countries (2014-2026).

Pozn.: Jedná se o předběžná data. Hodnoty jsou vypočteny na základě cen roku 2021.

V roce 2025 byla významná část obranných výdajů realizována opět v závěru rozpočtového roku, zejména v prosinci. Část těchto výdajů souvisela s dokončováním plateb za již uskutečněné dodávky a s vypořádáním smluvních závazků. Současné však vysoký objem výdajů realizovaných na konci roku naznačuje přetrvávající snahu o maximální vyčerpání schválených rozpočtových prostředků v rámci stanovených výdajových limitů v oblasti obrany.

Graf č. 38: Výdaje SR v oddílu obrany v jednotlivých měsících roku 2025 (v mld. Kč)

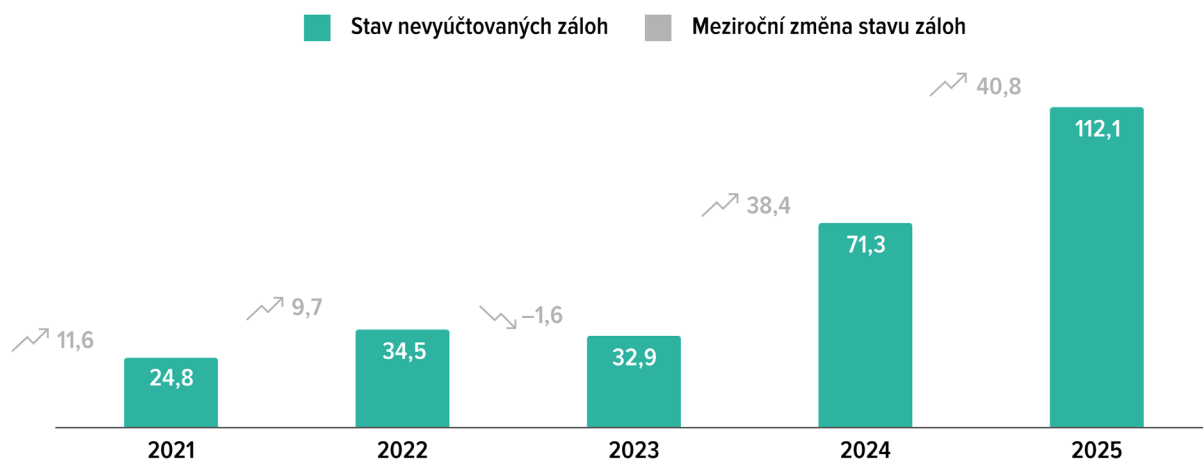

Zdroj: informační portál MONITOR.

Meziroční nárůst stavu nevyúčtovaných záloh na vojenský materiál strategického významu souvisí především s realizací rozsáhlých a dlouhodobých obranných zakázek, zejména v oblasti modernizace klíčových schopností Armády České republiky (např. pořízení stíhacích letounů F-35, nákup bojových vozidel pěchoty a další modernizační projekty). Celkový objem těchto záloh vzrostl meziročně ze 71,3 mld. Kč na 112,1 mld. Kč, tedy o 40,8 mld. Kč (o 57 %). Tento výrazný nárůst zároveň zvyšuje význam jejich systematického sledování a vyhodnocování v čase.

Opatření uložené k odstranění nedostatků zjištěných v KA č. 19/13¹⁵ zavazuje MO, aby poskytovalo zálohy pouze po předchozím posouzení a schválení jejich ekonomické výhodnosti. Dle závěrů KA č. 23/30¹⁶ MO sice opatření formálně splnilo, NKÚ však současně konstatoval, že předpoklady pro efektivní a hospodárné vynakládání peněžních prostředků jsou zajištěny pouze u smluv, na něž se nastavený postup vztahuje. U řady finančně významných smluv poskytlo MO zálohy na základě udělených výjimek, kterými vyhovělo požadavkům dodavatelů, aniž by se na tyto případy uplatnil standardní postup posouzení ekonomické výhodnosti.

Graf č. 39: Stav nevyúčtovaných záloh na vojenský materiál strategického významu a jeho meziroční změna v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: závěrečné účty kapitoly Ministerstva obrany za roky 2020–2025.

Úvěrový program EU SAFE (*Security Action for Europe*) představuje nástroj umožňující členským státům financovat obranné investice. Je zaměřen na posílení obranných schopností členských států, modernizaci ozbrojených sil a rozvoj evropské obranné průmyslové základny, a to zejména prostřednictvím společných akvizičních projektů.

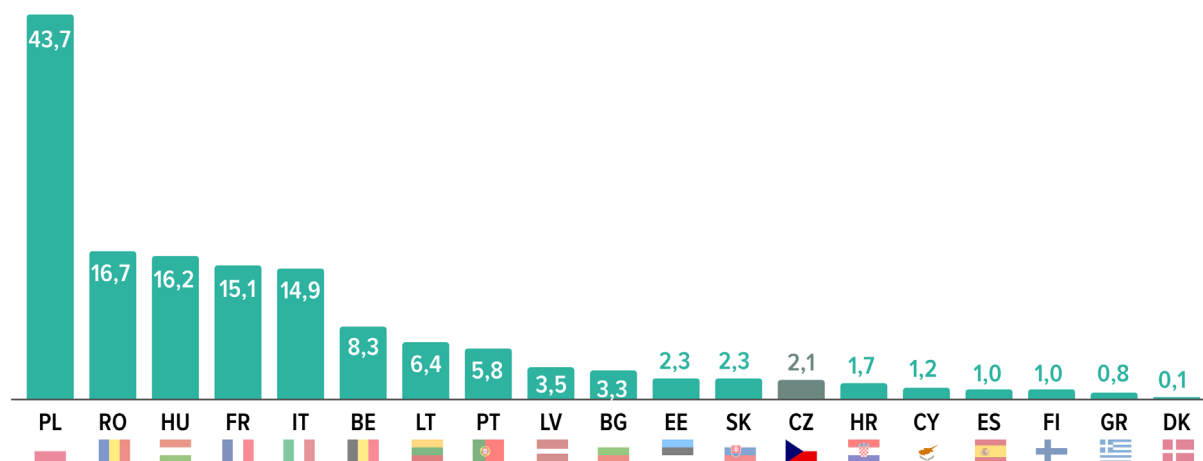
Celkový finanční rámec programu činí až 150 mld. EUR. Využití programu se mezi členskými státy výrazně liší, a to jak z hlediska objemu požadovaných prostředků, tak z hlediska jeho začlenění do národních rozpočtových rámců. Některé státy jej využívají jako významný zdroj financování obranných výdajů, jiné ho využívají pouze jako doplňkový nástroj. Polsko patří mezi státy s vysokým objemem požadovaných prostředků (cca 43,7 mld. EUR), které jsou integrovány do širšího rámce financování obrany. Česká republika požádala v rámci programu o financování projektů v hodnotě přibližně 2,1 mld. EUR (např. nákup tanků Leopard 2A8, vozidel Tatra T-815 a výstavba části dálnice D11). Program je tak využíván převážně jako doplňkový nástroj financování vybraných investic.

Mechanismus SAFE vychází ze společného financování EU, což zpravidla umožňuje výhodnější podmínky, než jakých státy dosahují při individuálních emisích státních dluhopisů.

¹⁵ KA č. 19/13 – *Obrněná technika Armády České republiky* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2020 *Věstníku NKÚ*).

¹⁶ KA č. 23/30 – *Hospodaření se státním majetkem a vynakládání peněžních prostředků státního rozpočtu v kapitole Ministerstva obrany v oblastech, ve kterých byly zjištěny nedostatky v kontrolních akcích č. 18/02, č. 18/17, č. 19/13 a č. 19/20* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2024 *Věstníku NKÚ*).

Graf č. 40: Schválené žádosti jednotlivých států o čerpání z programu SAFE (v mld. EUR)

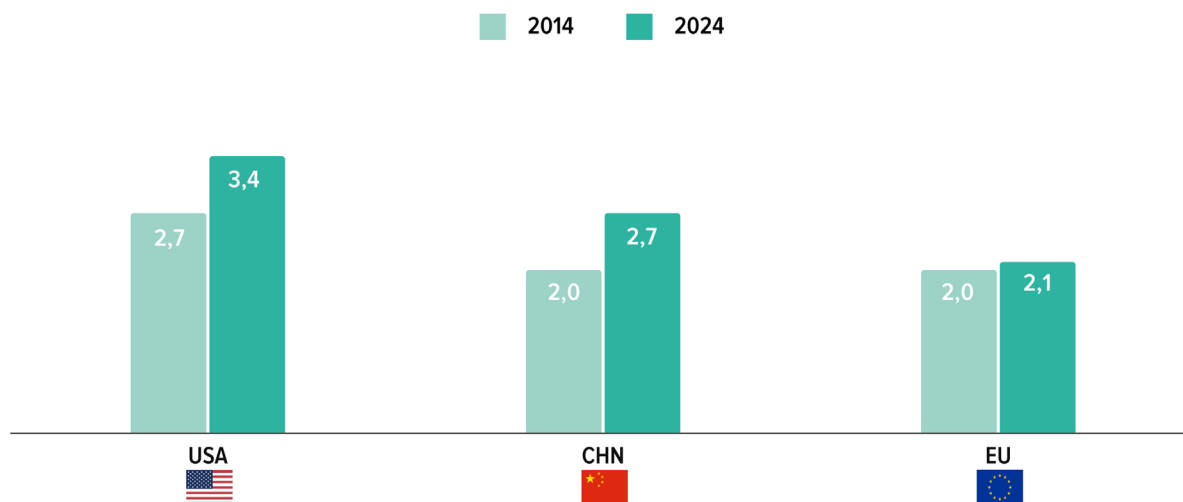

Zdroj: Evropská komise.

VĚDA A VÝZKUM

Vysoká úroveň investic do vědy a výzkumu představuje klíčový předpoklad dlouhodobého posilování konkurenceschopnosti, technologické úrovně a schopnosti ekonomiky generovat vyšší přidanou hodnotu. Zatímco v USA i v Číně vzrostly výdaje na vědu a výzkum za poslední desetiletí téměř shodným tempem o 0,7 p. b., v EU spíše stagnují. Evropa tak v intenzitě výzkumných aktivit zaostává i za čínskou ekonomikou.

Graf č. 41: Podíl celkových výdajů na vědu a výzkum v letech 2014 a 2024 (v % HDP)

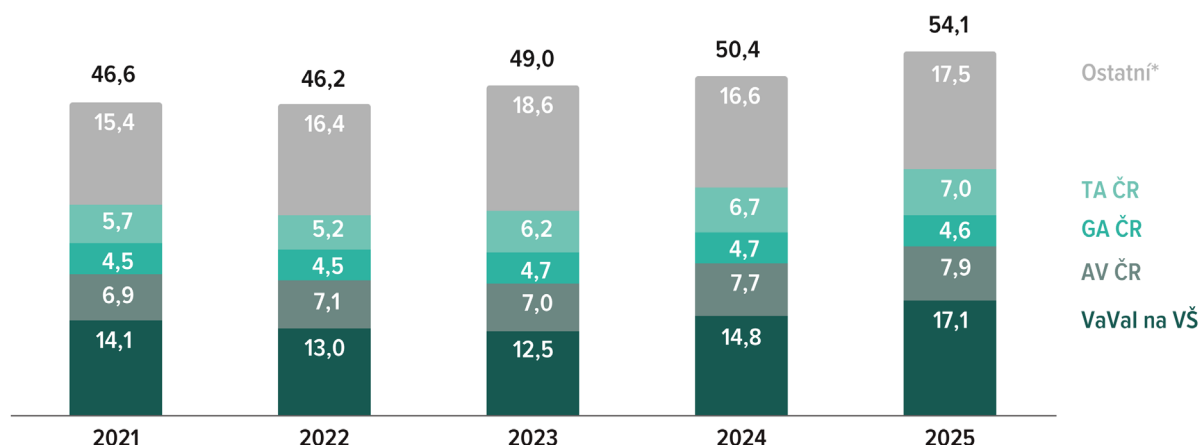

Zdroj: databáze OECD.

Pozn.: Celkové výdaje se skládají ze soukromého a veřejného sektoru, data za rok 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Výdaje státního rozpočtu na vědu a výzkum (dále také „VaV“) vzrostly v roce 2025 na 54,1 mld. Kč. Oproti roku 2021 však v poměru k HDP klesly o 0,1 p. b. Tyto prostředky směřovaly zejména do činnosti na vysokých školách, Grantové agentuře ČR, Akademii věd ČR a Technologické agentuře ČR, ale také do průmyslových inovací, dopravy, obrany, zemědělství či výzkumu v oblasti zdravotnictví a bezpečnosti státu. Z celkové částky bylo 48,8 mld. Kč určeno na běžné výdaje a 5,3 mld. Kč na kapitálové výdaje.

Graf č. 42: Výdaje státního rozpočtu na VaV (v mld. Kč)

Zdroj: informační portál MONITOR.

* Průmysl a energetika, zdravotnictví, zemědělství, obrana, doprava a ostatní výzkum a vývoj.

Česká republika se v evropském srovnání nadále řadí pouze do kategorie mírných inovátorů, a to navzdory deklarovanému strategickému cíli zařadit se do roku 2030 mezi inovační lídry¹⁷. NKÚ v této souvislosti v KA č. 24/17¹⁸ zjistil, že Grantová agentura ČR a Technologická agentura ČR v období 2021–2023 poskytly státní dotace na VaV ve výši téměř 30 mld. Kč, ČR však nedosáhla v roce 2025 ani průměru inovační výkonnosti EU. Určitou neefektivitu investic do VaV zaznamenal NKÚ v KA č. 24/30¹⁹ se zjištěním, že Ministerstvo dopravy a Technologická agentura ČR v letech 2020–2024 poskytovaly peněžní prostředky na podpory aplikovaného výzkumu v rámci programu DOPRAVA 2020+ bez možnosti objektivně vyhodnotit, jaký skutečný přínos měly podpořené projekty, protože nebyly nastaveny vhodné podmínky pro objektivní vyhodnocení a vhodné postupy pro hodnocení dopadů programu.

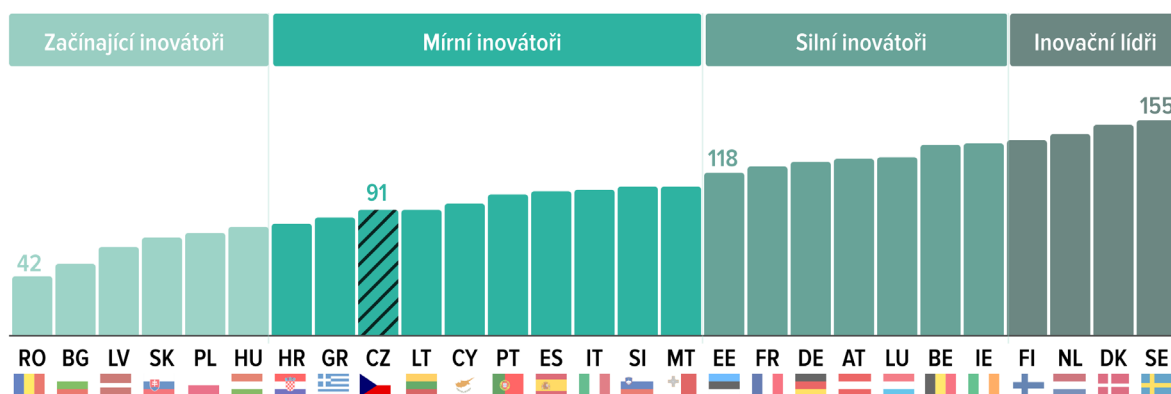
Inspirativním příkladem z praxe je Estonsko, které se dokázalo zařadit mezi silné inovátory, jako jsou Německo a Francie.

17 Rozdělení zemí do inovačních skupin vychází z hodnocení Evropské komise v rámci *European Innovation Scoreboard* (EIS) 2025, kde je Česká republika klasifikována v kategorii „mírných inovátorů“ (Moderate Innovators).

18 KA č. 24/17 – Peněžní prostředky určené na účelovou podporu výzkumu, vývoje a inovací prostřednictvím rozpočtových kapitol Grantová agentura České republiky a Technologická agentura České republiky (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2025 *Věstníku NKÚ*).

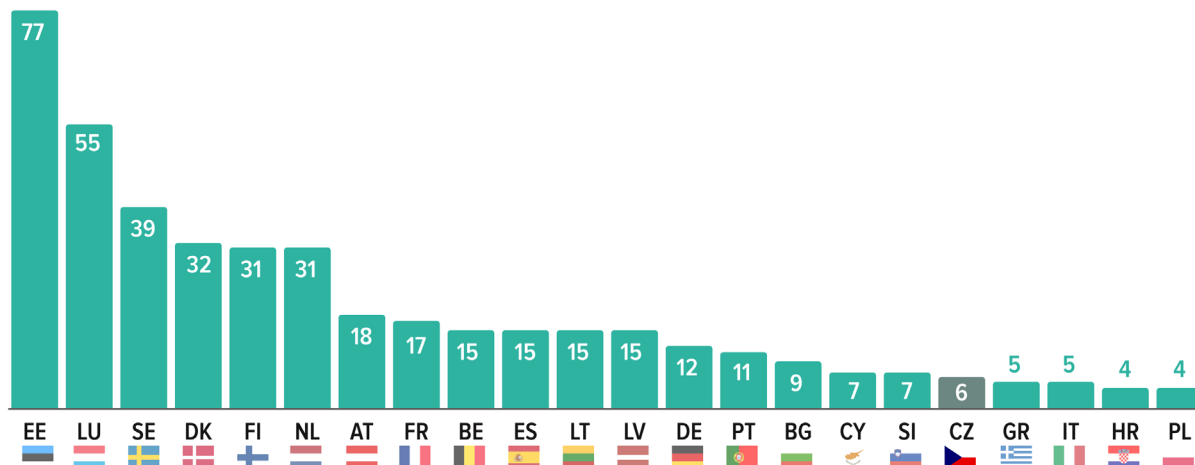
19 KA č. 24/30 – Peněžní prostředky určené na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti dopravy – program DOPRAVA 2020+ (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 1/2026 *Věstníku NKÚ*).

Graf č. 43: Souhrnný index inovační výkonnosti v roce 2025 (v porovnání s EU v roce 2018)

Zdroj: European Innovation Scoreboard.

Estonsko vyniká mimořádnou aktivitou rizikového kapitálu, tedy investic do začínajících a inovativních firem s vyšším potenciálem růstu. Se 77 investičními koly²⁰ se řadí mezi světové lídry, což odráží vysoce dynamické a efektivní startupové prostředí. Jeho konkurenční výhodou je zejména plně digitalizovaná veřejná správa, nulové zdanění reinvestovaného zisku a nízká administrativní zátěž. Tyto faktory společně vytvářejí atraktivní podmínky pro vznik a růst inovativních firem a přitahují zahraniční kapitál. V kontrastu s evropskými lídry se Česká republika s šesti investičními koly řadí k zemím s výrazně nižší aktivitou rizikového kapitálu.

Graf č. 44: Investice rizikového kapitálu v roce 2023 (v počtu investičních kol²⁰)

Zdroj: CzechInvest.

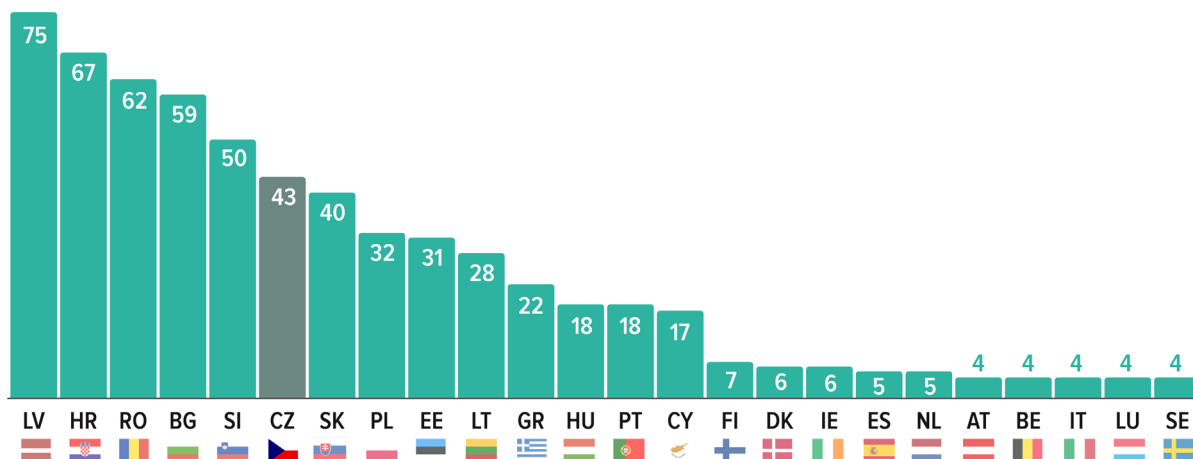
Pozn.: Data za roky 2024 a 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

20

Investiční kolo je situace, kdy startup získá kapitál od investorů; čím vyšší počet investičních kol, tím vyšší ochota investorů riskovat a opětovně investovat do startupu.

Méně příznivé investiční podmínky ovlivňují i podíl startupů s hodnotou nad 50 mil. USD, které se stěhují do zahraničí. V podmínkách EU může být relativně vysoká míra této mobility ovlivněna jednotným trhem, který usnadňuje volný pohyb osob a kapitálu. České startupy se však nejčastěji přesouvají do Spojených států. Zásadním impulsem pro migraci je velikost trhu, ta limituje potenciál růstu a přístup k dalšímu kapitálu. Estonsku se však podařilo menší tržní sílu kompenzovat špičkovou kvalitou investičního prostředí a cílenou podporou, díky čemuž si dokáže lépe udržet inovativní firmy na domácím trhu.

Graf č. 45: Podíl startupů s hodnotou nad 50 mil. USD, které odešly do zahraničí do roku 2025 (v %)

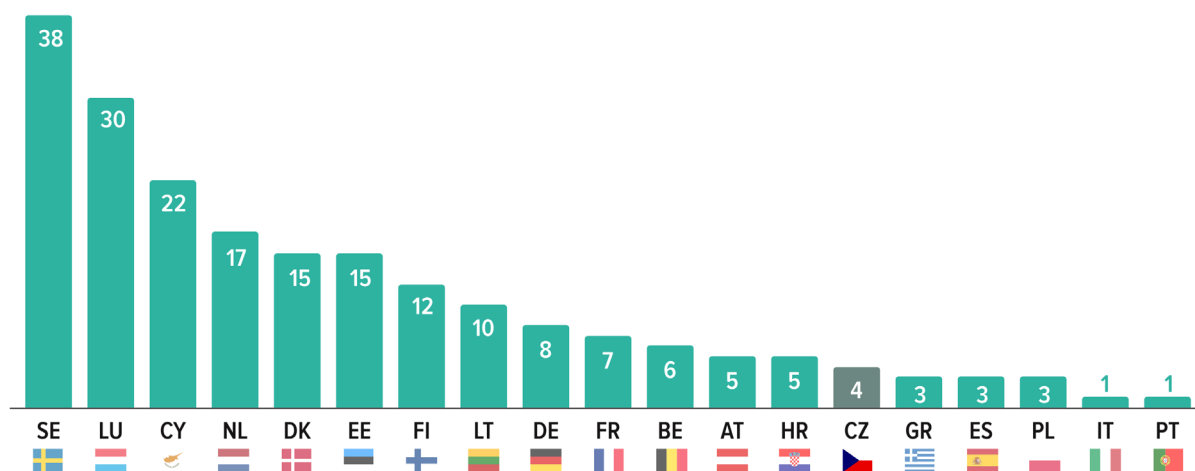
Zdroj: CzechInvest.

Pozn.: Vyšší hodnoty znamenají vyšší podíl startupů odcházejících do zahraničí.

Postavení Estonska potvrzuje i počet tzv. jednorožců, tedy startupů, jejichž hodnota přesáhla 1 mld. USD a které významně přispívají k tvorbě přidané hodnoty a přitahují další investice. Estonsko svůj náskok potvrzuje i tím, že i přes nepočetnou populaci vytvořilo 15 jednorožců.

Naproti tomu Česká republika, navzdory výrazně větší ekonomice, eviduje pouze čtyři takové společnosti. Tento rozdíl poukazuje na význam systémového nastavení podnikatelského prostředí a podpory inovací pro schopnost země rozvíjet a udržet globálně konkurenceschopné technologické firmy.

Graf č. 46: Počet startupů, jejichž hodnota do roku 2025 překročila 1 mld. USD

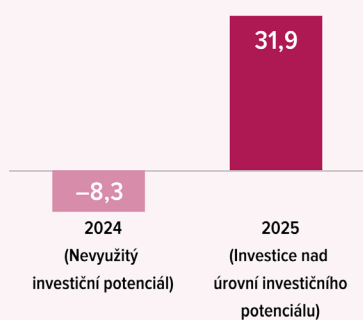
Zdroj: CzechInvest.

IV. HOSPODAŘENÍ DALŠÍCH SLOŽEK VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

Hospodaření ostatních složek veřejných rozpočtů v roce 2025 ukázalo, že dlouhodobou stabilitu veřejných financí nelze posuzovat pouze podle výsledku státního rozpočtu. Územní rozpočty, státní fondy i zdravotní pojišťovny tvoří propojený systém, v němž se problémy jedné části dříve či později promítají do ostatních. Zvláštní pozornost si zaslouží zdravotní pojišťovny, které budou v příštích letech čelit rostoucímu tlaku vyvolanému nepříznivým demografickým vývojem, a to v situaci, kdy již v posledních třech letech hospodařily s miliardovými deficity. NKÚ proto upozorňuje, že dlouhodobá stabilita veřejných financí závisí nejen na hospodaření státního rozpočtu, ale také na udržitelnosti ostatních veřejných rozpočtů.

PO DELŠÍ DOBĚ OBCE A KRAJE PLNĚ VYUŽILY A PŘEKROČILY SVŮJ INVESTIČNÍ POTENCIÁL.

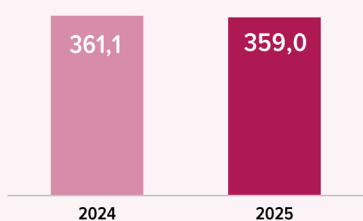
Obrat ve využití investičního potenciálu ÚR* (v mld. Kč)

Investiční potenciál

V roce 2025 územní rozpočty překročily svůj investiční potenciál, tedy objem vlastních zdrojů dostupných pro investice. Investice nad jeho úroveň financovaly převážně prostřednictvím dluhu.

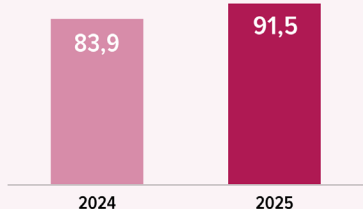
Stav na bankovních účtech ÚR* (v mld. Kč)

Bankovní účty

Objem prostředků na bankovních účtech se meziročně snížil jen nepatrně, a to i přes výrazně vyšší investiční aktivitu.

Dluh ÚR* (v mld. Kč)

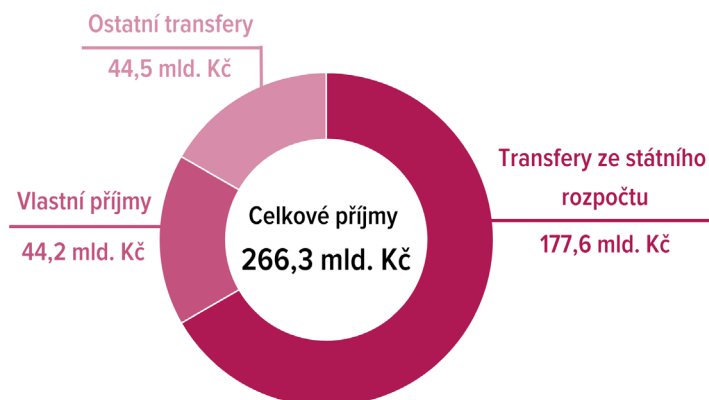

Dluh územních rozpočtů

Vyšší investiční aktivitu doprovázel růst zadlužení územních rozpočtů, které se meziročně zvýšilo o 7,6 mld. Kč.

* Údaje za ÚR jsou očištěny o hl. m. Prahu.

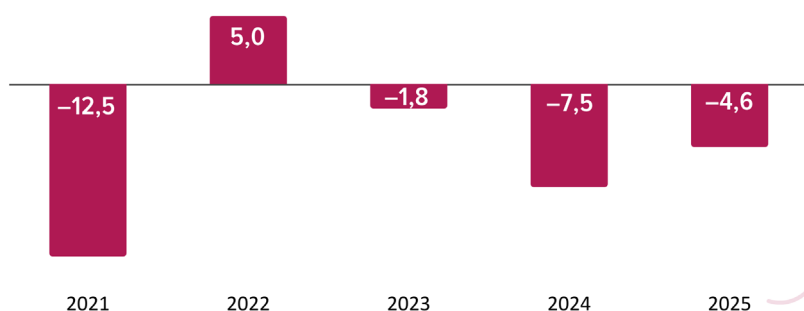
ZÁVISLOST STÁTNÍCH FONDŮ NA STÁTNÍM ROZPOČTU PŘETRVÁVÁ.

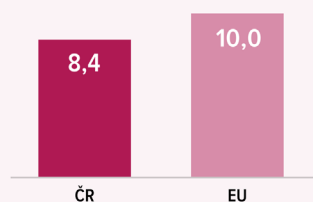
Vysoká závislost státních fondů na transferech ze státního rozpočtu omezuje jejich schopnost zajišťovat stabilní a dlouhodobé financování projektů, což zpochybňuje jejich původní účel.

DEFICITNÍ HOSPODAŘENÍ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN PŘETRVÁVÁ.

(v mld. Kč)

Zdravotní pojišťovny hospodařily i nadále se schodkem, jeho výše však v roce 2025 meziročně klesla.

Celkové výdaje na zdravotní péči
v roce 2023 (v % HDP)

Zdravotní péče

Česká republika vydává na zdravotní péči v poměru k HDP méně, než činí průměr EU. Dlouhodobé schodkové hospodaření zdravotních pojišťoven proto nesvědčí o nadměrné úrovni výdajů, ale spíše poukazuje na přetrvávající strukturální nerovnováhu systému.

1. HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

V roce 2025 vykázalo po konsolidaci hospodaření územních rozpočtů (dále také „ÚR“) přebytek ve výši 14,0 mld. Kč, což je nejméně od roku 2021. Přestože příjmy ÚR meziročně vzrostly, výdaje rostly výrazně rychleji, a to zejména v důsledku zvýšené investiční aktivity. Výsledné saldo se tak meziročně snížilo o 38,2 mld. Kč.

Schéma č. 6: Celkové hospodaření územních rozpočtů v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

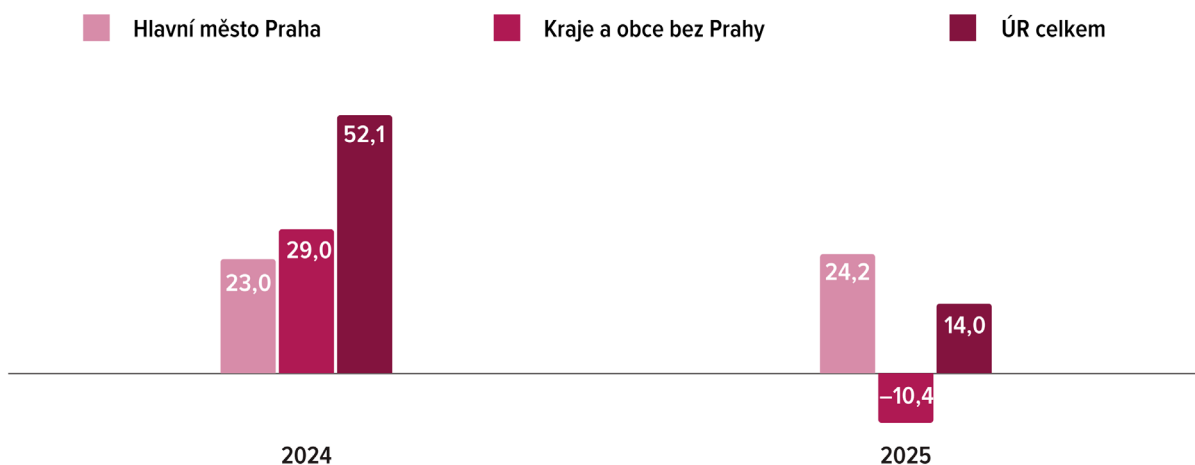
	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Příjmy	677,8	743,5	841,6	850,8	892,9	42,1
Výdaje	636,4	710,7	769,4	798,7	878,9	80,2
Saldo	41,4	32,8	72,2	52,1	14,0	–38,2

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2025 ÚR podhodnotily daňové příjmy a nadhodnotily kapitálové výdaje. Skutečný výsledek hospodaření se tak výrazně odchýlil od původního plánu, který počítal se schodkem 118,8 mld. Kč. Celkový rozdíl mezi rozpočtovaným a skutečným saldem dosáhl 132,8 mld. Kč.

Výsledek hospodaření ÚR v roce 2025 byl významně ovlivněn hospodařením hlavního města Prahy, které dosáhlo přebytku 24,2 mld. Kč. Bez jeho započtení by obce a kraje jako celek vykázaly schodek 10,4 mld. Kč. Rok 2025 zároveň představuje první záporné saldo obcí a krajů bez započtení hlavního města Prahy od roku 2012. Zatímco v předchozích letech přebytkové hospodaření ÚR částečně tlumilo celkový schodek sektoru veřejných financí, v roce 2025 se tento vyrovnávací mechanismus oslabil.

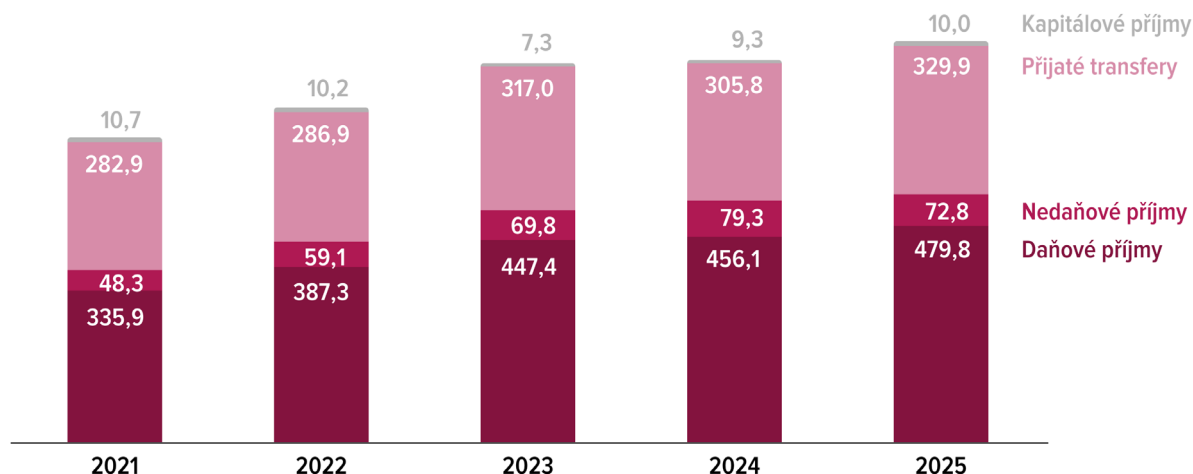
Graf č. 47: Saldo hospodaření územních rozpočtů za roky 2024 a 2025 (v mld. Kč)

Zdroj: Státní závěrečný účet ČR za rok 2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Ke zvýšení celkových příjmů územních rozpočtů v roce 2025 přispěl jak růst daňových příjmů, tak zvýšení objemu přijatých transferů. Přijaté transfery po předchozím meziročním poklesu opět vzrostly, mimo jiné v souvislosti s realizací investičních projektů spolufinancovaných z národních a evropských veřejných zdrojů. Naproti tomu nedaňové a kapitálové příjmy se z hlediska objemu změnily jen nepatrně.

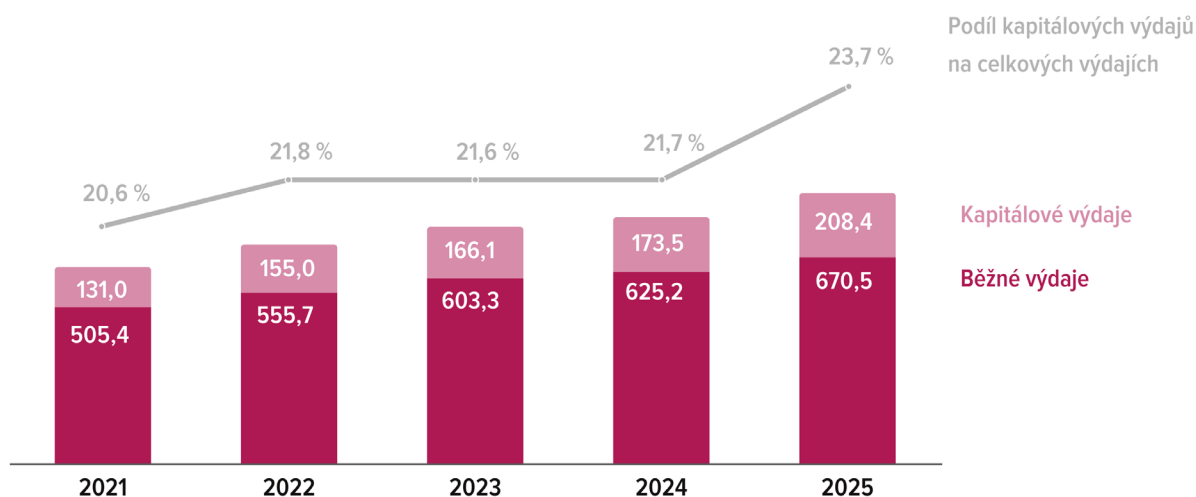
Graf č. 48: Vývoj jednotlivých složek příjmů ÚR v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: státní závěrečné účty ČR za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Výdaje ÚR v roce 2025 rostly výrazně rychleji než v předchozích letech. Běžné výdaje pokračovaly v relativně stabilním vývoji odpovídajícím dlouhodobému trendu. Naproti tomu kapitálové výdaje vykázaly v roce 2025 významný nárůst (meziročně o 20,1 %), který se současně promítl do zvýšení jejich podílu na celkových výdajích. Zhoršení výsledku hospodaření tak bylo spojeno především se zvýšenou investiční aktivitou.

Graf č. 49: Vývoj struktury výdajů ÚR v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

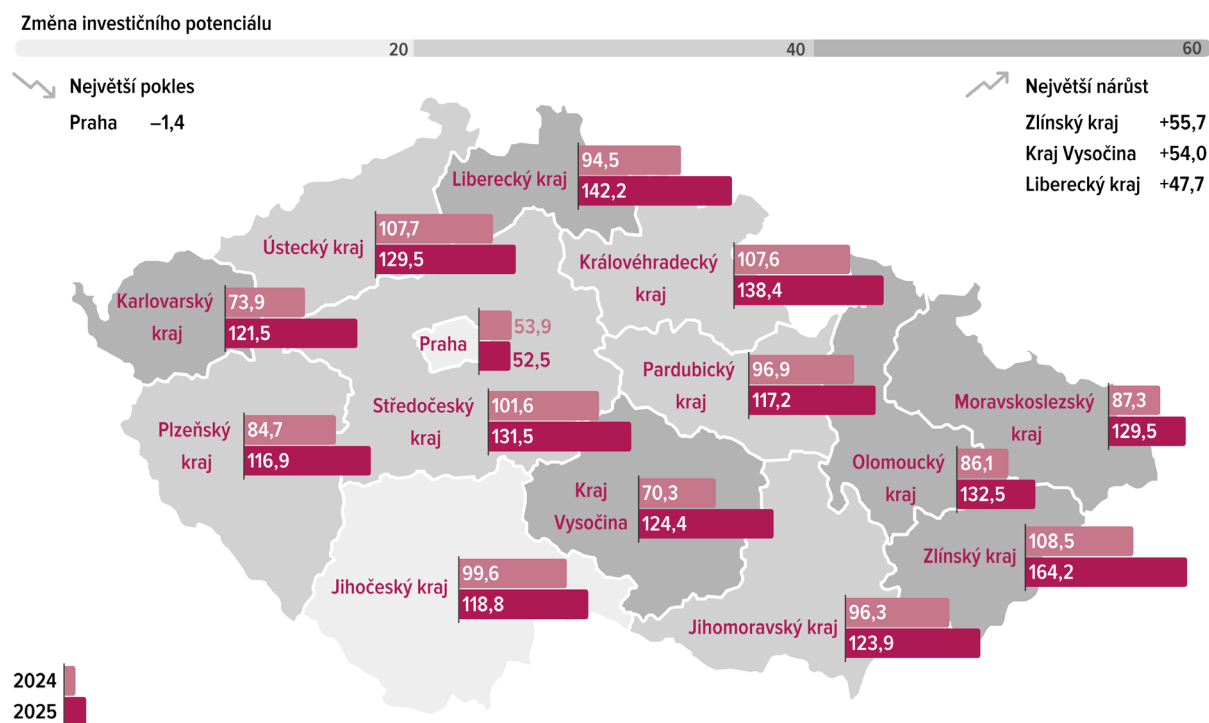

Zdroj: státní závěrečné účty ČR za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

INVESTIČNÍ AKTIVITA ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

V roce 2025 došlo k výraznému zvýšení využití investičního potenciálu²¹ napříč téměř všemi regiony²². Ve většině z nich přitom jeho míra překročila hranici 100 %, což značí, že část investiční aktivity byla realizována nad rámec běžných vlastních zdrojů, zejména za využití prostředků z minulých let a cizích zdrojů. Zcela odlišnou pozici dlouhodobě zaujímá hlavní město Praha, které jako jediný region zaznamenalo pokles a v roce 2025 využilo svůj investiční potenciál pouze z 52,5 %. Tento výsledek neodráží nízký objem investic, ale především nadprůměrně vysoký objem disponibilních zdrojů, jimiž Praha disponuje.

Graf č. 50: Regionální využití investičního potenciálu ÚR v letech 2024–2025 (v %)

Zdroj: informační portál MONITOR, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025, výpočty NKÚ.

Pozn.: Kraje jsou seřazeny podle hodnoty za rok 2025.

Na růst investiční aktivity v roce 2025 navázalo intenzivnější využívání disponibilních zdrojů ÚR. Ve většině regionů tak došlo k upřednostnění investic před jejich další dlouhodobou kumulací. Navzdory této vyšší investiční aktivitě zůstával stav finančních prostředků ÚR na bankovních účtech relativně vysoký a zadlužení se zvýšilo pouze mírně.

21 Investiční potenciál ÚR představuje rozdíl mezi provozním saldem očištěným o splátky jistiny dluhu a kapitálovými výdaji z vlastních zdrojů.

• Provozní saldo = (daňové příjmy + nedaňové příjmy + přijaté neinvestiční transfery) – běžné výdaje.

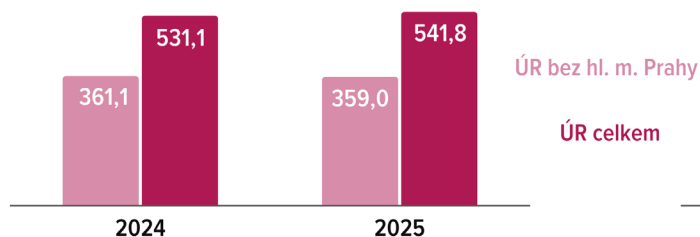
• Splátky půjčených peněžních prostředků zahrnují výdajové rozpočtové položky: 8114, 8122, 8124, 8214, 8222 a 8224.

• Kapitálové výdaje z vlastních zdrojů = kapitálové výdaje – přijaté investiční transfery.

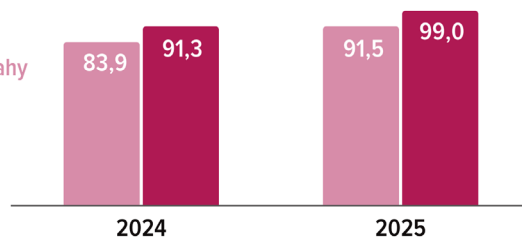
Využití investičního potenciálu v % vyjadřuje, jaká část disponibilního investičního prostoru byla skutečně využita na vlastní kapitálové výdaje ÚR.

22 Jednotlivé regiony zahrnují jak krajskou úroveň, tak obce nacházející se na jejich území.

Graf č. 51: Stav na bankovních účtech ÚR (v mld. Kč)

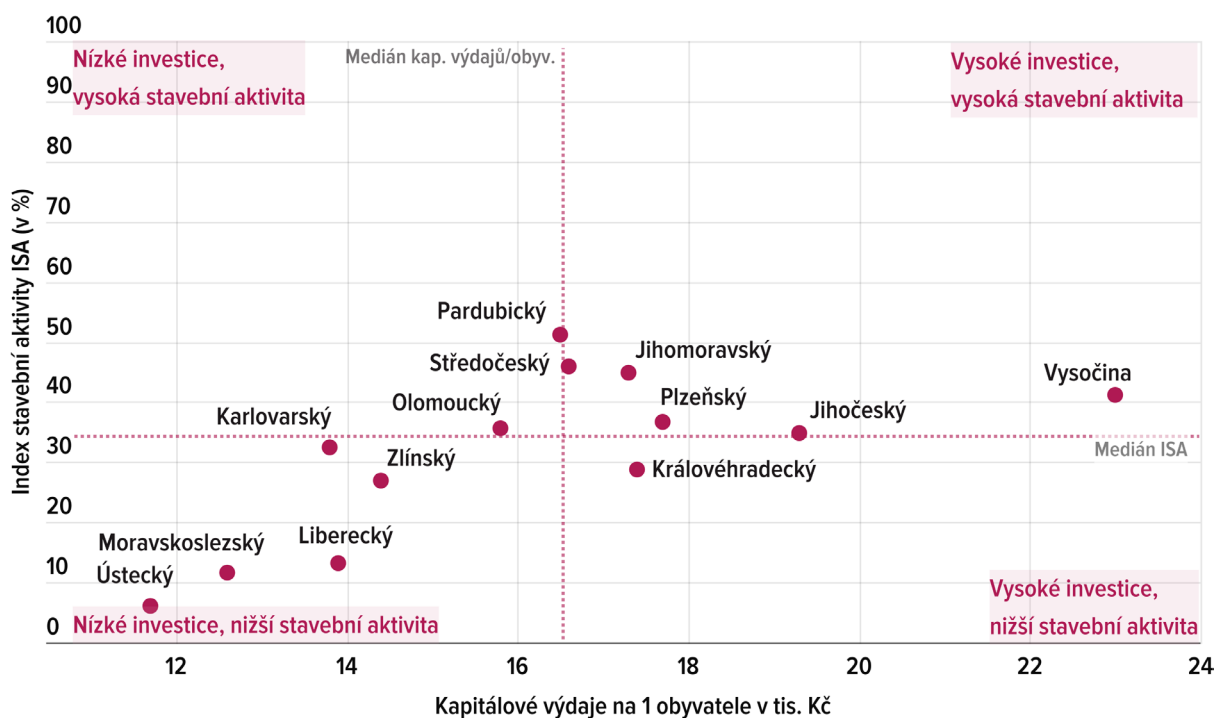

Graf č. 52: Dluh ÚR (v mld. Kč)

Zdroj: Státní závěrečný účet ČR za rok 2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Investiční aktivita územních rozpočtů může ovlivnit budoucí vývoj stavební aktivity v jednotlivých regionech. Samotná výše kapitálových výdajů územních rozpočtů ale nemusí automaticky znamenat vyšší stavební aktivitu v daném roce. Stavební aktivita v regionech je ovlivněna nejen objemem veřejných investic územních rozpočtů, ale také dalšími faktory, zejména celkovou ekonomickou aktivitou, investicemi soukromého sektoru, připraveností projektů a absorpční schopností daného území. Zvýšení stavební aktivity proto nelze spojovat pouze s jednorázovým navýšením investičních výdajů. Důležitější je dlouhodobý a systematický investiční přístup, který zajistí stabilní přípravu projektů, jejich plynulé financování a schopnost realizovat investice v delším časovém horizontu.

Graf č. 53: Vztah kapitálových výdajů ÚR²³ (v tis. Kč/obyv.) a stavební aktivity²⁴ (v %) v jednotlivých krajích v roce 2024²⁵

Zdroj: informační portál MONITOR, Český statistický úřad, výpočty NKÚ.

Pozn.: Hlavní město Praha nebylo do grafu zahrnuto z důvodu výrazně odlišných hodnot, které souvisejí s vysokou koncentrací ekonomické aktivity.

V roce 2025 došlo ke změně v investičním chování ÚR, kdy se posunuly od dlouhodobé kumulace prostředků k jejich aktivnějšímu využívání. Tento obrat se odrazil ve zvýšené investiční aktivitě, jejíž ekonomické dopady se však ve stavební aktivitě regionů zpravidla projevují s časovým zpožděním a v úzké interakci se soukromou investiční činností. Veřejné investice ÚR mají mimo jiné za cíl přispívat k regionálnímu rozvoji, jejich dopad však není mezi kraji rovnoměrný a závisí na místních podmínkách, struktuře výdajů, připravenosti projektů i kapacitě stavebního trhu.

23 Kapitálové výdaje ÚR byly přepočteny na obyvatele kraje (v tis. Kč/obyv.), aby byly hodnoty mezi kraji vzájemně porovnatelné bez ohledu na velikost populace.

24 Index stavební aktivity (ISA) je sestaven ze dvou ukazatelů: stavební práce na 1 obyvatele (tis. Kč) a dokončené byty na 1 000 obyvatel. Oba ukazatele jsou pro daný rok standardizovány metodou min–max v rámci krajů (min → 0; max → 1) a následně agregovány s rovnými vahami 50 % / 50 %. Výsledný index je převeden na škálu 0–100 %, kde vyšší hodnota značí vyšší stavební aktivitu.

25 Data o stavební aktivitě za rok 2024 představovala ke dni redakční uzávěrky nejaktuálnější dostupná regionální data.

2. HOSPODAŘENÍ STÁTNÍCH FONDŮ

V roce 2025 skončilo hospodaření státních fondů (dále také „SF“) přebytkem ve výši 7,3 mld. Kč, což představovalo meziroční zlepšení o 26,3 mld. Kč. Zatímco příjmy SF meziročně vzrostly o 47,7 mld. Kč výdaje rostly výrazně pomaleji o 21,4 mld. Kč.

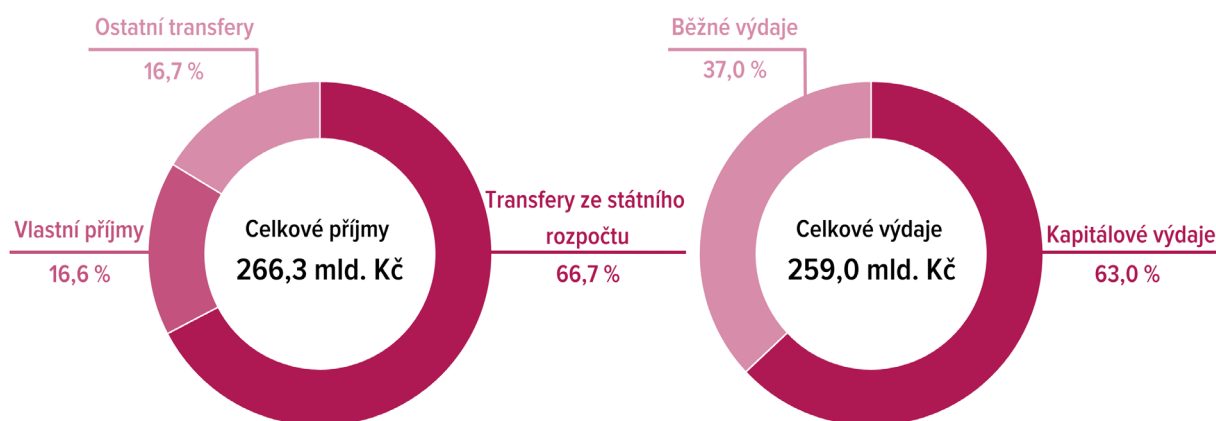
Schéma č. 7: Hospodaření státních fondů v letech 2021–2025 (v mld. Kč)

	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Příjmy	191,1	231,9	222,2	218,6	266,3	47,7
Výdaje	183,4	193,0	216,9	237,6	259,0	21,4
Saldo	7,7	38,9	5,3	–19,0	7,3	26,3

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Příjmy státních fondů v roce 2025 tvořily převážně transfery ze státního rozpočtu, které meziročně vzrostly o 1,5 p. b. Naopak podíl vlastních příjmů klesl o 3,8 p. b. na 16,6 % celkových příjmů. Silná vazba státních fondů na státní rozpočet omezuje jejich dlouhodobé plánování financování projektů, přestože právě stabilnější a víceleté financování představuje jeden z hlavních důvodů jejich existence. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích SF dosáhl 63 % a meziročně se zvýšil o 3 p. b.

Graf č. 54: Struktura příjmů a výdajů státních fondů v roce 2025

Zdroj: Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Na přebytku SF se v roce 2025 nejvíce podílel Státní fond životního prostředí (dále také „SFŽP“), který hospodařil s přebytkem 14,8 mld. Kč. Kladné saldo vykázaly i ostatní státní fondy s výjimkou Státního fondu dopravní infrastruktury, který stejně jako v letech 2023 a 2024 hospodařil deficitně.

Vysoký přebytek SFŽP v roce 2025 souvisel zejména s vyššími příjmy z *Národního plánu obnovy* a *Modernizačního fondu*, než bylo původně rozpočtováno. Naopak pokračující deficit SFDI poukazoval na dlouhodobý nesoulad mezi investičními potřebami dopravní infrastruktury a schopností fondu tyto investice financovat.

Schéma č. 8: Přehled vybraných ukazatelů státních fondů v roce 2025 (v mld. Kč)

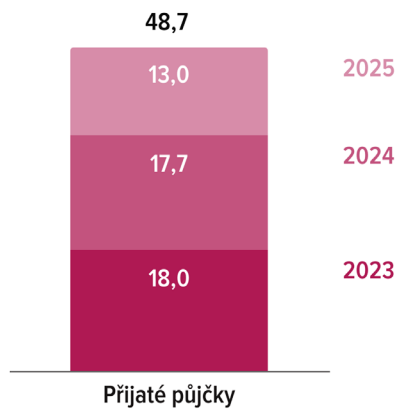
	Příjmy	Výdaje	Saldo
Státní fond kultury ČR	0,1	0,1	0,0
Státní fond audiovizí	2,0	1,7	0,3
Státní fond životního prostředí ČR	60,2	45,5	14,8
Státní fond podpory investic	4,4	3,4	1,1
Státní fond dopravní infrastruktury	155,5	165,2	–9,7
Státní zemědělský intervenční fond	44,1	43,1	1,0

Zdroj: Návrh státního závěrečného účtu za rok 2025.

V průběhu roku 2025 Státní fond dopravní infrastruktury přijal již třetí rok v řadě úvěr od Ministerstva financí, tentokrát ve výši 13 mld. Kč. Tento způsob financování nadále představuje fiskální riziko, neboť umožňuje financovat výdaje SFDI mimo hotovostní saldo státního rozpočtu, aniž by se skutečně zlepšilo hospodaření veřejných financí. Opakované financování SFDI prostřednictvím úvěrů představuje nesystémový způsob zajišťování zdrojů fondu. Kumulovaná výše těchto půjček poskytnutých v letech 2023 až 2025 dosáhla celkem 48,7 mld. Kč.

Současně přetrvává vysoká závislost SFDI na prostředcích ze státního rozpočtu, kterému by měl fond v budoucnu splácet přijaté úvěry.

Graf č. 55: Přijaté půjčky SFDI od MF v letech 2023–2025 (v mld. Kč)

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2023 a 2024, *Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025*.

3. HOSPODAŘENÍ ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN

V roce 2025 působilo v systému veřejného zdravotního pojištění v České republice celkem sedm zdravotních pojišťoven, které zabezpečovaly financování poskytovaných zdravotních služeb.

Zdravotně pojistné plány zdravotních pojišťoven na rok 2025 nebyly předloženy Ministerstvem financí a Ministerstvem zdravotnictví ke schválení vládě, a neprošly tak ani následným projednáním v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. V případě neschválení zdravotně pojistných plánů zdravotní pojišťovny hospodaří v režimu rozpočtového provizoria, tedy podle návrhů těchto plánů, jako by byly schváleny. Dlouhodobě se však oslabuje význam institutu schvalování zdravotně pojistných plánů jako nástroje transparentnosti, odpovědnosti a veřejné kontroly nad hospodařením systému veřejného zdravotního pojištění.

Příjmy zdravotních pojišťoven se v roce 2025 zvýšily na 531,5 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 26,8 mld. Kč. Výdaje však rostly téměř stejným tempem. Oproti roku 2024 vzrostly o 23,9 mld. Kč a dosáhly celkové výše 536,1 mld. Kč.

Tento vývoj ukazuje, že i přes výrazný růst příjmů, který souvisel zejména s dynamikou mezd a odvodů za státní pojištěnce, pokračuje dlouhodobý tlak na výdajovou stranu systému. Rostoucí náklady na zdravotní péči souvisejí mimo jiné se stárnutím populace. Významnou roli hraje rovněž finanční náročnost moderních technologií a personálního zabezpečení, ta dlouhodobě převyšuje příjmové možnosti veřejného zdravotního pojištění. Jedná se o strukturální, dlouhodobý a předvídatelný trend, nikoliv o krátkodobý výkyv.

Hospodářský výsledek zdravotních pojišťoven za rok 2025 tak opět skončil schodkem. Je to již třetí rok v řadě, kdy systém veřejného zdravotního pojištění vykazuje záporné saldo. Zatímco v roce 2024 činil deficit 7,5 mld. Kč, v roce 2025 se schodek mírně snížil na 4,6 mld. Kč.

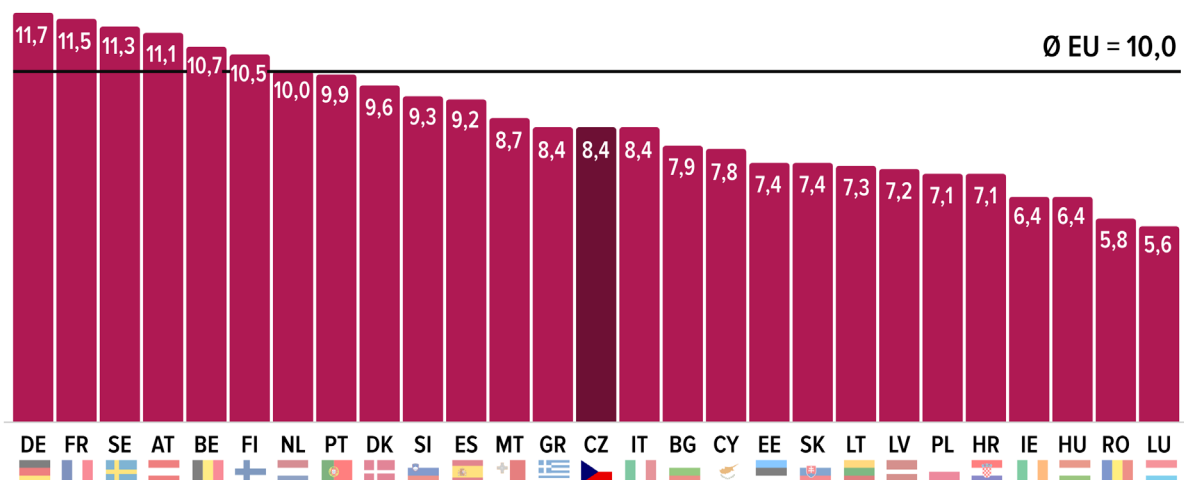
Schéma č. 9: Hospodaření zdravotních pojišťoven v období 2021–2025 (v mld. Kč)

	2021	2022	2023	2024	2025	2025 – 2024
Příjmy	407,0	432,7	467,3	504,7	531,5	26,8
Výdaje	419,6	427,7	469,1	512,2	536,1	23,9
Saldo	–12,5	5,0	–1,8	–7,5	–4,6	2,9

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2021–2024, Návrh státního závěrečného účtu ČR za rok 2025.

Celkové výdaje na zdravotní péči v České republice v roce 2023 představovaly 8,4 % HDP, což bylo pod průměrem zemí EU. Tato úroveň výdajů tak neukazuje na nadměrné utrácení, ale spíše na strukturální zatížení systému. ČR zároveň zůstává pod průměrem EU i ve výdajích na obyvatele v paritě kupní síly (dále také „PPS“). Hodnota pro ČR činí 2 925,2 PPS na obyvatele, zatímco průměr EU dosahuje 3 834,8 PPS.

Graf č. 56: Celkové výdaje na zdravotní péči v roce 2023 (v % HDP)

Zdroj: Eurostat.

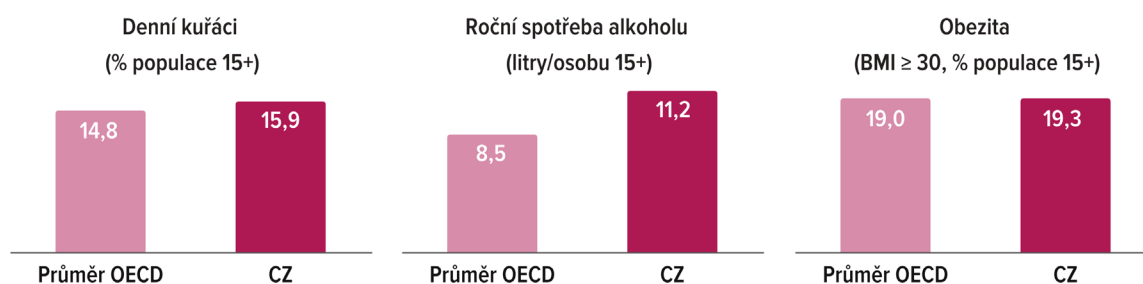
Pozn.: Data za roky 2024 a 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

ZDRAVOTNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Růst výdajů zdravotních pojišťoven není způsoben jen vyššími náklady na léčbu, ale také strukturou českého zdravotního systému. Jednou z významných slabín je nízké financování prevence. Výdaje na preventivní péči tvořily v roce 2023 pouze 2,7 % celkových výdajů na zdravotnictví, zatímco průměr EU činí 3,7 %. Český systém tak investuje méně do prevence, která může omezit vznik závažných onemocnění a snížit budoucí náklady na léčbu.

Chronická onemocnění souvisejí s výskytem rizikových faktorů v populaci. Vysoký podíl denních kuřáků, nadprůměrná spotřeba alkoholu a rostoucí míra obezity v ČR významně přispívají k rozvoji nemocí, jako jsou diabetes 2. typu, kardiovaskulární onemocnění, chronická respirační onemocnění či některé typy nádorů. Tato onemocnění patří dlouhodobě mezi nejnákladnější a podstatně zvyšují tlak na výdaje zdravotního systému.

Graf č. 57: Vybrané rizikové faktory ovlivňující zdravotní stav populace v roce 2023

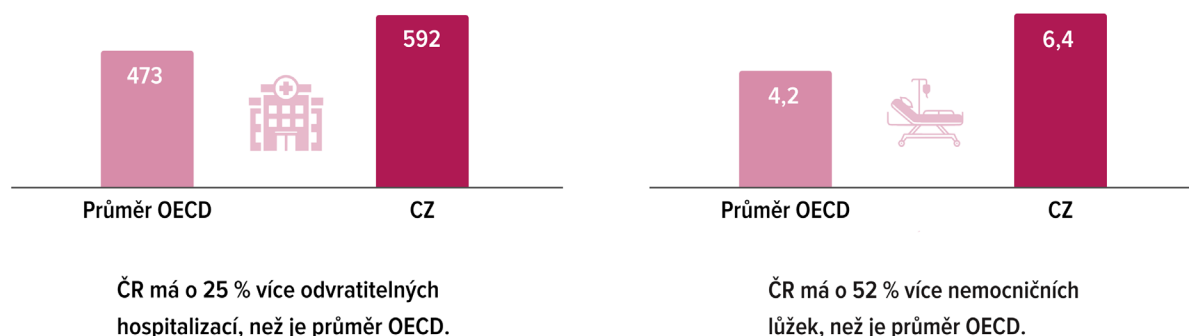

Zdroj: OECD – Health at a Glance 2025.

Pozn.: Data za roky 2024 a 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Český zdravotní systém vykazuje nadprůměrný počet nemocničních lůžek ve srovnání se zeměmi OECD. Lůžková péče je však největší výdajovou položkou zdravotnictví, což zvyšuje celkové náklady a odčerpává personál z primární a preventivní péče. To dále prohlubuje personální tlak v celém systému, který začíná pomalu narážet na nedostatečné kapacity v klíčových profesích. Výsledkem je, že se řada zdravotních problémů řeší až v nemocnici, místo aby byly zachyceny a řízeny u praktického lékaře.

Graf č. 58: Srovnání ČR s průměrem OECD: odvrátitelné hospitalizace (na 100 000 obyvatel) a nemocniční lůžka (na 1 000 obyvatel) v roce 2023

Zdroj: OECD – *Health at a Glance 2025*.

Pozn.: Data za roky 2024 a 2025 nebyla do termínu redakční uzávěrky k dispozici.

Výzvou pro české zdravotnictví není primárně samotná výše výdajů, ale jejich struktura a efektivita využití. Stabilita systému přitom významně závisí na platbách za státní pojištění, které představují jeden z hlavních zdrojů příjmů zdravotních pojišťoven a zároveň významný výdaj státního rozpočtu. Dlouhodobá udržitelnost systému proto předpokládá větší důraz na efektivní využívání dostupných zdrojů, posilování prevence, rozvoj primární péče a omezení růstu nákladů na péči, které nepřinášejí odpovídající zdravotní přínosy.

V. VYHODNOCENÍ SPRÁVNOSTI VYKÁZANÝCH ÚDAJŮ

Výchozím dokumentem pro hodnocení výsledků rozpočtového hospodaření minulého roku je zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2025²⁶. Základní ukazatele státního rozpočtu na rok 2025 jsou uvedeny v přílohách č. 1–4 zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2025, konkrétně se jedná o *Úhrnnou bilanci příjmů a výdajů státního rozpočtu*, *Celkový přehled příjmů státního rozpočtu podle kapitol*, *Celkový přehled výdajů státního rozpočtu podle kapitol* a *Ukazatele státního rozpočtu podle kapitol*.

Stanovisko NKÚ ke správnosti údajů vykázaných v návrhu státního závěrečného účtu je vydáváno k údajům uvedeným v návrhu SZÚ za rok 2025 v sešitě G v tabulkách č. 13 a 6–12, které vycházejí z údajů uvedených v odstavci 1, a dále k údajům uvedeným v sešitě H.

Nástrojem využívaným NKÚ k prověřování úplnosti a správnosti vykázání příjmů a výdajů státního rozpočtu uvedených v sešitech G a H návrhu SZÚ jsou zejména kontroly typu finanční audit. Tyto kontroly jsou zaměřeny na závěrečné účty jednotlivých kapitol SR, údaje předkládané pro hodnocení plnění státního rozpočtu a údaje účetních závěrek. Při těchto kontrolách jsou získávány informace využitelné pro hodnocení spolehlivosti systémů určených pro sledování a vykazování příjmů a výdajů státního rozpočtu.

Níže uvedené stanovisko je vydáno na základě tří typů kontrolních a analytických postupů, kterými jsou:

- kontroly NKÚ typu finanční audit, jejichž kontrolovaným obdobím byl rok 2025 a předmětem byly také údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu (průběžné finanční audity²⁷);
- kontroly NKÚ typu finanční audit, jejichž kontrolovaným obdobím byly roky 2024 a 2023 a předmětem byly také údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu, tyto kontroly poskytují systémové poznatky využitelné i pro rok 2025;
- analytické odsouhlasení údajů rozpočtového hospodaření kapitol SR za rok 2025 na základě porovnání s podkladovými zdroji z *Integrovaného informačního systému Státní pokladny* (dále také „IISSP“).

Kontroly NKÚ, jejichž kontrolovaným obdobím byl rok 2025 a předmětem byly také údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu (průběžné finanční audity)

Ke dni vydání stanoviska k SZÚ byla za rok 2025 metodou průběžného finančního auditu prověřena správnost vykázání rozpočtových příjmů a výdajů u pěti kontrolovaných osob v pěti kapitolách státního rozpočtu²⁸. **Podíl příjmů kontrolovaných osob na příjmech státního rozpočtu v roce 2025 činil 0,27 % a podíl výdajů kontrolovaných osob na výdajích státního rozpočtu v roce 2025 činil 7,79 %.**

26 Zákon č. 434/2024 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2025, přílohy č. 1–4.

27 Specifikem průběžných finančních auditů je kontrola otevřeného období, což umožňuje kontrolovaným osobám během kontroly reagovat na zjištěné nesprávnosti a opravovat je.

28 Podrobnosti viz kontrolní závěry z:

KA č. 25/15 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Úřad pro ochranu osobních údajů za rok 2025, účetní závěrka Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2025 a údaje předkládané Úřadem pro ochranu osobních údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2026 Věstníku NKÚ);

KA č. 25/16 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Český statistický úřad za rok 2025, účetní závěrka Českého statistického úřadu za rok 2025 a údaje předkládané Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2026 Věstníku NKÚ);

KA č. 25/17 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Digitální a informační agentura za rok 2025, účetní závěrka Digitální a informační agentury za rok 2025 a údaje předkládané Digitální a informační agenturou pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2026 Věstníku NKÚ);

KA č. 25/20 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Akademie věd České republiky za rok 2025, účetní závěrka Akademie věd České republiky za rok 2025 a údaje předkládané Akademií věd České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2026 Věstníku NKÚ);

KA č. 25/21 – Účetní závěrka Úřadu práce České republiky za rok 2025 a údaje předkládané Úřadem práce České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025 (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2026 Věstníku NKÚ).

V rámci uvedených kontrol (vyjma KA č. 25/21) bylo také ověřeno, zda závěrečné účty byly sestaveny v souladu s právními předpisy a zda údaje v nich obsažené odpovídají údajům předkládaným pro hodnocení plnění státního rozpočtu, případně údajům z účetnictví. Kontrolou údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu a kontrolou závěrečných účtů kapitol SR bylo zjištěno několik nesprávností v rámci druhového a odvětvového třídění rozpočtové skladby či z hlediska souladu s právními předpisy. Tyto nesprávnosti byly kontrolovanými osobami již během kontroly odstraněny nebo byl jejich dopad z hlediska SZÚ nevýznamný²⁹.

Kontroly NKÚ, jejichž kontrolovaným obdobím byly roky 2023 a 2024 a předmětem byly také údaje pro hodnocení plnění státního rozpočtu

Za roky 2023 a 2024 byla kontrolami NKÚ prověřena správnost vykázání rozpočtových příjmů a výdajů u osmi kontrolovaných osob v osmi kapitolách státního rozpočtu.³⁰ V rámci uvedených kontrol bylo také ověřeno, zda závěrečné účty byly sestaveny v souladu s právními předpisy a zda údaje v nich obsažené odpovídají údajům předkládaným pro hodnocení plnění státního rozpočtu, případně údajům z účetnictví. Kontrolou údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu a kontrolou závěrečných účtů kapitol SR byly zjištěny ojedinělé nesprávnosti, mimo jiné v rámci zatřídění rozpočtové skladby z hlediska druhového a prostorového původu, které v souhrnu neměly významný vliv na vypovídací schopnost SZÚ.³¹

- 29 V KA č. 25/17 bylo zjištěno, že DIA vykazovala v účetním období 2025 ve finančních výkazech nesprávný rozpočtový paragraf 6149 – *Ostatní všeobecná správa jinde nezařazená* místo rozpočtového paragrafu 6141 – *Ústřední orgány vnitřní státní správy a jejich dislokovaná pracoviště nezařazené v jiných paragrafech*. Použití nesprávného paragrafu rozpočtové skladby se vztahovalo pouze na nároky z nespotebovaných výdajů dle § 47 zákona č. 218/2000 Sb. Vliv této nesprávnosti na hodnocení plnění rozpočtu je nevýznamný.
- 30 Podrobnosti viz kontrolní závěry z:
 KA č. 24/19 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo práce a sociálních věcí za rok 2024, účetní závěrka Ministerstva práce a sociálních věcí za rok 2024 a údaje předkládané Ministerstvem práce a sociálních věcí pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2025 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 24/20 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo kultury za rok 2024, účetní závěrka Ministerstva kultury za rok 2024 a údaje předkládané Ministerstvem kultury pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2025 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 24/22 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Národní sportovní agentura za rok 2024, účetní závěrka Národní sportovní agentury za rok 2024 a údaje předkládané Národní sportovní agenturou pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 1/2026 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 24/23 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Český telekomunikační úřad za rok 2024, účetní závěrka Českého telekomunikačního úřadu za rok 2024 a údaje předkládané Českým telekomunikačním úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2025 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 23/17 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo dopravy za rok 2023, účetní závěrka Ministerstva dopravy za rok 2023 a údaje předkládané Ministerstvem dopravy pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2024 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 23/18 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Technologická agentura České republiky za rok 2023, účetní závěrka Technologické agentury České republiky za rok 2023 a údaje předkládané Technologickou agenturou České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2024 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 23/19 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Úřad průmyslového vlastnictví za rok 2023, účetní závěrka Úřadu průmyslového vlastnictví za rok 2023 a údaje předkládané Úřadem průmyslového vlastnictví pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 3/2024 *Věstníku NKÚ*);
 KA č. 23/22 – *Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo pro místní rozvoj za rok 2023, účetní závěrka Ministerstva pro místní rozvoj za rok 2023 a údaje předkládané Ministerstvem pro místní rozvoj pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023* (kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2024 *Věstníku NKÚ*).
- 31 V KA č. 23/19 bylo zjištěno, že ÚPV chybně zatřídil příjmy z titulu transferů ze zahraničí ve výši 9,8 mil. Kč v rámci druhového a prostorového třídění rozpočtovou skladbou, což byl z hlediska kapitoly významný nedostatek.
 KA č. 24/22 zjistila, že NSA v ZÚ za rok 2024 nedoplnila za kapitolu významné informace týkající se naplňování principů hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti dle § 2 zákona č. 320/2001 Sb. u jednotlivých dotačních programů, stejně jako údaje o plnění stanovených cílů a dalším vývoji národních investičních programů v rámci programového financování.

Příjmy kontrolovaných osob, u kterých proběhly finanční audity v letech 2023 a 2024, činily 2,93 % celkových příjmů státního rozpočtu v roce 2025 a podíl výdajů těchto kontrolovaných osob na výdajích státního rozpočtu v roce 2025 byl 10,62 %. Při kontrolách nebyly zjištěny významné nesprávnosti v druhovém a odvětvovém zařazení vykázaných příjmů a výdajů nebo byl jejich dopad z pohledu SZÚ 2025 nevýznamný.

Analytické odsouhlasení údajů rozpočtového hospodaření kapitol za rok 2025 na základě porovnání s podkladovými zdroji z IISSP (sešity G a H)

NKÚ provedl analytické ověření údajů o rozpočtovém hospodaření za rok 2025 obsažených v sešitech G a H porovnáním s podkladovými údaji z IISSP.

Rozsah údajů neověřených nebo s případným rizikem nesouladu byl v ověřované části sešitu G zanedbatelný.

V rámci analytického ověření sešitu H provedeného na základě porovnání s podkladovými zdroji z IISSP nebyl zjištěn žádný významný nesoulad.

Stanovisko NKÚ ke správnosti vykázaných údajů

S ohledem na výše uvedené je dle názoru NKÚ možné údaje uvedené v prvním a druhém odstavci této kapitoly stanoviska NKÚ, obsažené v sešitech G a H návrhu SZÚ za rok 2025, považovat za správné.

SEZNAM ZKRATEK

AV ČR	Akademie věd České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DIA	Digitální a informační agentura
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
e-commerce	přeshraniční elektronické obchodování
EIS	evropský srovnávací přehled inovací (<i>European Innovation Scoreboard</i>)
ESA	evropský systém národních a regionálních účtů
ETCS	evropský vlakový zabezpečovací systém (<i>European Train Control System</i>)
EU	Evropská unie
EU ETS	systém EU pro obchodování s emisemi (<i>European Union Emissions Trading Scheme</i>)
EUR	euro (měna Evropské unie)
EU SAFE	úvěrový program Evropské unie SAFE (<i>Security Action for Europe</i>)
FM	finanční mechanismy
FO	fyzická osoba
g	gram (jednotka hmotnosti)
GA ČR	Grantová agentura České republiky
HDP	hrubý domácí produkt
hl. m.	hlavní město
IISPP	<i>Integrovaný informační systém Státní pokladny</i>
ISA	index stavební aktivity
KA	kontrolní akce
kWh	kilowatthodina (jednotka energie)
MF	Ministerstvo financí
MO	Ministerstvo obrany
MWh	megawatthodina (jednotka energie)
NATO	Severoatlantická aliance
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNV	nároky z nespotřebovaných výdajů
NPO	<i>Národní plán obnovy</i>
NSA	Národní sportovní agentura
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OZE	obnovitelné zdroje energie
p. b.	procentní bod
PPS	parita kupní síly (<i>Purchasing Power Standard</i>)
PSP ČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
RGGI	Regionální iniciativa pro skleníkové plyny (<i>Regional Greenhouse Gas Initiative</i>)
SF	státní fondy
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SR	státní rozpočet
SZP	společná zemědělská politika Evropské unie
SZÚ	státní závěrečný účet České republiky
SŽ	Správa železnic, s. o.
TA ČR	Technologická agentura České republiky
tCO ₂	tuna oxidu uhličitého (emisní jednotka)

ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví
ÚR	územní rozpočty
USD	americký dolar
V4	Visegrádská skupina (Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Polsko)
VaV	věda a výzkum
VaVal	věda, výzkum a inovace
VFR 2014+	víceletý finanční rámec 2014–2020
VFR 2021+	víceletý finanční rámec 2021–2027
VPS	<i>Všeobecná pokladní správa</i>
VRR	vládní rozpočtová rezerva
VŠ	vysoké školy
ZÚ	závěrečný účet

ZKRATKY STÁTŮ POUŽITÉ V GRAFECH

AL	Albánie
AT	Rakousko
BE	Belgie
BG	Bulharsko
CA	Kanada
CHN	Čína
CY	Kypr
CZ	Česká republika
DE	Německo
DK	Dánsko
EE	Estonsko
ES	Španělsko
FI	Finsko
FR	Francie
GR	Řecko
HR	Chorvatsko
HU	Maďarsko
IE	Irsko
IT	Itálie
LT	Litva
LU	Lucembursko
LV	Lotyšsko
ME	Černá Hora
MK	Makedonie
MT	Malta
NL	Nizozemsko
NO	Norsko
PL	Polsko
PT	Portugalsko
RO	Rumunsko
SE	Švédsko
SI	Slovinsko
SK	Slovensko
TR	Turecko
UK	Spojené království Velké Británie a Severního Irska
USA (CA)	Spojené státy americké (Kalifornie)
USA	Spojené státy americké

Příloha č. 1: Kontrolní akce, jejichž schválené kontrolní závěry byly použity pro stanovisko NKÚ

Číslo kontrolní akce	Předmět kontroly	Datum schválení kontrolního závěru
19/13	Obrněná technika Armády České republiky	6. 4. 2020
23/13	Peněžní prostředky státu a Evropské unie určené na rozvoj nákladní kombinované dopravy	10. 6. 2024
23/17	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo dopravy</i> za rok 2023, účetní závěrka Ministerstva dopravy za rok 2023 a údaje předkládané Ministerstvem dopravy pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023	10. 6. 2024
23/18	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Technologická agentura České republiky</i> za rok 2023, účetní závěrka Technologické agentury České republiky za rok 2023 a údaje předkládané Technologickou agenturou České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023	1. 7. 2024
23/19	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Úřad průmyslového vlastnictví</i> za rok 2023, účetní závěrka Úřadu průmyslového vlastnictví za rok 2023 a údaje předkládané Úřadem průmyslového vlastnictví pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023	10. 6. 2024
23/20	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i> za rok 2023, účetní závěrka Ministerstva pro místní rozvoj za rok 2023 a údaje předkládané Ministerstvem pro místní rozvoj pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2023	19. 8. 2024
23/30	Hospodaření se státním majetkem a vynakládání peněžních prostředků státního rozpočtu v kapitole Ministerstva obrany v oblastech, ve kterých byly zjištěny nedostatky v kontrolních akcích č. 18/02, č. 18/17, č. 19/13 a č. 19/20	5. 8. 2024
24/11	Peněžní prostředky určené na kontrolní vážení vozidel na dálnicích a silnicích I. třídy a příjmy Státního fondu dopravní infrastruktury z pokut uložených v souvislosti s kontrolním vážením vozidel	19. 5. 2025
24/12	Peněžní prostředky vynaložené Ministerstvem obrany na výcviková zařízení Armády České republiky	31. 3. 2025
24/14	Peněžní prostředky vybírané v oblasti nelegálního zaměstnávání	19. 5. 2025
24/17	Peněžní prostředky určené na účelovou podporu výzkumu, vývoje a inovací prostřednictvím rozpočtových kapitol Grantová agentura České republiky a Technologická agentura České republiky	19. 5. 2025
24/19	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i> za rok 2024, účetní závěrka Ministerstva práce a sociálních věcí za rok 2024 a údaje předkládané Ministerstvem práce a sociálních věcí pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024	14. 7. 2025
24/20	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo kultury</i> za rok 2024, účetní závěrka Ministerstva kultury za rok 2024 a údaje předkládané Ministerstvem kultury pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024	23. 6. 2025
24/22	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Národní sportovní agentura</i> za rok 2024, účetní závěrka Národní sportovní agentury za rok 2024 a údaje předkládané Národní sportovní agenturou pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024	23. 6. 2025
24/23	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Český telekomunikační úřad</i> za rok 2024, účetní závěrka Českého telekomunikačního úřadu za rok 2024 a údaje předkládané Českým telekomunikačním úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2024	14. 7. 2025
24/30	Peněžní prostředky určené na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti dopravy – program DOPRAVA 2020+	20. 10. 2025
25/01	Správa daně z přidané hodnoty se zaměřením na oblast přeshraničního elektronického obchodování	10. 11. 2025
25/05	Peněžní prostředky vynakládáné na implementaci evropského vlakového zabezpečovacího zařízení	20. 4. 2026

Číslo kontrolní akce	Předmět kontroly	Datum schválení kontrolního závěru
25/09	Peněžní prostředky určené na přípravu výstavby rychlých železničních spojení	9. 2. 2026
25/15	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Úřad pro ochranu osobních údajů</i> za rok 2025, účetní závěrka Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2025 a údaje předkládané Úřadem pro ochranu osobních údajů pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025	8. 6. 2026
25/16	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Český statistický úřad</i> za rok 2025, účetní závěrka Českého statistického úřadu za rok 2025 a údaje předkládané Českým statistickým úřadem pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025	22. 6. 2026
25/17	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Digitální a informační agentura</i> za rok 2025, účetní závěrka Digitální a informační agentury za rok 2025 a údaje předkládané Digitální a informační agenturou pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025	22. 6. 2026
25/20	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Akademie věd České republiky</i> za rok 2025, účetní závěrka Akademie věd České republiky za rok 2025 a údaje předkládané Akademií věd České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025	22. 6. 2026
25/21	Účetní závěrka Úřadu práce České republiky za rok 2025 a údaje předkládané Úřadem práce České republiky pro hodnocení plnění státního rozpočtu za rok 2025	22. 6. 2026

